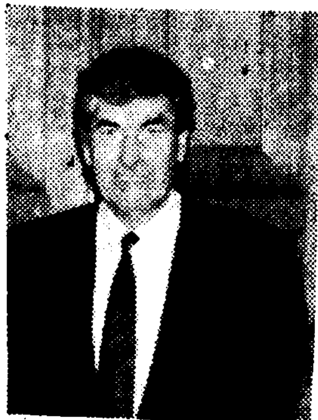
109E JAARGANG — NO.: 33 ZATERDAG 8 FEBRUARI 1992

AMIGOE

VANDAAG

LUBBERS ...bezoek...

Preke

Straks staat op Curaçao een Oranje huis!

MINDER MIGRANTEN UIT GOS-STATEN

Amerikaans-Israëlisch overleg over bankgaranties

Vergelijk mogelijk over bouw van nederzettingen

WASHINGTON - Minister van Buitenlandse zaken James Baker heeft vrijdag overlegd met de Israelische ambassadeur in Washington over de kredietgaranties ter waarde van tien miljard dollar voor de bouw van huizen om de stroom emigranten uit de voormalige Sovjetunie op te vangen. Beide partijen konden het nog niet eens worden over de Amerikaanse voorwaarden betreffende de bouw van nederzettingen in de bezette gebieden maar een vergelijk lijkt wel onderweg. Overigens lijkt het aantal immigranten uit de vroegere SU flink terug te vallen nu blijkt dat er in Israel geen werk voor hen te vinden is. De kwestie van het Israelische nederzettingenbeleid en de eventuele Amerikaanse bankgarantie beinvloeden ten zeerste het zo langzaam verlopende vredesproces in het Midden Oosten en de MO-vredesconferentie. Voor deze conferentie was de uitspraak van de Israelische premier Shamir bedoeld dat Israel niet verplicht is het Camp David-akkoord tot in de puntjes na te komen, waar het bij voorbeeld gaat over de autonomie van de Palestijnen.

"Wij hebben een aantal voorstellen gedaan", zo zei de Israelische ambassadeur Zalman Shoval over het overleg met minister Baker. "Er is overeenstemming op een aantal punten. Er is geen overeenstemming op een aantal andere punten. Deze garanties zijn zeer, zeer belangrijk voor beide partijen en vanzelfsprekend nog belangrijker voor Israel", zo zei Shoval. "Daarom zullen wij allen moeite doen de juiste oplossingen te vinden".

De Amerikaanse regering is tegenstander van de bouw van nederzettingen op de Westoever van de Jordaan en in de strook van Gaza omdat dat het vredesproces in het Midden-Oosten dwarsboomt en is bezorgd dat Jeruzalem een deel van het geld zal gebruiken om joden uit de GOS in die gebieden te huisvesten.

AFTREKKEN

Israel is er in principe mee akkoord gegaan dat de geldbedragen gemoeid met nieuwe nederzettingen in de bezette gebieden worden afgetrokken van het garantiebedrag van tien miljard dollar. Dat heeft een Israelische functionaris in Washington gezegd. Volgens de woordvoerder, die niet met name wilde worden genoemd, zijn beide partijen overeengekomen een commissie te vormen die zich zal verdiepen in de economische hervormingen die Washington van Israel vraagt in ruil voor de kredietgaranties. De onderminister van Buitenlandse zaken voor Economische kwesties, Bob Zoellick, zal volgende week een gesprek hebben met de Israelische minister van Financien Yitzhak Modai en de gouverneur van de Bank van Israel, Jacob Frankel.

In ruil daarvoor hoeft Israel de bouw van nederzettingen in de bezette gebieden niet te staken, zo zei de zegsman. De joodse staat heeft er mee ingestemd dat de kredietgaranties worden verminderd met hetzelfde bedrag als wordt uitgegeven aan die nederzettingen. De manier waarop dat wordt uitgerekend moet nog worden vastgesteld.

WERKLOOSHEID

De toenemende werkloosheid in Israel heeft de stroom joodse immigranten uit de voormalige Sovjetunie naar de joodse staat bijna tot stilstand gebracht. De eerste week van deze maand kwamen volgens mededelingen die bevoegde autoriteiten vrijdag deden, nog maar vijfhonderd joden uit het gebied van het GOS naar Israel. Dit is het laagste aantal aankomers sinds het begin van de immigratiestroom twee jaar geleden. Zelfs tijdens de Golfoorlog arriveerden er meer immigranten in het Beloofde land. Sinds het begin van de grote immigratiestroom aanvang 1990 zijn meer dan vierhonderdduizend joden uit de voormalige SU naar Israel geemigreerd. Israel houdt officieel tot 1995 rekening met de komst van nog een half miljoen immigranten.

In januari al kon het semi-officiele "Joodse agentschap" nog maar 6.200 nieuwe immigranten uit de GOS-landen registreren. De voorzitter van het bureau, Simcha Dinitz, noemde vrijdag als oorzaken van de sterke teruggang de groeiende werkloosheid onder de nieuwkomers en het gebrek aan woningen in de joodse staat. Hij zei dat de regering steeds voor deze situatie is gewaarschuwd.

Volgens diverse berichten zit momenteel tussen 35 en vijftig procent van de voor werk beschikbare immigranten in Israel zonder baan. De gemiddelde werkloosheid bedraagt rond twaalf procent. Een groot deel van de immigranten heeft werk gevonden dat ver onder hun kwalificaties en opleiding ligt.

SCHELDWOORD

De Israelische premier, Yitzhak Shamir, voelt zich bij de onderhandelingen met de Palestijnen over het territoriale conflict niet langer gebonden aan de letterlijke tekst van de akkoorden van Camp David. Dit omdat de andere zijde deze afwijst, zo zei hij in een vrijdag gepubliceerd vraaggesprek met de "Jerusalem Post". "Zij (de Palestijnen) hebben "Nee" (tegen het akkoord) gezegd, en daarom behoeven wij ons niet woord voor woord te houden aan wat daar geschreven staat".

Over het algemeen, zo meende de premier, voelt de regering zich echter aan het verdrag tussen Israel en Egypte gebonden. In het in 1978 gesloten akkoord, dat de basis legde voor het vredesakkoord met Egypte in 1979, werd een kader omschreven voor een territoriaal compromis tussen Israel en de Palestijnen op basis van vergaande autonomie voor de door Israel bezette gebieden. "Het Palestijnse deel van de Palestijns-Jordaanse delegatie accepteert autonomie helemaal niet. Voor haar is dat een scheldwoord", zei Shamir. De premier benadrukte dat de Palestijnen bij de jongste gespreksronde in Washington eigen voorstellen op tafel hebben gelegd "die voor ons onaanvaardbaar zijn". "Maar wij zullen erover spreken, argumenten aanvoeren en onderhandelen", kondigde hij aan.

Bij plunderen Sovjet-munitiedepot

Lucifer fataal

MOSKOU - In de Tsjetsjeense hoofdstad Grozny zijn zeker tien mensen omgekomen toen de wapenopslagplaats van het ex-Sovjetleger die ze wilden plunderen in de lucht vloog. De aanvallers hadden binnen het depot een lucifer aangestoken om de weg te vinden, zo meldde het Russische persbureau Itar-Tass vrijdag.

Een menigte Tsjetsjenen had het wapendepot van het Russische ministerie van Binnenlandse zaken aangevallen en de bewakers verjaagd, onder wie een dertigtal leden van een speciale anti-oproereenheid. Eenmaal binnen het met wapens en munitie volgestouwde gebouw staken ze een lucifer aan om de weg in het donker te vinden. Door de ontploffing stortte het gebouw in en kwamen zeker tien mensen om.

De ongeveer drie- tot vijfhonderd mensen die het depot plunderden wisten zeker driehonderd pistolen en automatische geweren te bemachtigen. De Tsjetsjeense autoriteiten zeiden dat de ramp was "geprovoceerd door de officieren van het garnizoen in het depot".

Optocht van Kashmiri's verboden

KARACHI - Een met 150 Kashmiri's volgepakte autobus onderweg naar de optocht van Kasmiri's welke van de grens van Kashmir moet leiden naar Indiaas grondgebied. Als gevolg van deze voorgenomen demonstratieve tocht is de spanning in het grensgebied tot een toppunt gestegen. Het Indiase leger heeft al laten weten dat men hard zal ingrijpen zo gauw de optocht zich op Indiaas grondgebied begeeft. Ook Pakistan heeft de optocht verboden.

(AFP-satellietfoto)

Boy Dap nogmaals tumba-koning!

WILLEMSTAD — Boy Dap: hij is de onbetwiste tumba-koning van Curaçao. Vanochtend rond 5 uur kreeg het tumba-minnend publiek in het Curaçao Festival Center na een héél lange nacht te horen dat Dap voor de negende maal rei di tumba is geworden. Zijn winnende tumba heet deze keer 'Bai wak aya' en sloeg direct enorm aan. Meer informatie en foto's over het tumba-gebeuren op de binnen-pagina's van deze editie.

Winter bemoeilijkt bergingswerkzaamheden

Bij nieuwe lawines Turkije vijftig doden

ANKARA - Bij nieuwe lawines in het oosten en zuiden van Turkije zijn volgens officiele mededelingen van vrijdag ten minste vijftig mensen om het leven gekomen. Door tijdig de mensen te evacueren kon een grotere ramp worden voorkomen.

Het semi-officiele Anatolische persbureau meldde dat in het dorp Kasyayla nabij Sason in de provincie Batman meer dan veertig slachtoffers vielen na een nieuw ernstig lawineongeluk. De reddingswerkzaamheden in het onherbergzame, door Kurden bewoonde gebied worden bemoeilijkt door de winterse weersomstandigheden.

Naar gevreesd wordt vielen ook slachtoffers in het dorp Genctavus in de buurt van Solhan in de provincie Bingol, maar reddingswerkers hebben dit dorp nog niet kunnen bereiken. In andere bergdorpen kwamen in totaal ongeveer tien mensen om in hun onder sneeuwmassa's bedolven huizen.

Doordat de autoriteiten tijdig hebben besloten tot evacuering van bedreigde dorpen of huizen is het aantal slachtoffers beperkt gebleven. De spoorwegverbindingen in het gebied zijn veelal geheel of gedeeltelijk verbroken en de wegen onbegaanbaar geworden, aldus de berichten.

Reddingswerkers hebben zaterdag in het zuidoosten van Turkije 35 mensen onder de sneeuw weggehaald. Volgens plaatsvervangend gouverneur van de provincie Batman, Ahmet Erturk, konden de 35 mensen met behulp van Amerikaanse helikopters uit de sneeuw worden gehaald.

Kroatië: Serviërs vallen aan

ZAGREB - Kroatische media hebben zaterdag gemeld dat het federale leger en Servische troepen in de nacht van vrijdag op zaterdag aanvallen hebben uitgevoerd op Kroatische stellingen in de omgeving van de havenstad Zadar.

Volgens het Kroatische persbureau HINA zou het federale leger zaterdagmorgen ook bij Gospic, tweehonderd kilometer ten zuiden van Zagreb, schoten hebben afgevuurd op Kroatische soldaten. Bovendien hebben zich, aldus Hina, "provocaties" van het leger voorgedaan bij de Oostslavonische steden Osijek en Vinkovci.

DURBAN - Een van de leiders van de Inkatha-vrijheidspartij, Winnington Sabelo, is vrijdag in Umlazi, een zwart woonoord in de buurt van de Zuidafrikaanse havenstad Durban, door geweerkogels om het leven gekomen, zo heeft de politie meegedeeld.

De moord op de Inkatha-leider heeft nieuwe spanningen veroorzaakt in het woonoord, waar bij gevechten tussen rivaliserende zwarte groeperingen zondag acht mensen om het leven kwamen. Aanhangers van het Afrikaans Nationaal congres (ANC) en leden van de Inkatha-beweging van Mangosuthu Buthelezi raken hier regelmatig slaags met elkaar. Sabelo, lid van het Centrale comite van Inkatha, had woensdag nog -tesamen met de plaatselijke ANC-leider Felix Dlamini - opgeroepen tot kalmte.

In Ogadenwoestijn:

Duizenden Somaliërs uitgehongerd

ADDIS ABEBA - In het woestijngebied de Ogaden in Etiopie zijn vierduizend mensen de hongerdood gestorven. Dat heeft een functionaris van het Nationaal bevrijdingsfront van Ogaden (ONLF) vrijdag tegenover het Etiopische persbureau verklaard.

De zegsman zei dat hij met een groep andere functionarissen drie dagen lang door het door droogte getroffen gebied reed en vierduizend doden telde. Ruim 91.000 mensen zijn eveneens getroffen door de droogte. Vorige maand zijn de Verenigde Naties een luchtbrug begonnen met voedsel en medicamenten. Volgens de VN worden 350.000 mensen, voornamelijk vluchtelingen uit Somalia, in de Ogaden met de hongerdood bedreigd.

Prinses Margriet koopt huis op Curaçao

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Volgens berichten uit diverse bronnen zou Hare Koninklijke Hoogheid, prinses Margriet, samen met haar echtgenoot Pieter van Vollenhoven, een huis hebben gekocht aan het Spaanse Water op Curaçao.

Het is niet bekend of het gaat om een vakantiewoning of dat de prinses plannen heeft om zich te vestigen op Curaçao. Bij terugkeer van haar kerstvakantie die zij doorbracht op dit eiland, liet zij in Nederland weten bijzonder gecharmeerd te zijn van de Antillen. Het gezin van Pieter en Margriet logeerde op Curaçao in het huis van bankdirecteur Lionel Capriles.

Van de Rijksvoorlichtingsdienst in Nederland kwamen twee verschillende reacties binnen op het bericht van de aankoop van prinses Margriet. Eerst werd gemeld dat geen informatie wordt verstrekt over het 'wel en wee' van de leden van het Koninklijk huis. Later werd het nieuwtje ontkend met de mededeling dat prinses Margriet vooralsnog geen plannen heeft om hier een woning te kopen.

Oud-KLM-topman Verhoef bezorgd over toekomst:

"Curaçao moet de boer op om toeristen te werven"

—door Eric Westerhof—

WILLEMSTAD —De politici komen er niet uit. Vaart Curaçao met het huidige toerismebeleid de juiste koers of zit het op een verkeerd spoor? Gedeputeerde van toerisme Ruben Page suste de kwestie woensdag tijdens de eilandsraadsvergadering met 'harde' cijfers, waaruit blijkt dat het toerisme op het eiland zich in 1991heeft gestabiliseerd. Kortom: geen afname van het aantal reizigers. Maar stilstand is achteruitgang, vindt oud-KLM-topman en voormalig directeur van het Nederlands Bureau voor Toerisme G.H. Verhoef. Reden voor hem om de noodklok te luiden: "Mist Curaçao de boot niet?"

Verhoef is bezorgd over het eiland. Ernstig bezorgd. Politici en zakenmensen moeten het roer omgooien en hard aan de weg timmeren om het toerisme op Curaçao te bevorderen. Als expert op gebied van toerisme en luchtvaart weet hij waar hij het over heeft.

Voor de KLM heeft Verhoef eerst zeven jaar in Japan en daarna vijf jaar in Noord-Amerika gewerkt als hoofd marktontwikkeling. Vervolgens wisselde hij zijn loopbaan bij de luchtvaartmaatschappij in voor de directeurspost van Holland International, waarvoor hij zich vier jaar in Singapore en vier jaar in Australië vestigde. In de negen jaren die daarop volgden, was hij directeur van het Nederlands Bureau voor Toerisme. Door die verscheidenheid aan banen in deze reisbranche heeft Verhoef zeker recht van spreken.

MONDIALE GROEI

Hij steekt van wal: "De cijfers over het cruise-toerisme waarop Page zich woensdag beriep, klinken goed. Het aantal cruise-schepen dat het eiland aandeed, is in de periode van '86 tot '91 gestegen van 182 naar 268. Maar is dat werkelijk iets om naar huis te schrijven? Niet als ik die getallen in het licht houd van de wereldwijde groei van cruise-toerisme."

Hij tovert uit zijn tas de reis-bijlage van de New York Times van 2 februari. Op pagina drie heeft het gezaghebbende Amerikaanse dagblad een staatje gepubliceerd met recente cijfers over de mondiale groei van het cruisetoerisme over de jaren tachtig. Het aantal passagiers dat een korte cruise genoot, van twee tot vijf dagen, is in die tien jaar gestegen van 347.000 tot 1.395.000, een toename van maar liefst 302 procent. De zeetochten van zes tot acht dagen laten ook een stijgende lijn zien: van 846.000 naar 1.821.000 personen (toename: 115 procent). Telden de schepen met een cruise van negen tot zeventien dagen in 1980 'slechts' 221.000 reizigers, in '90 is dat aantal gestegen met 82 procent tot 403.000. Tot slot de 'trips' van achttien dagen en meer. De belangstelling daarvoor is ook vergroot. Een toename van 24 procent: van 17.000 mensen tot 21.000 reizigers.

"Op grond van die cijfers zeg ik dat het op Curaçao helemaal niet zo goed gaat met het cruisen als men denkt. De markt is drastisch vergroot over heel de wereld. Curaçao heeft daar helaas maar een heel klein graantje van meegepikt. Dat is jammer."

"Bovendien is de service voor het boeken van een cruise in Curaçao niet goed. Een voorbeeld. Mijn vrouw en ik wilden graag een cruise maken. Daarom liep ik van de week de reisbureaus in de Breedestraat af om te boeken. Bij alle drie kreeg ik te horen dat ze me niet konden helpen. Een bootreisje? Dat moest ik maar via Aruba regelen. Maar dat is toch niets, eerst naar Aruba vliegen om vandaaruit te vertrekken? Nee, cruisen is varen, lekker rustig zonder te veel rompslomp."

MISSER

"Het is een grote misser van het eiland dat het cruisetoerisme niet wordt bevorderd. In 1990 waren er over heel de wereld 3.609.000 cruise-passagiers. Al weet Curaçao maar één procent van die markt te veroveren, dan heeft het zeker 30.000 toeristen. Dat is niet niks!"

WILLEMSTAD— G.H. Verhoef, voormalig directeur van het Nederlands Bureau voor Toerisme en oud-KLM-topman, is ongerust over de toekomst van Curaçao. De wereldwijde groei van toerisme neemt ongekende vormen aan, maar dit eiland pikt daar maar een klein graantje van mee. "Curaçao moet het zakenkoffertje in de hand nemen. Een levenskwestie!"

"Een tweede kanttekening. Dit mooie eiland kent een ernstige mate van vervuiling. De stranden zijn bezaaid met plastic bekertjes, bierflesjes en andere troep. Bedroevend. Er is hier een taak weggelegd voor de overheid. Amerikaanse toeristen hebben een hekel aan rommel. Vooral om hen te trekken, moet de bezem door het eiland."

"Een derde bron van zorgen is het wegvallen van vluchten. Donderdag maakte TAP Portugal bekend dat het niet langer tweemaal per week naar Curaçao zal vliegen wegens onvoldoende aanbod. Maar goed, de TAP garandeert tenminste nog de zondagvlucht. Andere vliegtuigmaatschappijen hebben zich echter de laatste jaren helemaal teruggetrokken. American Airlines, Eastern Airlines wegens faillissement, BWIA, Air Jamaica en Transair Haïti. Gelukkig heeft Curaçao de KLM nog, een 'blessing' voor het eiland. Die maatschappij zorgt voor goede promotie van Curaçao in Europa."

Verhoef is momenteel voor zijn rust op het eiland. Toch was hij benieuwd hoe het is gesteld met het hotelwezen. Hij ging de boer op. Na een rondje langs alle hotels, concludeerde hij dat er veel mooie gelegenheden zijn, maar dat er nog meer bij kunnen komen. Verhoef ziet een gat in de markt.

"Je moet bij toerisme aan marktsegmentatie doen. Voor het aantrekken van toeristen uit nabuurlanden heb je goedkopere, kleinere hotels of pensions nodig, zoals 'Avila Beach'. Toch zijn er van dat soort te weinig. Men klaagt wel dat de huidige kamerbezetting te wensen overlaat, maar dat komt omdat men verzuimt actief toeristen aan te trekken. Meer hotels op Curaçao is heel goed mogelijk. Een kwestie van promoten."

Verhoef betreurt het overigens dat het Sonesta-project in het slop is geraakt omdat ook een hotel-met-naam de aanloop van toeristen bevordert. Voor Van der Valk heeft hij veel respect, maar aan de andere kant zegt hij dat "Curaçao moet blijven streven naar toeristen met een hoog uitgavenpatroon. Nederlanders geven over 't algemeen niet zoveel uit. De Noordamerikaanse markt moet de eerste prioriteit hebben."

Te weinig cruise-reizigers, milieuvervuiling, minder vluchten, te weinig hotels. Een somber, onheilspellend, maar ook realistisch relaas. Toch biedt Verhoef het eiland hoop. "Curaçao moet het koffertje in de hand nemen. Toerisme bedrijven is niet alleen folders drukken en strooien, maar ook koopman spelen. Toerisme is een produkt dat je moet verkopen. Ik raad de mensen aan met grote ondernemingen te praten om daardoor de markt te openen. De wijde wereld intrekken en grote tour-operators overtuigen van de ongekende mogelijkheden van het eiland."

"Curaçao heeft veel unieke mogelijkheden. Van het Caribisch gebied heeft het de meeste cultuurhistorie in huis en daardoor meer inhoud. Ook het winkelcentrum heeft de toerist veel te bieden. Hij kan hier gezellig en goedkoop 'shoppen'. Prijzen van goederen als camera's, textiel en hifi-apparatuur liggen hier relatief gezien laag."

Het eiland moet uit zijn schulp treden volgens Verhoef. Hij zegt het met klem, maar niet met een opgestoken, vermanend vingertje. Hij spreekt vanuit zijn ervaring. In de jaren vijftig verkende hij de Japanse markt voor de KLM. Binnen afzienbare tijd sleepte hij grote contracten in de wacht voor de luchtvaartmaatschappij.

Dat raadt hij Curaçao ook aan. Verder kijken dan je neus lang is. "Hoewel de Noordamerikaanse markt de eerste prioriteit moet houden, moet men ook kijken naar alternatieve mogelijkheden, zoals het Verre Oosten. Wellicht zijn mensen daar ook geïnteresseerd in het eiland. Het is een kwestie van levensbelang om de boer op te gaan. Alleen zo kan het eiland het hoofd boven water houden in de Caribische Zee, waar veel kapers op de kust zitten. Ik zeg dit alles als vriend van Curaçao. Ik ben hier veel geweest en denk altijd met liefde aan het eiland terug."

Deel uitwuifterras dicht

WILLEMSTAD—In verband met onderhoudswerkzaamheden zal het uitwuifterras op de luchthaven ingaande maandag 10 februari a.s. gedeeltelijk voor het publiek afgesloten zijn. Voorlopig zal het terras slechts te bereiken zijn via de trap tegen de aankomsthal aan, en die uitkijkt op het ALM hoofdkantoor. De werkzaamheden aan het uitwuifterras zullen ± 4 weken in beslag nemen.

Seminar over toerism

WILLEMSTAD — Een seminar getiteld 'Hosting International Visitors in a Multicultural Environment' vindt van zestien tot twintig maart in het vormings- en trainingscentrum van Feffik te Landhuis Kortijn plaats. Het seminar wordt georganiseerd door Feffik, het Curaçao Hotel Tourism Training Centre (CHTTC) en Integrated Management Design (IMD). Minister-president Maria Liberia-Peters zal het seminar openen.

Gedurende vijf halve dagen krijgen de deelnemers aan het seminar training in effectievere communic met zakenrelaties, cli en toeristen uit verschill culturen.

Met het oog op groeiende internationali ring is het nodig om gebr te maken van de kennis de vaardigheid van mens die in hun dagelijks regelmatig met andere c turen en nationaliteiten maken hebben. Dit semi kan zo een waardevolle b drage leveren aan een bet dienstverlening in zowel toeristische als de comm ciële sector.

De docente Regina der Zee, die aan het semi meewerkt, heeft veel erv ring met dergelijke seminar Zij gaf in het verleden trainingen in Nederla Engeland, de Verenig Staten, Panama en Urugu Tijdens dit seminar gaat uitgebreid in op normen waarden van andere cultu en het omgaan met elkaar.

Binnenkort word begonnen met een opleidin project, waarmee de CHT in samenwerking met Chata en het Curaçao To rism Development Board ast is.

Voor informatie over seminar kan men de gende telefoonnummers len: 627207 (Landhuis Ko tijn) en 613550 (IMD).

"Staking is mogelijk"

STTK schort acties op

WILLEMSTAD — De STTK, de vakbond in oprichting van Landsradiowerknemers, heeft in afwachting van het gesprek met minister de Paula aanstaande dinsdag alle acties opgeschort. Als het gesprek echter niet bevredigend verloopt, zou een staking een van de mogelijkheden zijn om de vakbondseisen kracht bij te zetten. De minister weigert officieel de vakbond te erkennen, omdat hun statuten nog niet in orde zijn. Officieus is de STTK echter wel erkend. De minister nodigde hen immers 'als werknemers van Landsradio' voor een gesprek uit.

"Het is prettig dat wij door de minister voor een gesprek zijn uitgenodigd, nu wordt er tenminste eindelijk naar ons geluisterd. Hij hoort dan dat we serieus zijn en dat is al een hele stap vooruit. Maar dat betekent niet dat we niet aan onze eisen vast blijven houden. De minister moet niet denken dat we na dat gesprek de verbinding verbreken", zo zei voorzitter van de STTK, Melvin Richards.

Concreet wilde Richards zich niet over eventuele verdere stappen uitlaten. Maar hij maakte wel duidelijk dat een staking een van de mogelijkheden zou zijn om het standpunt van de STTK te onderstrepen.

Het standpunt van de STTK is van meet af aan geweest dat alle onderhandelingen met de PTT stopgezet moeten worden en dat er eerst een nationale discussie moet komen over de verkoop van Landsradio. In geval van verkoop dient het bedrijf aan de lokale bevolking aangeboden te worden, waarbij de werknemers van Landsradio een eerste optie moeten krijgen.

"De minister schermt alsmaar met de verkoop van een dergelijk bedrijf in Venezuela. Dat is echter niet verkocht maar in concessie gegeven. Over 50 jaar gaat het bedrijf weer terug naar de overheid. Bovendien hebben de werknemers daar elf procent van het bedrijf gekregen".

"De werknemers van Landsradio zijn niet gek. We laten ons niet door mooie secundaire arbeidsvoorwaarden afleiden. We denken ook aan onze toekomst", aldus voorzitter Richards.

Ban kas bek: 'vakaturebank' voor Antillianen in Nederland

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — Antillianen in Nederland die graag willen terugkeren naar hun geboorteland kunnen sinds kort hulp krijgen bij het vinden van een baan op de Nederlandse Antillen. Het Amsterdamse bureau Komproe werving en selectie en de Antilliaanse Catapult project hebben hiertoe vorige maand op Curaçao een samenwerkingsovereenkomst getekend. Dat hebben ze vrijdag bekendgemaakt.

Het samenwerkingsproject heet "Ban kas bek" ("Laten we teruggaan naar huis") en heeft twee doelen: mensen worden geholpen bij hun terugkeer en vacatures op de Antillen worden opgevuld met geschoolde krachten.

Volgens initiatiefnemer, politicus en arbeidspsycholoog H. Komproe voelen nogal wat Antillianen een sterke behoefte terug te gaan. "Een aantal kan hier niet aarden. Het gaat niet alleen om mensen die in Nederland geen baan kunnen vinden, maar ook om werkenden die op Curaçao willen wonen", zegt Komproe.

"Vooral na de negatieve berichten in de media over "losgeslagen" jonge Antillianen willen wij nu laten zien dat het niet alleen mensen met problemen zijn die teruggaan", aldus Komproe.

Het bureau heeft inmiddels 25 vacatures op de Antillen beschikbaar. Ook Nederlanders die naar Curaçao willen, kunnen voor bemiddeling terecht bij het Amsterdamse wervingsbureau voor allochtonen. "Alleen krijgen Antillianen de voorkeur bij de opvulling van de vacature", aldus Komproe.

Toeristenbureaus overleggen over beleid in 1992

WILLEMSTAD — De direc ties van de Curaçaose toeris tenbureaus in het buiten land waren gedurende afgelopen week voor een oriën tatiebezoek op Curaçao. He doel van het bezoek wa tweeledig. De directie wilden zich enerzijds hier te plaatse op de hoogte stelle van de ontwikkelingen in het toerisme op Curaçao. Daar naast spraken zij over de marketingplannen voor hun respectievelijke thuis markten.

De directeuren bezochten diverse hotels zodat zij de ontwikkelingen in de hotel sector met eigen ogen konden aanschouwen. Verder spraken zij met ver tegenwoordigers van Curinc. Met hen werd ook het mar ketingplan voor 1992 doorge sproken.

De directeuren waren na afloop van hun bezoek tevreden over de gevoerde gesprekken. Zij keren terug naar hun respectievelijke kan toren met één doel voor ogen: de ontwikkeling van het toe risme op Curaçao verder ge talte geven.

Opbrengst medium Jomanda naar kindertehuizen

WILLEMSTAD — De opbrengst van de *healing service* bijeenkomst van het genezend medium Jomanda wordt verdeeld over negen instellingen die zich met de een of andere vorm van kinderopvang bezighouden. De bijeenkomst vindt zoals bekend vanavond in het SDK-stadion plaats.

Het geld wordt aanstaande zondag aangeboden aan de volgende instellingen: internaat huize St. Jozef, Casa Manita, kinderoord Brakkeput, San Fernando, kinderhuis Hebron, huize Rose Pelletier, kas Broeder Pius, dagopvang voor geestelijk gehandicapte kinderen Emmastad en het Mgr. Verrietinstituut.

Van de opbrengst worden alleen de gemaakte onkosten afgetrokken. Jomanda wil het geld direct aanbieden, zodat zij zeker weet dat het bij de betrokken instanties terecht komt, zonder dat daar eerst via andere kanalen over beslist hoeft te worden.

GAZPACHO SHRIMP AND RICE

1	cup uncooked USA Rice	1/2	cup sliced cucumber
1/2	teaspoon salt	11/2	cup (about 2 ounces) sliced fresh mushrooms
1-1/2	cups water	1	pound medium fresh shrimp, peeled and deveined
1/2	cup white wine	1	fresh tomato, seeded and diced
1	tablespoon vegetable oil, divided	2	tablespoons grated Parmesan cheese
1-1/2	cups broccoli flowerets	1/4	teaspoon groun black pepper
1	cup diced yellow squash		
1/2	cup green onions		

Combine USA Rice, salt water, and wine in a large saucepan. Heat to boiling; stir once or twice. Lower heat to simmer; cover with tight fitting lid. Cook 15 minutes or until rice is tender and liquid is absorbed. Heat 2 teaspoons oil in wok or large skillet over medium-high heat. Add broccoli, squash, and onions; stir-fry 2 minutes. Add cucumber and mushroom; stir-fry 3 to 4 minutes. Remove vegetables from wok and set aside. Add remaining 1 teaspoon oil and heat. Add shrimp; stir-fry 2 to 3 minutes. Sprinkle with pepper. Stir shrimp and vegetables into rice. Toss with tomato, cheese and pepper. Makes six servings.

Feffyk neemt karateman in dienst

WILLEMSTAD — Vanuit Nederland is vrijdagavond Dudley Josepa aangekomen die in dienst zal treden van het Feffyk als adviseur op het gebied van de elektrotechniek. Het Feffyk is er trots op om een professional in huis te kunnen halen voor deze functie. Even terzijde: Josepa was de eerste Yu Kòrsou die in 1988 de wereldtitel karate op zijn naam zette. Het jaar daarna in 1989 werd hij Europees kampioen.

keycomp

SAL90 Antilliaans Salarispakket.

AfAS Financieel Administratie Systeem van RAET applicaties.

APAS Personeels Administratie Systeem van RAET applicaties.

Met opleiding, handleiding en begeleiding de meest complete oplossing voor uw administratie.

DEMO WOENSDAG
Keycomp Centro Comercial

Datum:	Tijd:	APPLICATIE:
12 Feb.	9.00u.	SAL90.
12 Feb.	10.30u.	APAS.
12 Feb.	13.30u.	AfAS.

Voor reserveringen:
Mej. Ferero
Tel.: 370404 / 76558

Nederlandse aids-specialist dr. Danner:

Centrale aanpak aids wenselijk op Curaçao

WILLEMSTAD — Om te komen tot een goede aanpak van de aids-problematiek op Curaçao, is het wenselijk een centraal referentiepunt in te stellen. Dr. S.A. Danner, hoofd van de aids-afdeling van het Amsterdam Medisch Centrum (AMC) en lid van de Nederlandse Aidscommissie denkt dat op die manier de ziektegevallen gekanaliseerd kunnen worden. Als een internist en een paar vaste collegae zich bezighouden met alle aids-patiënten moet het mogelijk zijn een effectiever beleid te voeren is zijn opinie.

Dr. Danner, geen onbekende op Curaçao, hield donderdagavond op uitnodiging van de verplegersorganisatie ODEAN een lezing in het penthouse van het Van der Valk-hotel. De specialistische informatie die hij daar verstrekte voor de gezondheidswerkers, vertaalde hij gisteren in klare taal voor de Amigoe-lezer.

"Aids is een serieus probleem voor Curaçao", aldus Danner. "Ook al lijkt het absolute aantal patiënten (77) niet zo groot, in verhouding komt de ziekte hier drie keer zo veel voor dan in Nederland. Tot nu toe zijn de aids-gevallen geteld en dat is nog maar het topje van de ijsberg. Als je echt wilt weten hoe de situatie is, moet je het aantal besmettingen tellen. Maar dat is niet zo gemakkelijk, want iemand die aids heeft, komt op een gegeven moment in het medisch circuit terecht. Iemand die nog geen klachten heeft natuurlijk niet."

Curaçao kan zich volgens de aids-specialist spiegelen aan de situatie zoals die zich voordeed in Nederland enkele jaren geleden. Het is nu de tijd om de zaken goed te gaan organiseren.

Danner: "Het moet nog beter georganiseerd worden dan het nu is. Je moet zowel de patiëntenzorg als de voorlichting concentreren, door ze als kernpunt onder te brengen bij een paar mensen. Het moet niet zo zijn dat bij elke dokter of verpleegkundige min of meer per toeval een paar patiënten met HIV of aids terechtkomen."

Een à twee internisten en misschien een à twee verpleegkundigen zouden volgens Danner over alle informatie over de laatste stand van zaken, de behandelingsmogelijkheden moeten beschikken. Het moment om een dergelijk centrum op te zetten is nu aangebroken, denkt dr. Danner, omdat er nu erkenning voor het probleem bestaat.

Aan het opzetten van een anonieme aidstest, zoals dat voor de Antillen genoemd is, zitten verschillende moeilijke kanten, weet dr. Danner uit zijn ervaring in Nederland.

"Je hebt twee dingen tegenover elkaar. Aan de ene kant kun je de grondwet zo rigide mogelijk uitleggen, zoals ze dat in Nederland hebben gedaan; bloed dat iemand heeft afgegeven mag nooit voor een ander doel worden gebruikt als waarvoor de persoon zijn toestemming heeft gegeven. Aan de andere kant heb je het belang van de volksgezondheid dat ook aanzienlijk is."

"Ik kan alleen mijn persoonlijke mening geven. In Nederland is het uitdrukkelijk niet toegestaan om anoniem de bevolking te onderzoeken. Daar staat tegenover dat het in andere landen wel gedaan wordt, zoals in Engeland. Het is wel de enige goede manier om op de hoogte te blijven van de hoeveelheid besmettingen. Eigenlijk vind ik het wel belangrijk, maar dan moet je het wel globaal bekendmaken èn de mensen die per se niet willen meedoen, moeten de kans krijgen om te weigeren."

Praktisch gezien moet er rekening mee worden gehouden dat er geen dubbeltellingen plaatsvinden. Een besmette persoon die verschillende vage klachten heeft zal misschien meermalen worden geprikt, waardoor er fouten ontstaan in het onderzoek. Een manier om dit te voorkomen is de steekproef. "Je zou kunnen zeggen maandag de zevenelste en woensdag de zevenelste wordt in het St. Elisabeth Hospitaal al het geleverde bloed getest op HIV. Dan krijg je te weten hoe het met de infectie is gesteld."

AIDSREMMER

Tijdens zijn lezing donderdagavond gaf dr. Danner een interessante weergave van een onderzoek naar de werking van het aidsremmende middel AZT.

"De balans slaat duidelijk uit naar de voordelen alleen je hebt bijwerkingen. Op de patiënten heeft het middel absoluut een gunstig effect; ze leven langer en ze krijgen minder complicaties. Alleen het middel werkt een tijd, en dan houdt het op, dan wordt het virus resistent tegen het medicijn."

"Ten tweede heb je het gebruik van AZT voor mensen die nog geen klachten hebben, de HIV-positieven. Bij toepassing is gebleken dat het middel het krijgen van de ziekte uitstelt, je weet nooit precies met hoeveel, maar het doet wel wat. Bovendien treedt resistentie tegen het middel lang niet zo snel op.

Bij een onderzoek onder sero-positieven in de VS is gebleken dat het erg moeilijk is om goede uitkomsten te hebben, vooral wanneer er gewerkt wordt met placebo's, die door de gebruikers als 'fopmiddel' worden beschouwd. Tijdens het onderzoek wordt er veel gesjoemeld met de medicatie. De deelnemers bijvoorbeeld gooien alle uitgedeelde medicijnen in een grote pot, nemen er dagelijks een pilletje uit, in de hoop dat ze naast de placebo's ook in ieder geval wat van de werkzame stof binnenkrijgen. Danner: "Toch is dat Amerikaanse onderzoek vrij overtuigend geweest: AZT helpt bij bepaalde klachtenvrije personen om de diagnose aids uit te stellen."

Een gunstige ontwikkeling van de laatste tijd is dat het middel aanzienlijk goedkoper in gebruik is geworden dan voorheen. De ontwikkelingskosten zijn in prijs verlaagd en de dosering is gehalveerd. "In Nederland waren de kosten aanvankelijk 18.000 gulden per patiënt per jaar, dat is nu 5000 gulden per patiënt per jaar." Overigens wordt het middel zowel in Nederland als op de Antillen vergoed door respectievelijk het ziekenfonds en de SVB.

ETHIEK

Voor verscheidene patiënten is het op een gegeven moment tijdens hun ziekte bijna niet meer vol te houden om door te gaan met de behandeling tegen de verschillende complicaties. Er ontstaat een soort van apathie, wanneer de persoon in kwestie herhaaldelijk moet worden behandeld voor een longontsteking, candida- of herpesinfecties, gezichtsverlies etcetera.

Dr. Danner: "Hoelang je moet doorgaan hangt af van wat jijzelf als arts nog zinnig vindt en van wat de patiënt wil. Een heleboel mensen willen dat je alles voor ze uit de kast haalt, want elke maand leven is voor hen meegenomen, ook al is dat leven van slechte kwaliteit. Voor anderen hoeft dat absoluut niet, die willen niet als een totaal wrak afglijden."

"Ik ben heel open met mijn patiënten, ik bespreek alles met ze. Ik zeg luister, we kunnen dit en dit en dit doen. Als we het niet doen, dan zijn dat de gevolgen, kies maar. De patiënt heeft het laatste woord."

Over het algemeen weet de patiënt precies wat hem te wachten staat, vertelt dr. Danner. "Ja hoor, de patiënten zijn altijd zo goed geïnformeerd. Vooral de homoseksuele mannen, die hebben hun eigen organisatie."

Het voorkomen van de ziekte door deze goede informatie slaagt steeds beter, maar helemaal voorkomen lukt bij lange na niet.

Danner: "Luister, goeie informatie is een ding, maar de adviezen opvolgen is iets anders. Je vraagt de mensen om met seks op te houden, in hun ogen althans. Natuurlijk is dat niet zo, maar zo voelen ze het wel. Safe seks, is het gebruik van een condoom, maar als het moment daar is, vaak onder invloed van drankgebruik, dan gaan ze voor de bijl. Alles hangt af van je standvastigheid op het moment suprême als je het nodig hebt."

Amnesty vraagt aandacht voor Latijns-Amerika

WILLEMSTAD — In de maand oktober 1991 zijn wereldwijd 61 door Amnesty International 'geadopteerde' gevangenen vrijgelaten. Amnesty is de mensenrechtenorganisatie die zich inzet voor politieke- en andere gevangenen. Momenteel voert de organisatie actie tegen willekeurige arrestaties, martelingen, moorden en verdwijningen in Peru, Chili, Brazilië, Ecuador en Bolivia.

In Peru heeft de regering onlangs besloten tot de oprichting van een aantal mensenrechtenkantoren en het aanleggen van een register van alle arrestanten, dat informatie bevat over waar en waarom zij gevangen zitten. Dit besluit volgde op berichten over verschillende overtredingen van de mensenrechten, nadat de nieuwe regering van president Fujimori nota bene maatregelen had aangekondigd om de mensenrechten te beschermen.

Ook in Chili beloofde een in maart 1990 gekozen burgerregering een eind te zullen maken aan de mensenrechtenschendingen onder het bewind van generaal Pinochet, maar nog steeds komen bij Amnesty berichten binnen over martelingen door de veiligheidstroepen en de strafrechtelijke recherche.

De meer dan één miljoen leden van Amnesty spannen zich gezamenlijk in om - door middel van het schrijven van brieven aan regeringsleiders - verbeteringen aan te brengen in de mensenrechtensituaties.

LOKAAL

De lokale afdeling van Amnesty nodigt alle belangstellenden uit om mee te doen aan de zogenaamde schrijfavonden die toegankelijk zijn voor leden zowel als niet-leden. De avonden worden gehouden in het Zeemanshuis aan de Emancipatieboulevard 42 (elke tweede maandag van de maand om 20.00 uur), in Kas di Orashon te Soto (elke tweede dinsdag van de maand om 20.00 uur) en elke zondagochtend na de kerkdienst in de Fortkerk. Voor meer informatie over Amnesty International kunnen geïnteresseerden terecht op telefoonnummer 673079.

Politie-jubilarissen

■ WILLEMSTAD — A.J. Phelipa en E.R.V. Demei vierden afgelopen donderdag hun 25-jarig ambtsjubileum bij de politie. Uit handen van minister van justitie mr. W.J. Knoppel ontvingen zij een landsbesluit inhoudende hun bevordering tot onder-inspecteur.

De ceremonie werd extra luister bijgezet door de aanwezigheid van minister-president Maria Liberia-Peters, minister van volksgezondheid en milieuhygiëne drs. S.H. Inderson en hoofdofficier van justitie mr. D. Piar.

Opnieuw dode in Curaçaos verkeer

WILLEMSTAD —De 38-jarige automobilist R.H.B. is gisteravond omstreeks half negen overleden doordat zijn voertuig over de kop ging en vervolgens in een greppel belandde langs de weg van Barber naar Westpunt, ter hoogte van politiepost Soto.

De politie vermoedt dat de man de macht over het stuur heeft verloren als gevolg van een te hoge snelheid. Met dit slachtoffer zijn nu al drie mensen dit jaar op Curaçao gestorven na een verkeersongeval.

DRINGEND GEVRAAGD
voor onze relaties zoeken wij
appartementen/ woonhuizen
tot f. 4000,- per maand
☎ 368202
Inter House makelaars

Curaçao in Spanje

■ WILLEMSTAD — Tijdens de toeristenbeurs Fitur, die in Madrid plaatsvond, bezocht de Nederlandse ambassadeur in Spanje, Albert Nooy (midden achter), de stand van Curaçao. Hij werd begeleid door de gevolmachtigd minister Edsel Jesurun (midden links), zijn vrouw en de directeur van het Curaçaos toeristenbureau in Nederland, de heer Willy Neef (links vooraan).

WILLEMSTAD — Een inbreker is gisteren aangehouden na een korte achtervolging, waarbij de politie een waarschuwingsschot moest lossen. H.A.M., 33 jaar had zich samen met de verdachte Ch.H. via het plafond de toegang verschaft tot een zaak aan de Sportlaan. H.A.M. werd ingerekend en de gestolen voorwerpen in beslaggenomen.

St. Maarten-commissie geïnstalleerd

WILLEMSTAD — De Antilliaanse premier Maria Liberia heeft vrijdag in Willemstad de commissie geïnstalleerd die een onderzoek gaat instellen naar de bestuurlijke en ambtelijke besluitvorming op Sint Maarten.

De commissie staat onder leiding van de Antilliaanse oud-premier M. Pourier. Van Antilliaanse zijde hebben zitting P. Verton, docent sociologie aan de universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) en D. Vlieg, secretaris van het eilandgebied Curaçao.

De Nederlandse leden zijn G. Kordes, tot voor kort president van de Algemene Rekenkamer en P. van Reenen, hoofdinspecteur rechtshandhaving van het Ministerie van Justitie.

De commissie is na de installatie naar Sint Maarten vertrokken om daar direct met de werkzaamheden te beginnen. Over drie maanden zal rapport worden uitgebracht over de bevindingen op het bovenwindse eiland.

Eind vorig jaar riep minister Hirsch Ballin van Antilliaanse zaken de commissie na overleg met de Antilliaanse premier in het leven. Het bestuurscollege van Sint Maarten heeft zijn volle medewerking toegezegd bij het onderzoek en laten weten dat het de aanbevelingen van de commissie zal uitvoeren.

Decentralisatie Landsradio:

De feiten op een rijtje

29 september 1991	Minister van financiën G. de Paula deelt de ABVO en de dienstgroep van LRD mee dat de regering een 'letter of intent' met de Nederlandse PTT zal ondertekenen. Daarin gaat de regering accoord met de verkoop van 49 procent van de aandelen van LRD aan de PTT.
7 november 1991	161 Werknemers van LRD sturen een brief aan de regering van de N.A., minister de Paula en de minister-president, waarin de werknemers stellen dat zij de verkoop van 49 procent niet accepteren. Als toch tot verkoop wordt overgegaan dient het bedrijf in eerste instantie aan de werknemers zelf aangeboden te worden.
21 november 1991	De vakbond van LRD-werknemers, ABVO, maakt bekend dat zij de voorstellen van de werknemers ondersteunt.
23 november 1991	Minister de Paula roept de ABVO en de dienstgroep van LRD bijeen voor een vergadering, samen met gedeputeerde Monte, J. de Windt en de directeur van LRD. De vergadering is tegen het voorstel van 7 november.
29 november 1991	Een vergadering van de werknemers met de ABVO vindt plaats. Het vertrouwen in de dienstgroep van LRD wordt opgezegd en een commissie opgericht om de belangen van de werknemers van LRD te behartigen.
2 december 1991	Werknemers van LRD besluiten in een vergadering een resolutie te sturen naar de ABVO. De ABVO accepteert slechts een van de zes punten van deze resolutie: de verkiezing voor een bestuur van de dienstgroep. Die zal op 7 januari moeten plaatsvinden.
4 december 1991	Minister de Paula komt samen met de commissie decentralisering LRD aan de werknemers van LRD uitleg geven over de ontwikkelingen bij LRD.
17 december 1991	De ABVO vergadert met de commissie decentralisering ten kantore van de ABVO. De Setel-werknemers noch de LRD-werknemers zijn bij dit gesprek vertegenwoordigd.
7 januari 1992	Een groep werknemers van LRD houdt een 'walk-out' als protest tegen het feit dat er geen antwoord is gekomen op hun brief van 7 november 1991. De ABVO steunt deze actie niet en noemt haar ondoordacht.
8 januari 1992	Een deel van de werknemers van LRD komt in vergadering bijeen en verklaart een eigen vakbond op te richten.
10 januari 1992	De parlementsvoorzitter van de N.A. nodigt de commissie van werknemers bij LRD uit voor een gedachtenuitwisseling met de parlementariërs.
21 januari 1992	In een buitengewone vergadering keuren de leden van de nieuwe vakbond STTK de statuten goed. De commissie van werknemers bij LRD krijgt van de leden toestemming om als bestuur van de STTK op te treden. Er worden vier nieuwe leden aan toegevoegd.
6 februari 1992	De STTK, die inmiddels de meerderheid van de LRD-werknemers vertegenwoordigt, stuurt na een protestvergadering een eisenpakket aan minister de Paula. De vakbond eist een gesprek met de minister. De minister zegt een gesprek toe met het bestuur van de STTK 'als werknemers van LRD'.

ONTWIKKELINGSPLAN CENTRAAL CURACAO

TERREINEN TE KOOP
Wij hebben nog enkele kavels op voorraad, met meetbrieven, waarop direct gebouwd kan worden. (1)
Tevens zijn wij begonnen met de voorverkoop van de laatste 70 kavels in de eerste helft van het plan Grote Berg. (2)
Spoedig beginnen wij met het tweede gedeelte van het plan.
Gunstige betalingsvoorwaarden verkrijgbaar.

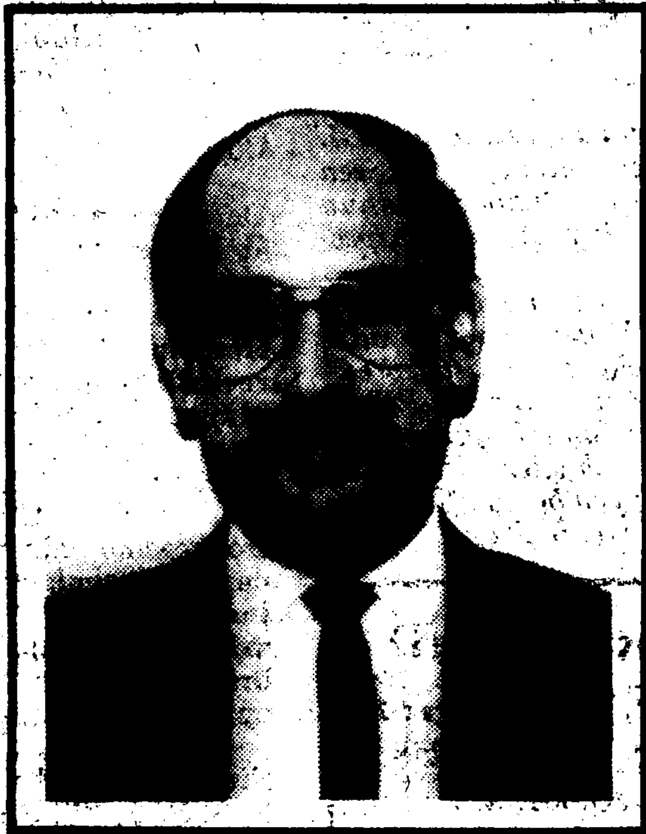
Project Developers & Real Estate Brokers

Halabi Real Estate N.V., Promenade Shopping Center, Schottegatweg (O) 82, Curaçao, N.A.
Telephone: (599-9) 379842 / 378865, Telefax: (599-9) 372872

3er ANIVERSARIO GABINETE ODUBER

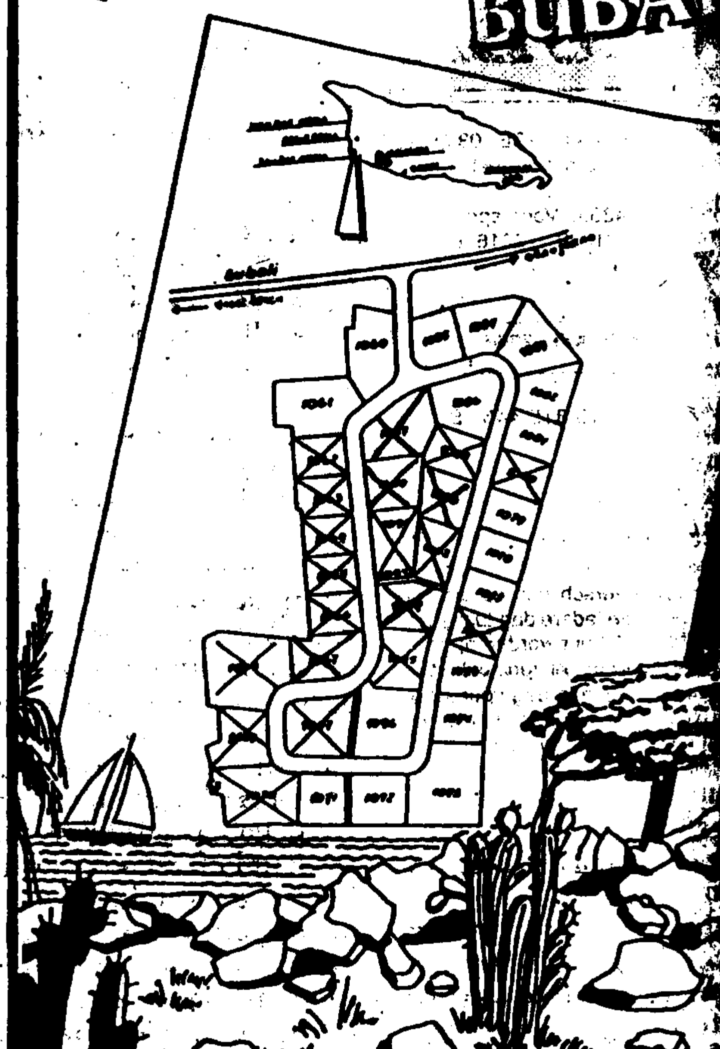
Gabinete Oduber kier a gradici
un y tur cu coopera durante e
ultimo 3 añanan di su gobernacion

Gracias na boso colaboracion,
esfuerso y sosten nos por a realisa tur
e logronan na bienestar di nos Pueblo.

PUEBLO, MASHI DANKI!

GABINETE ODUBER

PERCELEN EIGENDOMSGRON
TE KOOP VAN 880 - 2000 m

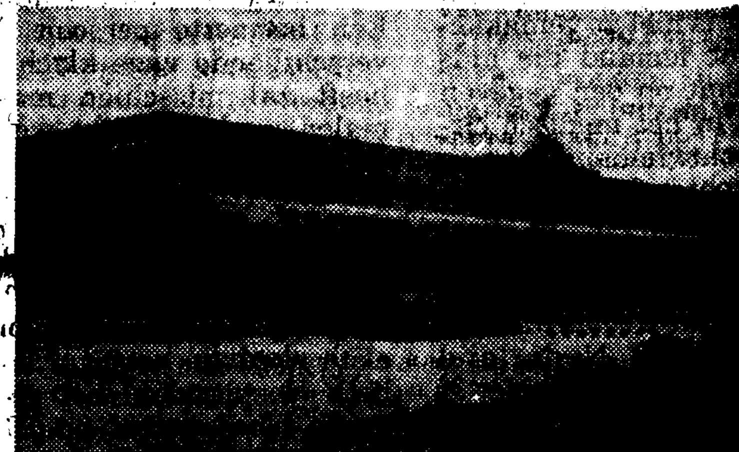
Op perfecte locatie nabij strande
(1 km) worden momenteel in het
villapark "Bubali" kavels
eigendomsgrond te koop aangebo

MEER DAN 50% REEDS VERKOCH
TOT 70% FINANCIERING MOGEL

Voor info: Tel: 37573

DE HAVIK I N
PROJECTONTWIKKELING - REAL ESTA

SPECIAAL VOOR CARNAV

Veren, ballons, slingers, strikken, decoraties, T-
en screenprinting blanco textiel. Geen beperkt
Handelsnamen: PALAIS HINDU; PARADISE ISLA
FLORATIQUE; US TEES.

PALAIS HINDU DISTRIBUTION CENTR
ENGELANDSTRAAT 38
Tel.: 297-8-32386/355780
Telefax: 297-8-35190

FOR SALE /
OR FOR RENT
BRAND NEW LUXURY HO
Located at Malmok

3 Bedrooms
2 Maids rooms
5 Bathrooms
1 Family room
1 Large living room
1 Dining room
1 Large kitchen / pantry
Two porches
Swimming pool / pool bar

Serious inquiries only.
Call DOROTHY at 34000 ext 169 for an appoint

Voorjaarsconcert Kerk van Playa

ORANJESTAD — In de Protestantse Kerk aan de Wilhelminastraat wordt op zondag 9 februari om half twaalf 's morgens een concert gehouden. Medewerkers zijn het Arubaans Gemengd Koor onder leiding van Rosemarie Provence, de sopraan Catharina Provence-Hanrath en de pianist Robert Rijnbeudt. Op het programma staan werken van Bach, Schubert, Brahms en Handl, evenals composities van Vail en Gershwin. Sopraan Provence-Hanrath zal bovendien een aantal spirituals zingen met gitaarbegeleiding. De toegang is vrij en iedereen is welkom.

Miss Aruba naar Miami

ORANJESTAD — Miss Aruba Jerusha Rasmijn is naar Miami vertrokken ter voorbereiding van haar deelname aan de verkiezing van Miss Universe 1992, waarbij zij Aruba zal vertegenwoordigen.

Jerusha Rasmijn kreeg daarbij alle medewerking van de luchtvaartmaatschappij BWIA en haar collega's van het toeristenkantoor. Voor vertrek verklaarde zij alles op alles te zetten om Aruba op waardige wijze te vertegenwoordigen.

ORANJESTAD — Eagle Bowling Palace organiseert een Valentine bowlingtoernooi op maandag 10 februari. Dit is een open toernooi met handicap. De wedstrijden beginnen om half acht en half tien 's avonds en men kan nu reeds inschrijven bij Eagle Bowling Palace.

ORANJESTAD — In tegenwoordigheid van alle leden van de Rekenkamer Aruba legde Regina Bay-Werleman als controlemedewerkster bij de Algemene Rekenkamer in handen van voorzitter Hubert Hopes de ambtseed af. Hetzelfde deed E.M. de Cuba, die benoemd werd tot waarnemend secretaresse van de Algemene Rekenkamer.

Touche Ross

maakt deel uit van DRT International, een wereldwijde organisatie welke is ontstaan na de fusie tussen Deloitte Haskins & Sells en Touche Ross International en is een van de grootste organisaties ter wereld op het gebied van accountancy, belastingadviezen en management consultancy. Ons hoofdkantoor bevindt zich in New York, U.S.A.

Touche Ross Aruba profileert zich als marktleider in haar werkveld met een sterk internationaal netwerk gecombineerd met sterke lokale banden. Onze organisatie bestaat uit circa 28 gemotiveerde medewerkers. Kwaliteit en service staan bij ons voorop.

Voor de versterking van onze organisatie zijn wij op zoek naar een

MANA[illegible]

Wij verwachten deze consultant dat hij/zij minimaal een HBO- of academische opleiding heeft op het gebied van bed[illegible] informatica. Tevens is enige jaren ervaring gewenst met ontwerp, bouw [illegible] informatie-systemen.

Indien u voldoet aan bovenstaand profiel [illegible] vaelt tot onze organisatie, verzoeken wij u om uw re[illegible] 1992 te sturen naar:
Touche Ross & Co.
T.a.v. Mr. M. van Romondt
P.O. Box 1271
Fergusonstraat 60

Bel telefoon 35528
of roep ons op na tien
uur via onze pager 127-
[illegible] voor het maken
van een afspraak voor:
— Grote bomen
kappen maken
— ... en installatie van glas
— service van sliding doors en alle ramen
— electrische werken
— ...

Contact:
MARLON
TELEFOON 35528

SENDER & ADVISOR
Lena Jackson. I will help you in three days where others failed, in love, health, business. I have the given power to remove evil influence.
Call today, tomorrow is too late.
305 751 5012

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/ 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-257.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
zaterdag
DRIVE-IN: 20.30+24.00 uur **Pure Luck** (comedy, 14 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 uur **Thelma & Louise** (comedy, 18 jr.).
zondag
DRIVE-IN: 21.00 uur **Pure Luck** (comedy, 14 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 uur **Thelma & Louise** (comedy, 18 jr.).

****

WACHTREGELING DOKTOREN **(van 18.00-07.00 uur):**
zaterdag+zondag
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Sneek via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 24300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter B. Britt-Croes via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

BOTICA (nachtdienst)
Pabao brug: Eagle, L.G. Smithboulevard z/n (Oranjestad), tel.: 29011.
Pariba di brug: San Lucas, B. v/d Veen Zeppenveldtstraat (San Nicolas), tel.: 45119.

****

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk, gelieve Alarmcentrale op te bellen, **tel.: 115.**

****

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wachtheeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

****

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU (Koningstraat 22, tel.: 24444): dagelijks van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur.
Maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE: Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999): geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00-18.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA: P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

DIERENARTSEN: P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Cartoons; 19.00 Documentary; 20.00 Nos cu Nos;

Dienstverlening met een Persoonlijk karakter
ASCA
Beatrixstraat 34
Tel. 22720
Uw garantie voor zekerheid

21.00 Prime News; 21.45 Movie; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.
ZONDAG: 16.00 Studio Sport; 17.15 Punky Brewster; 17.45 Sundasy Movie; 19.30 Showtime; 20.30 CNN International News; 21.00 Week in Review; 21.30 Basketball; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

ZONDAG
DIVERSEN
SPORT
ATELTIEK **(Olympia):** 16.30-17.45 uur start + finish cross country-wedstrijden te Babybeach; 18.20 prijsuitreiking.

SOFTBAL **(ASB):** 10.00-16.00 uur vervolg competitie op Caribe- en Duracell-terrein.

****

MAANDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 0f 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool); 11.30 uur concert o.l.v. Rosemarie Provence.
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.

****

Verduistering bij domeinbeheer

ORANJESTAD — Nadat enige tijd geen controle bij Domeinbeheer plaatsvond werd wederom een controle gehouden, waarbij bleek dat een bedrag van ruim vijftigduizend florin verdwenen was. Bij de justitie werd een klacht ingediend, waarna een onderzoek werd ingesteld. In verband hiermee werd tijdens het onderzoek de ambtenaar C.G. (36) aangehouden, die al spoedig haar schuld bekende. Het onderzoek duurt voort.

Behandeling ontwerp-kansspelen van start

ORANJESTAD — De Staten van Aruba zijn in commissievergadering begonnen met behandeling van het ontwerp kansspelen. Deze wet omvat ook het instellen van een "gaming board" waarover reeds jaren wordt gepraat. Het wetsvoorstel ligt reeds sinds oktober 1990 bij de Staten. Op voorstel van de AVP, alsmede op verzoek van eigenaren van speelautomaten om de gelegenheid te krijgen met de Staten over deze kwestie te spreken, werd besloten dat aanstaande maandag de Staten hierover een "hearing" zullen houden.

ORANJESTAD — Conform de eis van de officier van justitie veroordeelde de rechter verdachte C.H. (34) tot zes jaar gevangenisstraf voor de moord op Robert Lake in San Nicolas alsmede mishandeling van D.Q. De rechter achtte het misdrijf dat in november vorig jaar werd begaan, bewezen en zeer ernstig.

In de zaak van de vrouw D.C. (18) die haar minnaar en zijn gezin uit jaloezie met kokende olie had gegooid, waardoor deze ernstig verwond geraakte, hoorde twee jaar gevangenisstraf tegen zich.

Twee weken geleden eiste de officier tegen verdachte van dit drama in Village Zuid drie jaar. In de zaak van de vader, die onzedelijke handelingen met zijn vijfjarige dochter had gepleegd, besloot de rechter het onderzoek te heropenen, aangezien niet helemaal duidelijk is, wat er precies gebeurd is. Twee weken geleden eiste de officier anderhalf jaar gevangenisstraf.

■ *Er was in het Royal Cabana Casino alle reden voor vrolijkheid toen de prijzen werden uitgereikt. Dit gebeurde tijdens een diner toen Gilbert Arends in tegenwoordigheid van activiteitendirectrice Miriam Trejo aan La Cabana-carnavalskoningin Wanda Broeksema een cheque van tienduizend florin overhandigde. Daarnaast kreeg zij nog een weekverblijf voor twee personen in La Cabana, een jaar lidmaatschap van de healthclub in het hotel, begeleiding van de verschillende artiesten, waaronder Gloria Estefán, die in La Cabana verwacht worden. De eerste finaliste mag ook een weekeinde in het hotel doorbrengen en dat was voor Dyane Escalona, gezellig met zijn tweetjes. Hetzelfde geldt voor jeugdkoningin Jerney Harms, die nog een bedrag ontving om haar kosten te betalen.*

Hartelijk welkom voor nieuwe gouverneur Aruba

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Op hartelijke wijze werd de tweede gouverneur van Aruba mr O. Koolman, mevrouw D. Koolman-Croes en hun twee zonen gistermiddag na aankomst van de KLM uit Nederland, welkom geheten. Het werd het eerste officiële optreden van de nieuwe gouverneur op zijn geboorte-eiland.

De leiding van de ontvangst werd verzorgd door chef-protocol Atan Lee. Aan de trap van het KLM-toestel werd de familie Koolman begroet door waarnemend gouverneur mr Maximo Croes en mevrouw Croes, minister-president Nelson Oduber en echtgenote en de commandant van de Marinierskazerne Savaneta en de adjudant van de gouverneur Kapitein Quandt.

Nadat het Philharmonisch orkest het Wilhelmus en het Arubaanse volkslied ten gehore had gebracht inspecteerde de gouverneur de erewacht van mariniers, waaronder ook Arubaanse mariniers, onder leiding van luitenant Roberts. De gouverneur en zijn echtgenote werden hierna begroet door de voorzitter van de Staten Felix Flanegin, de voltallige ministerraad met secretaris Urbano Lopez, ex-gouverneur Felipe Tromp en mevrouw C. Tromp-Croes, de leden van de Staten met aan het hoofd de fractieleiders, commandant van de Marinierskazerne en waarnemend directeur van het Kabinet van de Gouverneur. Na de begroeting volgde een ontvangst in het luchthavengebouw. De kleine Melany Lopez bood mevrouw Koolman bloemen aan.

Op Schiphol werd gouverneur mr Koolman uitgeleide gedaan door Hirsch Ballin en gevolmachtigd minister Ella Tromp-Yarzagaray. De dagen voorafgaande aan het vertrek vonden enige ontvangsten plaats, ondermeer bood directeur KABNA Frits Palm woensdagavond namens de minister — die bezet was bij de debatten in de Tweede Kamer — een dinner aan in 'Vreugd en Rust' in Voorburg. Amigoe berichtte reeds over de ontvangst op het Arubahuis.

Aanstaande woensdag aanvaardt de nieuwe gouverneur officieel zijn ambt door in een plechtige zitting van de Staten het Koninklijk Besluit alsmede proces verbaal van zijn beëdiging te overhandigen. Gouverneur mr Koolman zal van 29 februari tot en met medio maart een werkbezoek aan Nederland brengen. Onder meer om kennis te maken met de verschillende ministers waarmede hij te maken heeft. Hij blijft tot en met medio maart in Nederland en zal daar dan de viering van Arubadag meemaken.

Premier Lubbers 9 maart op Aruba

ORANJESTAD — De Nederlandse premier drs Ruud Lubbers zal op negen maart een ééndaags bezoek aan Aruba brengen tijdens zijn rondreis langs de Antillen en Aruba. Hij zal niet vergezeld worden door de minister van Buitenlandse zaken mr Hans van den Broek. Aruba heeft nog geen agenda ontvangen van mogelijke zaken die de Nederlandse premier tijdens zijn bezoek zou willen bespreken. In dit verband wees de Arubaanse premier erop dat Aruba gewoonlijk het contact met Nederland met de minister voor Antilliaanse en Arubaanse zaken mr E. Hirsch Ballin heeft. Mocht Lubbers bepaalde zaken willen bespreken dan is Aruba hiertoe altijd bereid. Premier Oduber gaat 19 maart naar Nederland voor Bestedingsoverleg.

Aruba Carnaval 1992

Bier, zoals bier bedoeld is!

Deze rubriek wordt gesponsord door: Mercurius Trading Co. (Handelsmaatschappij Mercurius n.v.)

PLAYA LINDA beach resort zal met een groep van 150 personen aan de carnaval parade deelnemen, onder het motto "The Golden Five stars of Playa Linda beach". Het zijn de vijf gouden sterren die steeds weer zorgen dat Playa Linda op de voorgrond treedt". Het ontwerp was bij Undina Bulos Harms in goede handen. De muzikale omlijsting is bij de Arubian Band in goede handen. Er zijn in de groep nog enige plaatsen vrij. Interesse? Bel dan 31000 en vraag naar toestel 807. Er wordt zowel in de parade van San Nicolas als Oranjestad deelgenomen.

****

NU DE BIBLIOTHEEK weer over een behoorlijke airco kan beschikken worden de activiteiten voor de jeugd hervat. Op dinsdag de jeugd van vijf tot acht en donderdag jeugd van acht tot twaalf, telkens van drie tot vier uur. Aanstaande dinsdag wordt weer gestart. Ook carnaval wordt in de bibliotheek niet vergeten. Er wordt onder de jeugd van vijf tot acht jaar niet alleen een koningin maar ook een prins en pancho gekozen. Dat gebeurt op donderdag 2. februari. Voor de beste gecostumeerden zijn er prijzen beschikbaar. Tot 11 februari kan worden ingeschreven tijdens de eerste bijeenkomst of via telefoon 21540 of 21580.

****

VOOR KINDERCARNAVAL hebben zich 25 kandidaten aangemeld, dat is een record. De kandidaten zijn: Jaidi Baten (Savaneta), Melony Paesch (Oranjestad), Roxanna Mathielda (Paradera), Ximena Ortega (Playa Pabao), Shahaira Leon (Trappersclub), Georgina Vrolijk (Rooi Afo fanclub), Cyriella Diaz (Tanki Leendert), Anny Kock (Juana Morto), Marjorie Croes (Carrousel fanclub), Jo-Ann Wever (Aileens fanclub), Anouska Toppenberg (Wendy's), Analisa Leest (Noord), Juwaiya van der Bliek (The Coastal club), Jourenne Werleman (Kadu fanclub), Reynilda Dorothal (Aruchaditos), Micheline Kock (Pos Chiquito), Juraima Wernet (San Nicolas), Zahaira Plaza (Dakota), Julissa Koolman (Santa Cruz), Chantell de Palm (The Jungle Fantary group), Sue-Ann Vrolijk (Brazil), Janella Camara (Piedra Plat), Valerie Wernet (Country Club Noord), Nizana Solognier (Caribeclub) en Daphney Romero (The Diamond Chanel).

****

HET DISTRICT Savaneta kroont vanavond haar jeugd en grote districts koningin. Ook de kinder koningin Chantell de Palm van de Jungle Fantasy en de koningin van Diamond Chanel krijgen vanavond de kroon opgezet.

****

HET BONBINI festival van aanstaande dinsdag geeft weer een voorproefje van het Arubaanse carnaval met het optreden van de Quiver Quips Steelband onder leiding van Rendy Croes.

****

NAAST HET OPTREDEN van de kinderen vanavond in Tumbacontest treden ook 12 kandidaten op in de strijd voor de titel van de Tumba jeugdkoning, het zijn, met achter hun naam de tumba die zij zingen: Miriam Contreras (Fiesta di carnaval), Jessica Anthony (Carnaval Sensacional), Gregory Giel (E Chubato di carnaval), Sonia Lopez (Correcto), Arienne Vrolijk (Nos ta cla), Vivienne Rivadeneira (Fantasy den Carnaval), Marjethy Werleman (Dun dun ate), James Sneek (Zwaai bo man), Jelitza Croes (Ole Ole carnaval a jega), Kissey Montero (Sonido di parkati), Karina Delaney (Turtuga ninja mi ta) en Julisa Hoevertsz (Pluma y Blaas ariba).

****

"PURPLE RAIN" heet de groep waarmede Hospi Jollies van het hospitaal aan de carnavalsparade gaan deelnemen. Er zijn nog enige plaatsen vrij en iedere avond vanaf acht uur kan worden ingeschreven in de Gymzaal van PAAZ. De Grass Hopper — die zelfs een toepasselijke calypso 'Purple rain' maakte, zal de muzikale omlijsting verzorgen. Het is allemaal purple wat de klok slaat in deze groep, die volgende week met de traditionele T-shirts komt.

Enjoy Coca-Cola
TRADE MARK REG'D

Zangworkshop

ORANJESTAD — De Skol di Musica Arubano (Arubaanse Muziekschool) organiseert op donderdag 13 februari 1992 van 7.30 p.m. tot 9.30 p.m. een zangworkshop in de Cas di Cultura, Vondellaan 2, die gegeven zal worden door de bekende zangeres Catherine Provence. Ter dekking van de kosten wordt een bijdrage van f.5,- p.p. gevraagd.

Een kleurrijke herinnering aan Carnaval met
Kodak Color Print Film Kodacolor FILM VR400

Afbouw Beta hotel mogelijk in zicht

ORANJESTAD — Premier Nelson Oduber ziet — na de pessimistische toestand van de afgelopen tijd — wèl een mogelijkheid voor het afbouwen van het Beta Hotel. Er is hiervoor een bedrag van 20 miljoen dollar nodig. Een Venezolaanse groep en aannemer Albo Aruba N.V. zijn bereid voor equity van ten hoogste 10 miljoen dollar te zorgen, en zal de regering — na goedkeuring door de Staten — de resterende 10 miljoen dollar zal moeten leggen. "Als het hotel niet afgebouwd wordt, moet Aruba toch door blijven betalen", zei de premier.

Volgens deze heeft Aruba een interest op de garantieleningen al bedragen van ongeveer 8 miljoen betaald voor Beta, 8.7 miljoen voor Eagle Beach Hotel (Ramada) en 5.7 miljoen voor Plantation Bay. De groepen die het Beta hotel willen afbouwen zeggen al twee geïnteresseerden te hebben om straks het hotel te gaan beheren: Marriott en Harrach, uit Las Vegas.

Met het Hyatt Regency hotel gaat het volgens premier Oduber wel goed en bestaat er geen enkele risico dat de verleende garantie aangetast zal worden. Hij zei dat in de afgelopen maand hij bezoek kreeg van de Japanse maatschappij CITOH, die mede investeerder is in Hyatt Regency, waarbij de vertegenwoordigers lieten weten dat CITOH interesse heeft in meer projecten op Aruba.

Wat betreft het Golden Tulip Hotel, zei de premier dat de regering haar advocaat verzocht heeft een 'bid' te doen aan Golden Tulip, daar de regering bereid is een bijdrage te geven. De premier zei te hopen, dat Golden Tulip redelijk zal blijken; de regering is van haar kant bereid water in de wijn te doen.

Voor **Valentijn** zeg het met een kleurige groet, die wij vakkundig voor U verzorgen.
Met **Carnaval** staan Uw vakman en pionier op het gebied van kleurenfoto's voor U klaar
CHECKPOINT COLOR
Columbusstraat, Port of Call, Playa Linda Beach Resort

Problemen rond bouw school

ORANJESTAD — De nieuwe openbare school aan de La Sallestraat, naast de MTS, zal gedeeltelijk door de overheid ontruimd moeten worden.

Hoofd Domeinbeheer Adonis bevestigde desgevraagd aan Amigoe, dat er problemen met de erven Oduber ontstonden, toen bleek dat de overheid bij de bouw van deze school een gedeelte van het eigendomsterrein van de erven Oduber had "ingepikt". Volgens Adonis is dit gebeurd omdat DOW met twee tekeningen zou hebben gewerkt. Er werd gebouwd op het terrein van de erven Oduber, die er bij begin van de bouw op wezen dat er duidelijk meetpinnen van het kadaster ter plaatse waren.

De erven Oduber deden hun beklag bij DOW waarna bij Domeinbeheer overleg werd gepleegd. Toen men het met de erven niet eens kon worden over de verkoopprijs besloot de overheid het terrein van de erven waarop gebouwd werd — alleen nog maar lag er de fundering — te ontruimen en het terrein in de oorspronkelijke staat terug te brengen.

Oduber: onafhankelijks-Aruba móet verdwijnen

ORANJESTAD — Naar aanleiding van de vraag of het zeker dan wel onzeker is of een meerderheid van de Nederlandse Staten-Generaal en de Staten van de Nederlandse Antillen bereid is akkoord te gaan met het schrappen van de datum voor onafhankelijkheid van Aruba, was premier Nelson Oduber hierover zeer kort.

Hij herinnerde eraan dat in mei vorig jaar al overeenstemming over het schrappen van de datum werd bereikt en dat 14 dagen geleden de minister-president van de Nederlandse Antillen akkoord ging met het schrappen van de datum. Indien Nederland in discussie is met andere eilanden over hun toekomstige states, dan kan dat volgens Oduber geen reden zijn om het schrappen van de datum te blokkeren. Het niet nakomen van een akkoord, zal politieke consequenties hebben, liet premier Oduber nog weten.

Ambulance-vliegtuig voor Aruba

ORANJESTAD — Indien de nodige vergunningen worden verkregen van de overheid dan kan de luchtvaartmaatschappij Pro Air Aruba nv met een ambulance vliegtuig voor Aruba komen. Op de Arubaanse luchthaven vond een presentatie van het toestel plaats voor autoriteiten. De stationering van een dergelijk vliegtuig op Aruba zal er toe bijdragen dat patiënten die snel naar het buitenland moeten worden vervoerd direct van Aruba kunnen vertrekken.

WINDT U ZICH OOK ZO OP OVER 'T RENDEMENT VAN UW AIRCONDITIONING?
CARRIER AIRCOSYSTEMEN WUIVEN U DE KOELTE TOE.
Carrier
#1 IN AIRCONDITIONING.
Bel Uw Carrier distributeur voor meer informatie.
Technical Contracting & Trading Company N.V.
Sta. Martha z/n, Tel. 31413, Fax 31312

Verken Monsanto niet echt anders

let andere landschap?

NDER DE TITEL 'Het re landschap' exposeert Monsanto van 7 tot en 28 februari schilderijen verf en gemengde technen op paneel bij Gallery de Bloksteeg. Gisterd vond de opening van expositie plaats door de ster van onderwijs lo Smits.

ster Smits vertelde in openingsspeech dat Tony santo in juli zal vern naar Nederland en ij met deze expositie eriode, namelijk de per-Curacao, afsluit. Wat t de schilderijen, wees structuur, vorm en en erkende hij dat het ing vergt om deze abs- schilderijen te leren leren.

Monsanto zelf zegt dat schilderijen landpen zijn, maar geen fysische landschappen. zijn geen zintuiglijke werkelijkheden, maar ze geven de gedachte achter het landschap weer. Hij wordt elke dag geinspireerd door het landschap en dat landschap kan elke dag anders zijn. Dat kristalliseert zich uit in een combinatie van structuur en vorm. Deze keer zijn zijn schilderijen van een kleiner formaat, wat naar zijn mening intensiever werk oplevert.

'Het andere landschap', die titel doet een verandering verwachten, en met die vraagtekens in mijn hoofd beklom ik de trap van de gallery. En dat viel me tegen, want deze nieuwe serie schilderijen van Tony Monsanto sluit geheel aan bij het werk dat hij de afgelopen jaren maakte. Zo'n zes jaar geleden maakte Monsanto een scherpe ommezwaai. Van fijn figuratief werk, veel zwart/wit, stapte hij over op felgekleurd abstract werk. Allerlei structuurvormen, vaak door het gebruik van textiele onderlagen geven zijn werk reliëf, en het rood, blauw en geel springen je tegemoet. Zijn schilderijen op de expositie in het Curaçaosch Museum in 1989 'Beelden van een aardbeving' gaven ook die geel, blauw, rode kleurvlakken in structuren te zien.

En zo ook in deze serie. Monsanto heeft deze keer wat minder met omlijstingen binnen het werk geleid, al verdwijnen die niet helemaal, omdat de onderstructuren, een handdoek, een t-shirt, ook als lijst kunnen dienen. Wel zijn zijn schilderijlijsten in kleur of in contrakleur nog steeds deel van het schilderij zelf.

Tony Monsanto verdeelt zijn werk in felle kleurvlakken, gescheiden door rechte of gebogen lijnen. Een combinatie van rechte en gebogen scheidingslijnen komt weinig voor, het is óf óf. Die vlakken worden weer overgeschilderd met nieuwe lijnen en nieuwe vlakken, en weer, totdat een geheel ontstaat, maar dat geheel is nooit af, althans niet volgens Tony Monsanto zelf.

Is er op deze expositie nu niets nieuws te bespeuren? Misschien toch wel. Het rood, oranjerood, bruinrood, knalrood, is minder overheersend, het blauw komt sterker naar voren, vraagt meer aandacht. Daar waar dat blauw zich naar binnenkeert en de doeken donkerder worden, winnen ze aan kracht. (Landschap VII, VIII en XIV). Ook waar Monsanto de vlakindeling los durft te laten en erupties optreden, zoals bij de Schelp of Uitbarsting, is een nieuwe opening zichtbaar. Misschien dat een nieuwe omgeving en nieuwe impulsen straks nieuwe lava laten uitstromen.

NEL CASIMIRI

— ■ WILLEMSTAD — Met een feestelijk concert van pianist Harold Martina is gisteren een startsein gegeven voor de viering van het 50-jarig bestaan van de 'American Womens Club'. In 1942 starten de Amerikaanse dames als 'Helping Hand Club', zoals u vandaag ook kunt lezen in een interview in de weekendbijlage Napa. Het concert gisteravond, gehouden in een van de prachtige kamers van het Avila-complex, bleek een groot succes te zijn, zo vertelt voorzitster Linda Samander. Sommige toehoorders hebben al een kaartje besteld om vanavond voor de tweede maal te luisteren naar een vrolijke, ruime selectie aan muziekstukken, lichtvoetig uitgevoerd door Harold Martina, een musicus die duidelijk plezier heeft in zijn vak. Ook de gouverneur, Jaime Saleh, zal vanavond aanwezig zijn bij de uitvoering.

■WILLEMSTAD — Minister Smits en vriendin (links) samen met Tony Monsanto op de foto bij de opening van de tentoonstelling, gisteravond in Galery '86.

Overdracht ABN/ AMRO personenbus

ORANJESTAD — Maandagmorgen zal bij het hoofdkantoor van de ABN-AMRO bank in Oranjestad de officiële overdracht van de personenbus van de ABN-AMRO bank ten behoeve van de stichting Kibra Hacha aan gouverneur Koolman plaatsvinden. Deze overdracht gebeurde reeds symbolisch aan gouverneur Felipe Tromp op 23 september 1991 de dag van de naamswijziging van de bank. Bij de overdracht zal tevens aanwezig zijn J.J. Oyevaar directeur generaal directoraat buitenland en R.P. Eemsing regionaal manager voor Centraal Amerika en het Caribisch gebied.

***

DUSSELDORF - De voormalige Westduitse dubbelspion Klaus Kuron is vrijdag door de rechtbank van Dusseldorf veroordeeld tot twaalf jaar gevangenisstraf. Hem werd hoogverraad en corruptie ten laste gelegd. De officier van justitie had dertien jaar geeist, terwijl Kurons advocaat had gepleit voor een gevangenisstraf van zeven jaar.

Piano-recital Harold Martina: Muzikale viering 50 jaar American Women's Club

HET VIJFTIGJARIG BESTAAN van de op Curaçao residerende American Women's Club werd op smaakvolle wijze gevierd door pianist Harold Martina voor een tweetal recitals uit te nodigen. De eerste recital vond plaats in La Belle Alliance, de nieuwe zaal van Avila Beach Hotel, die hiermee haar eerste concertdoop onderging. Voorzitster Linda Samander heette de aanwezigen welkom en introduceerde Harold Martina, die zijn recital aanving met de Nocturne op 32 nr. 1 gevolgd door de eerste Wals op. 18, beiden helder geprofileerd en met smaak vertolkt. Een elegant vertolkte bewerking van een wals van Schubert, Soiree de Vienne nr.6 en daarna enig pianistisch vuurwerk in de vorm van de tiende Etude Transcedentale. Het gehele programma was aan de luchtige kant gehouden, en werd voor de pauze afgesloten met een duivels lastige Schulz-Evler bewerking van Strauss' Blauwe Donau wals.

Hoe klinkt de Bösendorfer vleugel nu in deze zaal, was de vraag die ik mij stelde. De meningen bleken verdeeld, vanaf "mooi hoor" tot "hard genoeg". In ieder geval is de discant van een ongelooflijk mooie, zij het door het lage plafond wat resonerende, helderheid. De bassen missen misschien wat "body", maar hebben de snarige Bösendorferklank.

Na de pauze werd het programma vervolgd op z'n Zuidamerikaans. Van onze stadgenoot Robert Rojer speelde Martina een drietal danza's: Kaleidoscoop, Images en Something Else. Heel fraai worden de oude ritmes belicht waarin na de achtmatige "paseo" de danza zelf in een typische opeenvolging van 5/8 en 6/8 maat wordt gespeeld. (Something Else) en het tangoritme van "Images".

Heel fijne muziek, even fijn voorgedragen. Het hiernavolgende gefrutsel van de (Cubaanse?) componist E. De Lima kon ik heel wat minder waarderen. Eigenlijk deed Louis Gottschalk — een van de meest beroemde Amerikaanse pianisten in Amerika omstreeks 1840 — het beter met een drietal Cubaanse danzas, waarmee hij op zijn toernees door Westindië kennis maakte, en die hem ongekende lauweren in Europa opbracht. Van de Amerikaanse componist Henry Cowell een tweetal pianistische grapjes, waarvan een grapje niet doorging omdat de constructie van de Bösendorfer dat niet toeliet, en Harold Martina in de andere — Exultation — het betere ellebogenwerk demonstreerde. Als slot de — veel te weinig-gespeelde Drie Preludes van George Gershwin. Een enthousiast publiek liet Harold Martina slechts gaan na een speelse joropo van de Venezolaanse componist Mozes Mozeiro, als ik dat tenminste goed heb verstaan. Vanavond vindt in La Belle Alliance de tweede en laatste recital georganiseerd door The American Women's Club plaats.

IMAN LANDHEER

Beslag op Radio Galactica

ORANJESTAD — Het nieuwste radiostation van Aruba "Galactica" verdween gisteren geruime tijd uit de lucht vanwege het beslag dat twee van de vijf aandeelhouders op het radiostation hadden gelegd. Het gevolg was dat de overige drie aandeelhouders, bijgestaan door mr C. Hese een kort geding aanspanden om dit beslag op te heffen.

Bij behandeling van de zaak bleek dat de situatie bij dit radiostation ten aanzien van de aandeelhouders zeer ingewikkeld is, hetgeen tot stevige discussie geleid heeft. De vraag werd gesteld wie nu wel en wie niet aandeelhouder is. Mr Hese stelde dat de aandeelhouders het vermoeden hebben dat aandeelhouder R., die tevens als directeur van het station optreedt, de financiën niet op de juiste wijze zou behartigen. Daarom wilde de overige aandeelhouders duidelijkheid.

Toen de meerderheid der aandeelhouders besloot twee nieuwe directeuren te benoemen, liet R., beslag leggen omdat het radiostation aan hem geld schuldig is. Duidelijk bleek tijdens de behandeling dat R., en V., die een behoorlijk bedrag hadden belegd en maandelijks betaald zouden worden nog geen cent hadden ontvangen. Op verzoek van de rechter besloot R., het beslag op het radiostation op te heffen zodat de uitzendingen hervat konden worden, terwijl het beslag op het administratieve gedeelte gehandhaafd blijft. Maandag zal de rechter vonnis wijzen.

ORANJESTAD — Aruba Softball Bond opent het nieuwe jaar met twee internationale wedstrijden waarin het Amerikaanse herenteam 'Sports and Cultural Exchange International', uit Californië, zal uitkomen. De ASB heeft in verband hiermee een wedstrijdschema opgesteld waarin ook lokale wedstrijden uitkomen.

Alle wedstrijden worden in Caribe Ballpark gespeeld, en het programma is als volgt: donderdag 13 februari, Frisian Flag tegen Eman Trading Co (6.30 uur); California tegen Athletic's Amstelito. Zaterdag 15 februari: Santa Cruz Stars tegen Tremont Seagrams (1.30 uur); California tegen Frisian Flag (3.30 uur). De toegang tot de wedstrijden is gratis.

dvocatenkantoor heeft een vacature voor n:

DMINISTRATIEF MEDEWERKER/STER

ooropleiding: minimaal mavo-4 of gelijk te llen opleiding; type-diploma, ervaring met ord processor; goede beheersing van ederlands, engels, papiamento, spaans in oord en geschrift; goede contactuele genschappen; in staat in teamverband te erken.
eboden wordt prettige werksfeer en salaris ar opleiding en ervaring.
ollicitatiebrieven met c.v. en diploma's te rzenden naar het kantoor van de Amigoe, der letters AK. Oranjestad, Aruba.

exploit van mij, NORMAN E. HART, deurwaarder bij het recht op Aruba, van de 5de februari 1992 — waarvan een schrift is gelaten aan de E.A. Heer Officier van Justitie op ruba is ten verzoeke van: **SIMAROYO N.V.,** gevestigd en ntoorhoudende op Aruba, domicilie kiezende aan de J.G. manstraat no. 58 te Oranjestad op Aruba ten kantore van de dvocaat mr W.G.T.M. KLOES,

WEDEROM OPGEROEPEN

ULIANA FLUONIA, wonende in Nederland, zonder bekende of verblijfplaats, om op woensdag, 24 juni 1992, des voormiddags om 08.30 uur ter terechtzitting van het Gerecht in erste Aanleg van Aruba ten Raadhuize te verschijnen, teinde op de door requirante tegen haar ingestelde vordering antwoorden.

N.E. HART, deurwaarder

ARUBA DAILY
ENTERTAINMENT

Voor Carnaval:
Aruba's Best loved imported wine
RIUNITE on ice.
Mercurius Trading Co.
(Handelsmaatschappij Mercurius n.v.)
wenst U
Geslaagd Carnaval
Riunite on ice...that's nice!
Happy Valentine's Day!

the plaza
MORGEN
LEKKER HUTSPOT
ETEN
Geopend:
Zondag tot en met donderdag 11.00 a.m. - 2.00 a.m.
Vrijdag en zaterdag 11.00 a.m. - 3.00 a.m.
L.G. Smith Blvd. - Harbourtown.
Tel.: 38826.

Drive - In:
Today at
8:30 p.m.
Sunday at 9:00 p.m.
"PURE LUCK"
comedy 14 ys.

Principal
Today at
8:30 p.m.
Sunday at 8:30 p.m.
"THELMA & LOUISE"
comedy 18 yrs

HYATT
REGENCY
ARUBA
'A progressive team with excellent career opportunities'
We have openings for the following positions:
ROOMS:
- Night Houseman
FOOD & BEVERAGE:
- Night Stewards
ACCOUNTING:
- Accounts Receivable Clerk
Should be able to:
- Knowledge of computer and accounts
- Quick learner
- Some accounts experience helpfull
ENGINEERING:
- Refrigeration Technician
Should be able to:
- work independent
- Trouble shot electric and mechanical
- Repair refrigeration system
Must have:
- 3 Years experience
- Probationary time Afls. 12,= hourly
- Afterwards Afls. 15,= hourly
L.G. Smith Blvd. 85
Palm Beach Aruba
Tel: 31234 - Fax: 35478

the Cellar
HAPPY HOUR
WILLIAM LAWSON'S
The finest Blended Scotch Whisky
Zaterdag 8 februari 1992
Aanvang: 10.00 uur
Live Muziek: Claudio & z'n Band
Speciale Prijs voor alle
WILLIAM LAWSON'S - Drinkers

…n Gennip bedank voor eer

…o Visser draagt vlag …j openings-ceremonie

…ERTVILLE - Leo … zal de Neder… vlag dragen tij… de openingscere… van de 16e Olym… Winterspelen. …-jarige schaatser … door chef de mis… Ard Schenk aange…

…isser neemt de plaats van Yvonne van …nip. De rijdster was …d van haar Olym…he prestaties (drie …goud) in Calgary …door Schenk verzocht het hoofd van de Neder… afvaardiging met … het stadion binnen …cheren. De Haar…goudvink zag er van …dat zij de dag na de …ing in actie komt op …3000 meter.

Van Gennip, Van Schie …Zijlstra, het trio op de … meter, zullen zate… de openingscere… vanaf de tribune …ken. Het drietal … na overleg met …ach Koops het … mijden. "We … optimaal voor… voor de 3000 meter", aldus Koops. "Daarin past niet dat de meiden drie, misschien wel vier uur op de been zijn voor de opening."

Naast de drie vrouwen ontbreken ook de schaatsers Veldkamp, Bos en Vunderink. Veldkamp arriveert zondag in Albertville. Bos ligt ziek te bed in Davos. Het herstel heeft zich ingezet, maar de schaatser weet nog niet wanneer hij naar Albertville zal afreizen. Vunderink komt pas 17 februari in Albertville aan. Hij bereidt zich in Inzell voor op zijn Olympische 10 kilometer.

De freestylers Jeanette Witte en Johan Zwaal, die zondag op het demonstratie-onderdeel ballet in actie komen in Tignes, zullen zaterdag wel meelopen in de Olympische parade. Net als Michiel de Ruiter, de springer onder de freestylers. De shorttrackploeg is vrijdag in Albertville aangekomen en zal van de partij zijn in de optocht.

…oemeld met urine-monsters

…trin Krabbe verdacht …n gebruik doping

…BERTVILLE - Een … voor de opening …Olympische win…len is Katrin …e, de gedood… koningin van de …spelen, onder ver…ing komen te …

…naam van de wereld…pioene op de 100 en … meter hardlopen … in verband …cht met mogelijke … tijdens een doping…role.

…rin Krabbe belegde … met haar collega's … Moller en Grit … een training… …id-Afrika. Daarbij … het vermoeden dat …eurde om een even… controle te ontlopen. … die geruchten de … te drukken verza… …en Zuidafrikaanse … bij de betrokkenen … Deze werden opgestuurd naar het laboratorium van Dr. Manfred Donike in Keulen.

Daar werden weliswaar geen ontoelaatbare middelen aangetoond, maar leken de monsters zozeer op elkaar, dat ze van een en dezelfde persoon afkomstig konden zijn. Althans dat meldde het boulevardblad Bild vrijdagmorgen.

Hiermee geconfronteerd wees IOC-president Juan Antonio Samaranch de zaak door naar het Duits Olympisch Comité. Daar is inmiddels een begin gemaakt met het onderzoek.

…adviseur …ari-renstal

…ANELLO - Niki … wordt adviseur … Formule 1-ren… … Ferrari. … in Maranello … roemruchte Ita… …se racestal de boilide … het nieuwe seizoen …verde, door man… …audio Lombardi bek…maakt.

…voudige Oosten… wereldkampioen … zijn verbintenis … verbonden dat …naar en directeur … van zijn vliegmaat…pij Lauda Air. …gestopt in 1985, is …rokken om Ferrari … aan een wereld… Sinds 1979 (Jody …ckter) wacht het team … een wereldkampioen…

De nieuwe Ferrari …A is een revolutionaire … met een dub… bodem, waardoor de …dynamischer is … De voer… … bemand … (…ra) en … Capelli (Ita), die de … Alain Prost … Prost werd vorig … kri… … vlak … Grand Prix van …

… HOUSTON - … van Houston is … 2.13.1… … 1. … 2. … 2.30.26, 3. Lar… 2.30.39.

ALAIN PROST: wel in training

Nog geen contract met Ligier

Alain Prost ontbreekt op startlijst Formule-1

PARIJS - De naam van Alain Prost ontbreekt op de officiële startlijst voor het nieuwe seizoen om de wereldtitel in de Formule 1.

De eerste grand prix-race wordt op 1 maart in Zuid-Afrika in Kyalami gehouden.

Donderdag sloot de inschrijvingstermijn voor de renstallen, hetgeen echter niet betekent dat de drievoudige wereldkampioen dit jaar niet in actie komt. De 36-jarige Fransman kan zich nog altijd op een later tijdstip aanmelden.

De winnaar van 44 grand prix-races onderhandelt nog steeds met Guy Ligier, die naast de Belg Boutsen de jonge Fransman Comas inschreef, over de hoogte van het aandeel dat hij wenst in het team.

Prost, vorig jaar op staande voet ontslagen bij Ferrari, wil dertig procent inspraak hebben en van volgend jaar alleen eigenaar worden. Daarover heeft de in Zwitserland wonende autocoureur nog geen akkoord kunnen bereiken met Ligier.

ZESTIEN TEAMS

De zestien teams:

McLaren: Senna (Bra), Berger (Oos), Williams: Mansell (Eng), Patrese (Ita), Ferrari: Alesi (Fra), Capelli (Ita), Benetton: Schumacher (Dui), Brundle (Eng), Footwork: Alboreto (Ita), Suzuki (Jap), Jordan: Modena (Ita), Gugelmin (Bra),

Ligier: Boutsen (Bel), Comas (Fra), March: Wendlinger (Oos), Belmondo (Fra), Minardi: Fittipaldi (Bra), Morbidelli (Ita), Dallara: Lehto (Fin), Martini (Ita), Lotus: Herbert (Eng), Hakkinen (Fin), Tyrrell: Grouillard (Fra), Zanardi (Ita),

Brabham: Van de Poele (Bel), Amati (Ita), Fondmetal: Chiesa (Zwi), Tarquini (Ita), Venturi: Gachot (Fra), Katayama (Jap), Andrea-Moda: Caffi (Ita), Bertaggia (Ita).

Verzoek wedstrijden te verplaatsen naar later

Zacht ijs kan in Albertville voor erg verrassende uitslagen zorgen

ALBERTVILLE - Alles draait voor de nationale schaatsploeg in Albertville om de kwaliteit van het ijs. En het aanvangsuur. De vorm bij de schaatsters van bondscoaches Arie Koops (allround) en Wopke van de Vegt (sprint) is aanwezig, de scherpte en gretigheid ook.

Maar het ijs is lang niet optimaal. "Het ijs is over de gehele linie te zacht", verzuchtte Yvonne van Gennip, die zondag met Lia van Schie en Carla Zijlstra het Olympisch toernooi voor Nederland opent op de 3 kilometer. "Het is nog iets te dik. Ze gaan twee nachten schaven waardoor ze meer controle krijgen over de hardheid. Bovendien ligt er een bobbel in de bocht."

Van Gennip maakt zich net als alle andere betrokkenen zorgen over het verloop van het toernooi. Bij de huidige hoge temperaturen in Albertville - vrijdag was het plus zeven, zaterdag wordt plus twaalf verwacht -zijn de rijdsters in de eerste startgroep van de 3000 meter zondag in het nadeel.

"Om vier uur is het ijs aanmerkelijk zachter dan om zes uur", aldus de drievoudig titelverdedigster in Albertville. "De lagere startgroepen hebben in dat geval groot voordeel."

Arie Koops is van plan de kwestie aan te kaarten bij de ISU, de internationale schaatsfederatie. Hij wil dat de beste twaalf in de laatste startgroep worden geplaatst. "Normaal starten de beste twaalf in groep I. Voor een eerlijk toernooi zouden de beste twaalf in groep III of IV moeten starten, na zessen, zodat het ijs voor iedereen gelijk is." Koops beseft dat hij praktisch kansloos is met zijn voorstel, dat indruist tegen de reglementen van de ISU.

De bondscoach wordt in de rug gedekt door Ard Schenk. De chef de mission wil zelfs nog een stap verder gaan. Hij overweegt zijn collega's van de andere schaatslanden bij elkaar te roepen en een petitie bij de ISU in te dienen om het aanvangsuur te verschuiven naar half zes. "We dienen de situatie van dag tot dag te bekijken."

ANDER AANVANGSUUR

"Indien het gewenst is het begin te verplaatsen om gelijke omstandigheden te garanderen, zal ik daartoe een verzoek indienen bij Gerd Zimmermann, de technische gedelegeerde van de ISU, bij de ijsmeester en scheidsrechter. Bovendien zal ik mijn collega's opdragen een zelfde verzoek in te dienen."

Schenk juicht het toe als de ISU op eigen initiatief actie zal ondernemen tegen het aanvangsuur. "Eerlijk gezegd verwacht ik dat niet."

Onder de huidige weersomstandigheden wordt het Olympische schaatstoernooi een pure loterij. "Wie om vier uur als eerste de baan op moet, verliest gegarandeerd van degene die om zes uur rijdt", aldus Schenk. De Nederlandse vrouwenschaatsploeg dreigt daarvan de dupe te worden. "Op basis van de resultaten van de jongste wereldkampioenschappen start het merendeel van onze rijdsters in de eerste groep."

De chef de mission haalde vrijdagmiddag het lijstje er bij: "Op de 3000 meter drie in groep I, op de 500 twee in groep I, een in groep II, op de 1500 drie in groep I, een in groep II, op de 1000 twee in groep I, een in groep II, op de 5000 meter drie in groep I. Onze ploeg is sterk in het nadeel. Daar moeten we iets aan doen. We mogen niet lijdzaam toezien dat wij het slachtoffer worden van een incapabele organisatie."

Achterhoeker bereikt snel overeenstemming

Goede benadering van vedettes groot voordeel voor Westerhof

GRONINGEN - Hans Westerhof had een simpele verklaring voor het feit dat PSV hem voor de komende twee seizoenen tot trainer heeft benoemd. "Ik ben een Achterhoeker."

Westerhof komt uit Ulft. Guus Hiddink, die met PSV landskampioen werd, de beker veroverde en de sterkste van Europa was, uit Zelhem. Dat ligt ongeveer tien kilometer verderop. "In mensen uit die streek hebben ze blijkbaar vertrouwen. Het zou me niet verbazen als dat heeft meegespeeld."

Westerhof noemde zich geen carrière-planner. "Al lijkt het rijtje ONS, ACV, FC Groningen en PSV daar wel op. Zo is het echter niet. Het is me gewoon overkomen."

Een toptrainer vindt Westerhof zich evenmin. "Toptrainers bestaan niet. Topvoetballers wel. Om hen gaat het. Ik heb geen visie op voetbal. Ik kijk wat de spelers kunnen. Aan de hand van de beschikbare kwaliteiten gaan we werken."

Met onmiddellijke ingang zal Westerhof wekelijks overleg gaan voeren met PSV-manager Ploegsma en zijn assistent Arnesen. "We zullen gaan bepalen welke speelwijze we de komende tijd willen gaan volgen. Aan de hand daarvan zullen we vervolgens de poppetjes invullen."

Vrijwel zeker blijft ook Arnesen bij PSV. Westerhof is daar blij mee. "Arnesen vult mij op perfecte wijze aan. Hij beschikt over eigenschappen die ik mis.

Als verdienste van Westerhof werd ondermeer genoemd dat hij goed samenwerkte met de buitenlandse vedette van FC Groningen, Djurovski. Met Romario moet het ook kunnen. Westerhof's filosofie: "Er wordt altijd gezegd dat die jongens zich moeten aanpassen. Dat is echter maar ten dele waar. Er moet naar een middenweg worden gezocht. Wij zijn ook een raar volk. Waar ter wereld eten ze nu elke woensdag gehakt?"

Westerhof zegt pas vorige week woensdag voor de eerste keer door PSV te zijn benaderd. "De geruchten daarvoor heb ik zeer vervelend gevonden. Op een gegeven moment kunnen ze tegen je gaan werken. Na het duel met Ajax, afgelopen zondag, heb ik tegen de spelers gezegd dat het of Groningen of PSV zou worden. Niets anders. Voor een ander besluit zouden de spelers ook geen begrip hebben gehad."

Met PSV bereikte Westerhof echter snel overeenstemming. Het financiële aspect leverde weinig problemen op. "Ik wilde niet het onderste uit de kan, PSV wilde niet voor een dubbeltje op de eerste rang zitten. We zijn er vrij simpel uitgekomen."

Westerhof is vier seizoenen actief geweest bij FC Groningen.

Sammer pleit voor eerlijk proces tegen Stati-spionnen

NEURENBERG - Matthias Sammer heeft in een interview met het Duitse voetbalweekblad "Der Kicker" gevraagd de van spionage beschuldigde voetballers een eerlijk proces te geven.

In het blad zegt de Duitse international dat hij volledig achter de rechtsvervolging staat. "We kunnen ze zeker niet behandelen als slachtoffers van het systeem in de DDR. Daarvoor heeft de Stasi, waarvoor ze werkten, door hun hulp te veel leed veroorzaakt in het vroegere Oost-Duitsland", zei hij.

De spelbepaler van VFB Stuttgart voegde echter toe dat ze een eerlijke kans zich te verdedigen dienen te krijgen. "Zo lang ze niet veroordeeld zijn en niet is bewezen dat ze werkelijk groot leed hebben aangericht door hun spionageactiviteiten verdienen ze het voordeel van de twijfel", aldus Sammer.

Bijna twee weken geleden bekende Torsaten Gutschow van Dynamo Dresden in het verleden gewerkt te hebben voor de Oostduitse geheime politie. Zijn onthulling had tot gevolg dat de arts en een fysiotherapeut van de club ook toegaven gespioneerd te hebben voor de Stasi. Gutschow zei dat hij onder druk voor de gevreesde organisatie de verklikker heeft gespeeld.

Twee getuigen verklaren:

'Slachtoffer' van Tyson zou op geld uit zijn

INDIANAPOLIS - Het "slachtoffer" was uit op het geld van Mike Tyson.

Dat getuigden twee vrouwen voor de rechtbank in Indianapolis. Daar werd de rechtszaak tegen de bokser vervolgd, nadat een dag eerder de zitting was opgeschort wegens een felle brand in het hotel van de juryleden. In de vuurzee stierven drie mensen.

Madeline Wittington en Cecile Alexander namen vorig jaar juli evenals het "slachtoffer" deel aan de "Miss Black America"- verkiezing. Het tweetal verklaarde dat de zwaargewicht meerdere keren had gevraagd of de kandidates met hem naar zijn kamer wilden.

"Ik weet dat ik geen van jullie kan krijgen, desondanks zou ik het aardig vinden als een van jullie meegaat", zou Tyson, volgens de vrouwen hebben gezegd.

Uiteindelijk vroeg hij het 18-jarige meisje dat hem nu beschuldigd van aanranding. Volgens Wittington en Alexander zou het "slachtoffer" overstag zijn gegaan en gezegd hebben: "Natuurlijk ga ik met hem mee. Hij heeft veel geld. Hij is stom. Robert Givens is er financieel ook beter op geworden."

Filmactrice Givens was een tijd met Tyson getrouwd. Na de scheiding kreeg zijn een flink pak geld.

De dag nadat het meisje de nacht op de kamer van Tyson had doorgebracht hadden twee getuigen niets bijzonders aan haar gemerkt. Volgens het duo gedroeg ze zich normaal. Ze was alleen teleurgesteld dat ze niet bij de eerste tien tijdens de verkiezing was geëindigd. Ze blijft echter volhouden dat Tyson tegen haar zin met haar naar bed is gegaan.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

* * * * *

TENNIS / HAMBURG - De Duitse tennisvedette Steffi Graf maakt op 10 februari bij een toernooi in Chicago haar rentree in het wedstrijdcircuit. De nummer twee van de wereldranglijst is vrijwel hersteld van een virusinfectie, die haar bij de open Australische titelstrijd aan de kant hield.

Schadeclaim wordt toegekend

Uitspraak Gents Hof heeft grote gevolgen

BRUSSEL - Het Gentse hof van beroep heeft de voetballer Yvan Desloover van SV Waregem schuldig bevonden aan onopzettelijke slagen en verwondingen.

Hij kreeg een boete van 165 gulden opgelegd. Desloover en zijn club moeten daarnaast onmiddellijk een voorschot van ruim 40.000 gulden betalen op een eventuele schadevergoeding aan Lozano. De claim kan in de honderduizenden guldens gaan lopen.

De zaak was aangespannen door ex-Anderlecht-voetballer Juan Lozano, die in april 1987 in een wedstrijd tegen Waregem als gevolg van een overtreding van Desloover een dubbele beenbreuk opliep. Lozano onderging daarna nog enkele operaties, maar moest uiteindelijk zijn voetbalcarrière beëindigen.

Desloover was in eerste instantie vrijgesproken. Het Gentse hof baseerde zich op de verklaring van de toenmalige scheidsrechter, die Desloover een rode kaart gaf, het oordeel van de tuchtcommissie van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) die de speler voor vier weken schorste en op grond van videobeelden van de wedstrijd, die door de BRT ter beschikking waren gesteld.

De Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) tilt zwaar aan het vonnis. Elke rode kaart kan volgens de KBVB-advocaat in geval van letsel aanleiding geven tot rechtsvervolging.

Daardoor moeten de verzekeringspremies mogelijk worden verhoogd, nog afgezien van het feit of verzekeringsmaatschappijen na de uitspraak nog bereid zijn zulke risico's te dekken. Volgens de advocaat zal de zaak met alle clubbesturen moeten worden besproken.

* * * * *

TENNIS / HAMBURG - Michael Stich heeft zich afgemeld voor de uitwedstrijd tegen Brazilië in de eerste ronde van het toernooi om de Davis Cup. De Duitse Wimbledon-winnaar kampt met evenwichtsstoornissen en een vastzittende ruggewervel. Bovendien functioneert zijn rechterarm niet optimaal.

PARADISE SPORT — IEDERE ZONDAG VAN 10.00 - 13.30 UUR — RADIO PARADISE 103.1 FM

PARADISE SPORT
RADIO PARADISE
ZONDAG 10-13.30 UUR • 103.1 FM

— LANGS DE LIJN —
-11.00 UUR -
Iedere week de laatste 20 minuten van de PTT-TeleCompetitie Live! bij PARADISE SPORT!

Presentatie:
Willem Dekker & Jos van Vliet.
Ieder uur nieuws.
Van 13-13.30 uur het komplete WEEKEND SPORT-OVERZICHT.

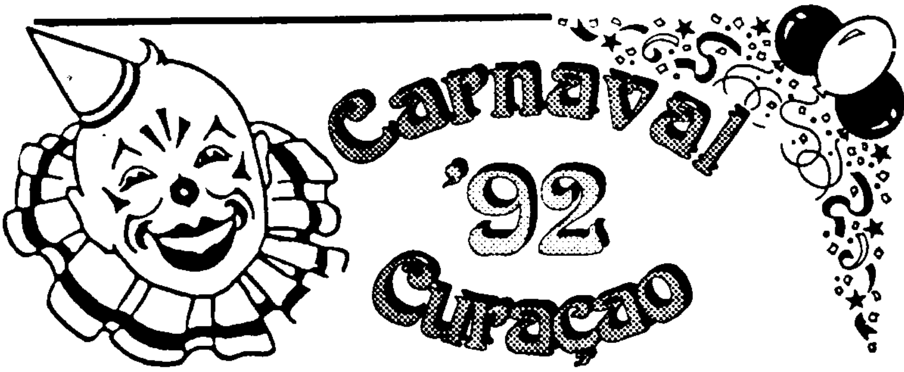
CARIBBEAN EVENTURES
Member of The CMC Group

CARIBBEAN EVENTURES
Member of The CMC Group

-12.00 UUR -
— SPECIALE GAST —

Het Gesprek van de Week:
Roy Bottse,
Bondscoach van de Antilliaanse Windsurfploeg op de Olympische Spelen '92 in Barcelona, over wind in de rug op weg naar verdiend Goud, na het mooie Zilver in Seoul '88.

RADIO PARADISE
FM 103.1 Mhz

Poedelprijs voor Peter

■...*een poedelprijs voor Peter. Deze zingende Hollander lukte het niet aan de finale van het tumba-festival mee te doen, maar zijn tumba sloeg wel erg aan...*

BOY DAP werd vanmorgen rond vijf uur voor de negende maal in de geschiedenis van ons tumbafestival tot tumbakoning gekroond. Het winnende lied heet 'Bai wak aya'. Vorig jaar deed hij vanwege ziekte niet mee aan het festival. Boy interpreteerde gisteren zijn tumba op een voortreffelijke wijze, waarbij het publiek hem na afloop nog heel lang toejuichde. Boy Dap moet zeker nu een aparte kamer bouwen, om zodoende het zeer grote aantal bekers en trofeeën, die hij gedurende de loop der jaren wist te behalen.

****

IKE JESURUN behaalde de tweede plaats, terwijl Irving Jano als derde eindigde. Darwin Gregg, die met een echte Curaçaose 'Caha di Orgel' optrad en Richinel 'Mr. Babalu' Kirindongo kregen een prijs voor respectievelijk vierde en vijfde plaats.

****

DE PRIJS voor de compositie met de beste tekst ging naar Ike Jesurun, terwijl het duo Bibi Provence en Jacinto Panthophlet de prijs behaalde voor de meest oiriginele compositie. Uti Gregorio van de muziekgroep Explosivos werd tot de beste arrangeur van het festival uitgeroepen met het lied van Irving Jano genaamd Un Djasina, Un Djasana. Andy Corasol, manager van deze band was na afloop verrukt met het behaalde resultaat namelijk eerste en derde prijs en tevens het beste arrangement.

****

GISTERAVOND deden zich wederom problemen voor rond de stroomvoorziening in het Curaçao Festival Center, wat natuurlijk een enorme vertraging in het progamma veroorzaakte. Dit had als gevolg dat de laatste tumba om precies vier uur vanochtend werd gespeeld. Vele toeschouwers hadden het na twee uur voor gezien en besloten vroegtijdig huiswaarts te keren.

****

DAAR ER AL een vertraging in het progamma was opgetreden vonden wij het lezen van telegrammen en uitreiken van verschillende plakkaten en bekers overbodig. Gelukkig werden na de uitslag niet alle prijzen door de verschillende sponsors aan de winnaars overhandigd. Dit zal gedurende volgende week op een andere lokatie gebeuren. De Vereniging van Musici constateerde dat er verschillende valse toegangskaarten in de omloop waren. Samen met de politie wordt er een diepgaand onderzoek ingesteld.

****

HET TUMBAFESTIVAL is niet helemaal achter de rug, want morgenmiddag zijn de kinderen aan de beurt in het Curaçao Festival Center. Het progamma begint om twee uur 's middags en onze grote wens is dat dit rond zeven uur 's avonds zal eindigen, zodat de kinderen op tijd thuis kunnen zijn daar maandag een normale schooldag is. De ouders en andere volwassenen worden geadviseerd de kinderen de kans te geven om van het festival te kunnen genieten en niet vooraan staan. Op deze manier wordt het zicht van de kinderen belemmerd. Kaarten zijn nog te koop bij de lokale boekhandels en morgen vanaf tien uur bij het Curaçao Festival Center.

****

VANAVOND hebben wij ook de boerenbal in de kabrietenkraal van Landhuis Brievengat, alwaar de 36ste prins rond elf minuten over elf zal worden bekendgemaakt. Het boerenblaaskapel en de Oelewappers (Spicy Peanuts) zuillen voor goed muziek zorgdragen. Kaarten zijn verkrijgbaar bij de ingang van Landhuis Brievengat.

****

DEGENEN die de jump-up van de groep Dancing Feet niet kunnen halen, en het feest wél willen bijwonen, kunnen bij de ingang van Hòfi Biesheuvel a f. 20,-- een T-shirt kopen . Hierbij moet vermeld worden dat men zonder een T-shirt van deze groep niet tot het feest wordt toegelaten, dat door de muziekgroepen Doble R en ERA wordt geanimeerd.

****

HET NORMALE leven in de carnavalswereld gaat nu gewoon door. Vandaag zullen de tumbagangers wel uitslapen maar de carnavalsgroepen staan veel werk te wachten, daar de kinderoptocht over twee weken plaatsvindt, terwijl een week daarna de grote optocht aan de beurt is. Wij kennen het gezegde drie maal is scheepsrecht, maar bij Boy Dap is het drie maal drie maal is scheepsrecht. BOY, MASHA, MASHA PABIEN!.

Ayo Elia Isenia...

■...*ayo Elia! Ze zong gisteravond voor de laatste keer de winnende tumba van 1991 ' Un pia, un pia'. Elia Isenia lukte het dit jaar niet door te dringen tot de laatste tien...*

Babalu en Ike

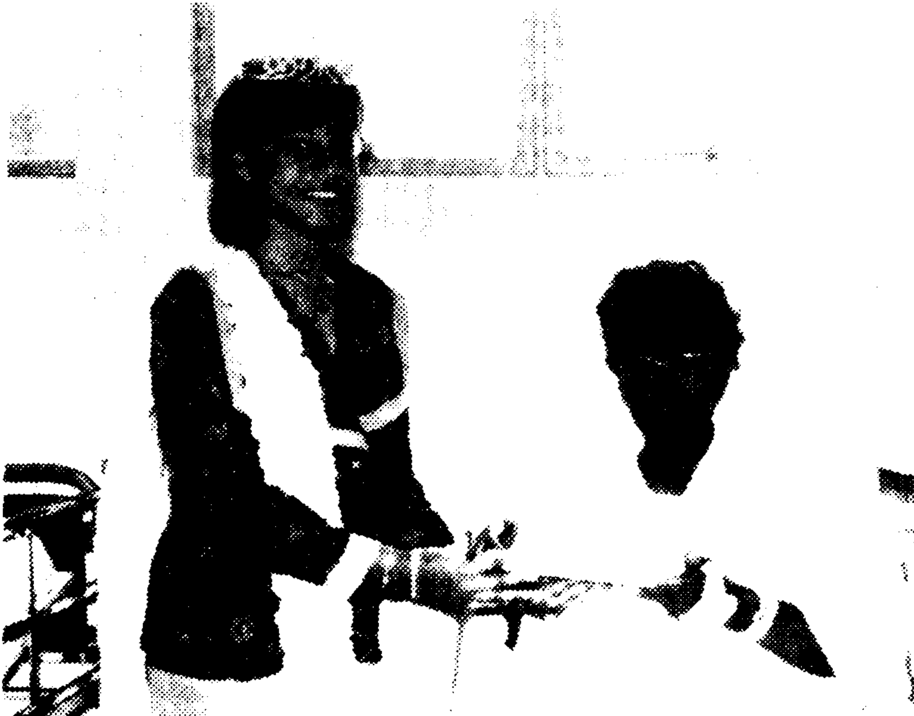
■...*Babalu (l), een aantal jaren geleden zelf tumbakoning, werd gisteren vierde finalist. Naast hem staat Ike Jesurun die eerste finalist werd. Jesurun scoort de laatste jaren hoog bij het festival, maar wist de kroon nog niet in de wacht te slepen...*

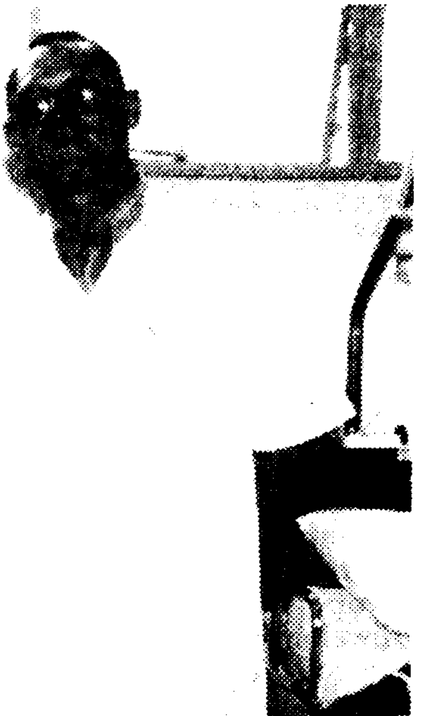
DIAMONDS
Party & Novelties
Supplies
De supermarkt voor feestartikelen heeft speciaal voor Karnaval:
- fluitjes
- balonnen
- maskers
- petten
- alle soorten slingers
- glitters
- cups en borden
- servetjes
- alle kleuren bestek
- cups voor popcorn
- hotdogbakjes

..en nog veel meer ..
Wij verwachten u!!
Erieweg 26
tel. 618817

■*Onlangs werd de carnavalskoningin van het hospitaal gekozen. In een vooraf gehouden enquete werd Mary Lou Felida ook door de patiënten tot populairste kandidate gekozen. Daarom leek het ook gepast om na haar uitverkiezing enkele patiënten op de verscheidene afdelingen op te zoeken.*

Op de foto krijgt mevrouw Solange Marten-Coran een cadeautje overhandigd in bijzijn van dr. E. Martis.

Rei di tumba in actie...

■...*de nieuwe rei di tumba, Boy Dap, in actie...*

Page in rustiger vaarwater...

■..*gedeputeerde Ru Page bevond zich gisterav op het tumba-festival in r tiger vaarwater na een a tal nogal pittige dagen in eilandsraad. Rechts na hem zijn echtgenote...*

Nederlandse staatssekretaris naar Venezuela

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Staatssecretaris Van Rooy (Buitenlandse handel) brengt volgende week dinsdag tot en met vrijdag een bezoek aan Venezuela. Dat heeft het ministerie van economische zaken vrijdag bekendgemaakt.

Het bezoek is bedoeld om de economische banden tussen Nederland en Venezuela verder aan te halen. Van Rooy zal onder meer een gesprek hebben met de Venezolaanse president Carlos Andres Perez, die begin deze week een poging tot staatsgreep overleefde.

In 1987 bracht koningin Beatrix bezoek aan het latijnsamerikaanse land na een bezoek aan de Antillen en Aruba. Perez was vorig jaar te gast in Nederland. De koningin komt in november weer voor een staatsbezoek naar deze eilanden.

Ajax-PSV op Hoyer 2

WILLEMSTAD — Zondagmorgen 9 februari om negen uur zendt radio Hoyer 2 de wedstrijd Ajax - PSV uit in het programma de muzikale sportexpress. Ajax en PSV komen tegen elkaar uit in de vierde ronde om de KNVB-beker. In samenwerking met het NOS-programma 'Langs de Lijn' wordt bijna de hele wedstrijd uitgezonden. De reportage kan onderbroken worden voor andere sportflitsen. Radio Hoyer 2 zendt uit op 1500 Khz AM en 105.1 Mhz FM.

***

Het Amerikaanse hotelconcern MARRIOTT heeft in het vierde kwartaal van vorig jaar een nettowinst geboekt van 27 miljoen dollar tegen een verlies van 54 miljoen dollar in dezelfde periode van 1990. De omzet steeg van 2,54 miljard dollar tot 2,73 miljard dollar. Over het hele jaar was er een winststijging van 47 miljoen dollar tot 82 miljoen dollar en een omzetgroei van 7,65 miljard dollar tot 8,33 miljard dollar.

Pabien
Boy Dap
Tumba
Koning
1992
Nationale-Nederlanden FATUM

Lubbers: Historisch moment voor Europeanen

Europese unieverdragen in Maastricht ondertekend

MAASTRICHT - Een historisch moment voor de ruim driehonderd miljoen burgers van Europa. Zo noemde vrijdag premier Ruud Lubbers de plechtige ondertekening van het nieuwe Europese unieverdrag in Maastricht, waarover de Europese staats- en regeringsleiders het op 11 december van het afgelopen jaar eens werden.

Vrijdagavond om drie minuten voor zes begonnen 24 ministers (twaalf van Buitenlandse zaken en twaalf van Financien) in het Limburgse provinciehuis hun handtekeningen te zetten. Voor Nederland tekenden de ministers Van den broek en Kok. Zij schudden - als enigen -elkaar tevreden de hand. Dertien minuten over zes waren alle handtekeningen gezet.

Tussen nu en het einde van het jaar moet het verdrag bekrachtigd worden door de nationale parlementen van de twaalf EG-lidstaten. Volgens Lubbers is het nieuwe verdrag van fundamenteel belang voor de gezamenlijke betrekkingen van de twaalf EG-landen. De Europese Gemeenschap heeft haarzelf de afgelopen jaren overtuigend bewezen als onmisbare factor op het wereldtoneel. Dat gaat zover dat de verwachtingen die de wereld van de Gemeenschap heeft nog lang niet altijd volledig waargemaakt kunnen worden, aldus de premier.

Volgens Lubbers is er met de totstandbrenging van de Europese unie een wezenlijke stap gezet om die lacune te dichten. Met de realisering van de Europese Monetaire Unie (EMU) is volgens hem de sluitsteen van de economische en monetaire integratie op zijn plaats gelegd.

WASHINGTON - Rusland heeft om toelating gevraagd als waarnemer bij de Organisatie van Amerikaanse staten (OAS). Rusland deed het verzoek als opvolger van de Sovjetunie welke sedert eind december niet meer bestaat. De OAS kent 34 actieve leden en 27 landen als waarnemers.

PANAMASTAD - President Guillermo Endara van Panama heeft verklaard dat de nationale politie een complot op het spoor is gekomen om hem te vermoorden. Hij wilde er niet verder op ingaan. De bedoeling was geweest het huidige bewind te destabiliseren.

Londen:Geen vermindering van kernwapens

LONDEN - De Britse regering is niet van plan het aantal kernwapens te verminderen. Premier John Major liet er geen misverstand over bestaan dat Londen vasthoudt aan zijn eigen nucleaire afschrikking.

In een radio-interview met de Britse omroep BBC onderstreepte Major dat Groot-Brittannië al stevig heeft gesneden in zijn conventionele en nucleaire kracht. Hij verwelkomde het Amerikaanse initiatief om zijn kernwapenvoorraad te gaan uitdunnen. Zelfs als de reducties die de VS en Rusland nu voorstellen doorgaan hebben we slechts eenvijftiende van hun capaciteit, aldus Major.

David Letterman: tien jaar op tv

NEW YORK — David Letterman (44), de alternatieve Amerikaanse *talk show host*, vierde afgelopen donderdag met een anderhalf durende special opgenomen in het Radio City Music Hall, het feit dat hij tien jaar geleden op Amerikaanse nationale netwerk NBC de lucht in ging met zijn 'Late night with David Letterman' tv-programma. Sindsdien is Letterman een begrip in de VS. Vriend en vijand - die heeft hij ook vooral in filmsterrenwereld van Hollywood - erkennen dat de man iets bijdraagt aan het Amerikaanse tv-gebeuren.

Letterman's humor is apart, evenals de man zelf, die met zijn *goofy* aanpak, zoals hij het zelf noemt, toch heel wat kijkers heeft weten te trekken èn te houden. Zijn gasten worden vaak een beetje - of erg - voor schut gezet met rare, soms keiharde opmerkingen, hij laat koks eten bereiden in de studio, gaat soms zelf de straat op met vreemde vragen aan voetgangers in het drukke Manhattan en scoorde ook hoog met zijn *stupid pet tricks* waarbij vooral huisdieren de meest opmerkelijke kunstjes uitvoeren. (Rock)muziek vormt ook een belangrijk onderdeel van de een uur durende show.

Letterman, wiens programma ook iedere nacht om half 1 (nu half 2) via TDS op Curaçao te zien, is de laatste tijd zelf behoorlijk in het nieuws: hij had eigenlijk gehoopt zijn 'leermeester' en 'ontdekker' Johnny Carson te kunnen opvolgen wanneer hij in mei zijn 'Tonight Show' na 30 jaar verlaat. Die plaats ging echter naar komiek en invaller voor Carson Jay Leno. Letterman ligt behalve hierom ook om andere redenen in de clinch met NBC en de eigenaar van dat station General Electric. Over GE maakt hij bijna iedere dag bijzonder stekende grapjes in zijn programma. Hoe lang Letterman nog doorgaat is niet bekend. "Ik doe nooit meer een jubileumshow, nooit meer, ook niet al blijf ik nog 100 jaar doorgaan," merkte de obstinate tv-gastheer onlangs op na de uitzending van zijn 10-jaar-special.

■*WILLEMSTAD — Bij een geanimeerde bijeenkomst ten kantore van Posner's Agencies Curaçao N.V., te Zeelandia, vond op donderdagmiddag 6 februari 1992 de officiële uitreiking plaats van de prijzen van de oudejaars "produkten puzzel".*

Bij deze puzzel moesten de deelnemers de tien verschillen in twee advertenties identificeren. Op de foto: de winnaars van deze campagne samen met de heren R. Posner en E. Harms van Posner's Agencies Curaçao N.V.

De uurwerkindustrie van ZWITSERLAND heeft vorig jaar voor 6,85 miljard frank (Nf 8,63 miljard) geexporteerd, 1,1 procent meer dan in 1990, dat goed was voor een recordexport. De sector is tevreden over het afgelopen jaar, waarin sprake was van een zwakke conjunctuur.

UITSLAG PRODUKTEN PUZZEL

1992

POSNER

1922 POSNER'S AGENCIES CURAÇAO N.V. 70

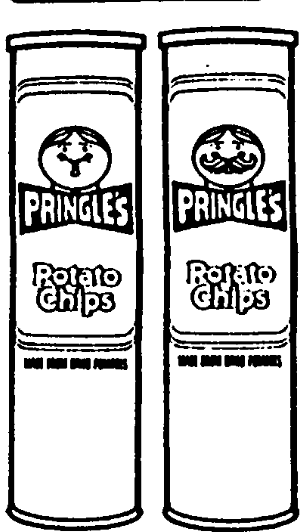

DE WINNAARS:

1ste prijs: **Mw CYNTHIA RENFURM**
Een mixer KENWOOD MAJOR (t.w.v. fl. 1.499,=)

2de prijs: **Mw F.F. BENTOERA**
Een 25" kleuren T.V. (t.w.v. fl. 899,=)

3de prijs: **Mw L. LOURENS**
Een NECCHI naaimachine (t.w.v. fl. 899,=)

4de prijs: **Dhr W. WONG**
Fl. 500,= cash

5de prijs: **Mw C. CIJNTJE**
Een waardebon van fl. 250,= te besteden bij MONILET

■ *WILLEMSTAD — Het echtpaar Ismenia en Benny Marchena heeft op 3 februari gevierd dat zij zestig jaar bij elkaar zijn. De familie is in het centrum 'Rust en Burg' bijeengekomen voor een mis onder leiding van bisschop Wim Ellis. Medewerking werd verleend door het koor 'Fuente di Lus'. Gedurende hun huwelijksjaren heeft het echtpaar acht kinderen ter wereld gebracht, Teddy, Mi, Feffe, Mirna, Stanley, Lesley en twee kinderen (Gi en Poppy) die zijn overleden. In totaal heeft het echtpaar Marchena achttien kleinkinderen en vijf achterkleinkinderen. Voor de viering van hun 60-jarige jubileum zijn Teddy en Feffe die in Nederland wonen, speciaal naar Curaçao gekomen, pabien!!! Op de foto, zittend de jubilarissen, op de achtergrond, hun enige dochter Mirna, haar man en kinderen.*

Serviërs in Kroatië bereid tot referendum over VN-plan

Vredeskansen gestegen

ZAGREB - De kansen op de uitvoering van het vredesplan van de Verenigde Naties in Joegoslavie zijn vergroot. De Servische leiders in Kroatie kondigden vrijdag aan een referendum te willen organiseren over de stationering van de vredesmacht van de Verenigde Naties in hun gebieden. President Franjo Tudjman van Kroatie bevestigde eerder nog eens het VN-plan onvoorwaardelijk te zullen accepteren.

De machthebbers van de door Serviers beheerste Kroatische enclave Krajina zullen de plannen voor een volksraadpleging maandag aan hun parlement presenteren. De 'president' van Krajina, Milan Babic, zei volgens persbureau Tanjug zich te zullen houden aan de uitkomsten van het referendum. "Ik leg mij neer bij de wensen van het volk", aldus Babic, die daar echter wel aan toevoegde dat veranderingen in het VN-vredesplan mogelijk moeten zijn.

Eerder had Babic zich met hand en tand verzet tegen het VN-plan dat, naast de komst van de 'Blauwhelmen', onder meer voorziet in een ontwapening van de Servische milities en uitgaat van de bestaande Joegoslavische binnengrenzen. Babic pleit voor aansluiting bij Servie maar heeft in Belgrado nul op rekest gekregen, nadat Servie en de federale (door Servie gedomineerde) regering hadden ingestemd met het VN-plan.

FIAT V-RAAD

De inspanningen van de VN voor vrede in Kroatie kregen ook meer kans van slagen nadat president Tudjman donderdag schriftelijk verzekerde dat hij niet langer vasthoudt aan zijn eis dat het Kroatische gezag wordt hersteld in gebieden die Serviers op Kroatie hebben veroverd. Tudjman deed deze toezegging nadat hij door de Duitse regering onder druk was gezet. Duitsland heeft als eerste de onafhankelijkheid van Kroatie geaccepteerd en Tudjman is dus het nodige aan Bonn verschuldigd.

De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft vrijdag ingestemd met een uitbreiding van het aantal waarnemers die de komst van de vredesmacht naar Joegoslavie moet voorbereiden. Het gaat om 25 militairen waarmee het totale aantal verbindings-officieren op 75 komt. Het voorstel werd zonder enige tegenstem aangenomen.

SAN JUAN - Gouverneur Radael Hernandez van Puerto Rico heeft officieel zijn vertrek uit de Portorikaansepolitiekaangekondigd. Dit gebeurt aan het einde van zijn huidige ambtstermijn.

Deze fase van mijn leven eindigt met het verstrijken van mijn ambtsperiode als gouverneur van Puerto Rico, zo verklaarde hij in een door de radio en tv uitgezonden toespraak. De eeuw van dynamiek en van illusies is wat mij betreft ten einde. Dan begint een nieuwe fase, waarin ik op een andere manier zal proberen mijn idealen te realiseren. Aldus de 55-jarige politicus.

Stil protest in Madrid tegen ETA-aanslagen

MADRID - Duizenden Madrilenen hebben vrijdagavond gedemonstreerd tegen de recebte bloedige ETA-aanslag.

De Baskische afscheidingsbeweging ETA liet donderdagmorgen in het hartje van Madrid een autobom exploderen. Daarbij kwamen vijf mensen om het leven. Tot de - stille - demonstratie hadden vakbonden, burgergroepen en de regionale regering van Madrid opgeroepen. Volgens de politie namen achtduizend mensen aan de demonstratie deel, onder wie veel politici en kunstenaars.

Iran tot Middenaziatische GOS-staten:

Volg Teherans voorbeeld met opbouw Islam-staat

MOSKOU - De Iraanse president Hasjemi Rafsanjani heeft de voormalige Middenaziatische Sovjetrepublieken opgeroepen om naar Iraans voorbeeld te beginnen met de opbouw van een Islamitische staat.

Tegenover de krant 'Nezavisimaja Gazeta' wilde minister van Buitenlandse zaken Lakim Kajoemov van Tadzjikistan geen commentaar geven. De voorzitter van de fundamentalistische Moslimpartij 'Wedergeboorte' in Tadzjikistan, Kavlat Oesmon, meende daarentegen dat zijn land en Iran veel overeenkomsten vertonen. Hij wees op de gemeenschappelijke taal, traditie en cultuur. Tadzjikistan is bereid tot samenwerking met Iran, aldus Oesmon. Desalniettemin is Tadzjikistan een eigen staat die het recht heeft "zelf zijn pad van ontwikkeling te kiezen".

Op 21 maart, Nieuwjaarsdag voor de Moslims, zal voor het eerst direct vliegverkeer mogelijk zijn tussen Tadzjikistan en Iran. Hierover werd volgens persbureau Interfax al op 27 januari in de Tadzjiekse hoofdstad Doesjanbe een overeenkomst ondertekend.

DEN HAAG - De regering van de Russische federatie heeft besloten de onafhankelijkheid van de republiek Kroatie te erkennen. Moskou zal dit de komende dagen officieel bekendmaken. Dit heeft de Russische onderminister van Buitenlandse zaken, Joeri Derjabin, donderdagavond gezegd in Zagreb waar hij de Kroatische minister van Buitenlandse zaken, Zvonimr Separovic, ontmoette.

ENNIA Caribe N.V. is de toonaangevende verzekeringsmaatschappij op de Nederlandse Antillen en Aruba. ENNIA werkt op alle eilanden voor de afzet van schade- en levensverzekeringen nauw samen met professionele onafhankelijke tussenpersonen. Een service gerichte mentaliteit staat daarbij centraal.

Ten gevolge van een gestadige groei van onze totale organisatie hebben wij nu op St. Maarten plaatsingsmogelijkheid voor een:

CHEF DE BUREAU

Tot zijn takenpakket zal o.a. behoren de dagelijkse leiding van de binnendienst, het verrichten van underwriting werkzaamheden en het periodiek rapporteren aan het lokale management.

Gelet op het accent dat in deze functie wordt gelegd op het gebied van leiding geven en verzekeringstechniek gaan onze gedachten uit naar een kracht die han bogen op een ervaring van tenminste 5 jaar op dit vlak en die naast een opleiding op H.B.O. niveau in het bezit is van het assurantie B diploma.

Deze kracht zal tevens moeten beschikken over zeer goede contactuele eigenschappen en zowel de Nederlandse als de Engelse taal in woord en geschrift moeten beheersen.

Kennis van de Franse taal en geautomatiseerde administratieve verwerking strekken zeer tot aanbeveling.

Wij bieden een uitstekend pakket arbeidsvoorwaarden aan.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 10 dagen richten aan het Hoofd Personeelszaken van ENNIA Caribe N.V., J.B. Gorsiraweg 6, Alhier.

ennia

Omdat Saddam Hussayn nog aan macht is

Bush gehaat in Irak

BAGHDAD - Zeker een, soms ook twee keer per avond schittert George Bush kortstondig op de Iraakse televisie. Voor de Amerikaanse president is een hoofdrol weggelegd in de nieuwe, gelikte serie De Vijl, die voor het eerst te zien was op 17 januari, precies een jaar nadat Amerikaanse vliegtuigen begonnen met hun bombardementen in Irak.

Ingeklemd tussen beelden van het Witte Huis, Kruisraketten die op Irak afstevenen, verwoeste energiecentrales en kapot geschoten bruggen figureert Bush in een scene van negen seconden. De Irakezen zijn zo vertrouwd met die scene dat een vertaling uit het Engels niet meer nodig is. "Laat ik duidelijk stellen dat de Verenigde Staten geen enkel meningsverschil hebben met het Iraakse volk", betoogt de president, en de televisie toont vervolgens beelden van een uitgemergeld kind, een huilende moeder voor het graf van haar zoontje, een oude man voor een ruïne die ooit zijn huis was.

Irakezen zijn gewend om de door de regering gecontroleerde televisie met een flinke korrel zout te nemen, maar De Vijl kan rekenen op opvallend veel bijval. Veel mensen lijken hun dagelijkse misere eerder te wijten aan George Bush dan aan hun president Saddam Husayn.

Voor bezoekers die Irak goed kennen en er voor het eerst sinds de Golfoorlog terugkeren, is de haat tegen de Amerikaanse president het meest in het oog springende fenomeen. "De anti-Amerikaanse gevoelens zie je van maand tot maand toenemen", aldus een hulpverlener die kort na de Golfoorlog in Irak terugkeerde.

IN ZADEL

De naam van de Amerikaanse president is in Irak goed voor het opwekken van woede, frustratie, verbittering, en in sommige gevallen van het gevoel te zijn verraden. De haat gaat veel dieper dan de scheldkanonades "weg, weg met Bush" die vaste prik zijn op door de regering georganiseerde demonstraties. De afkeer geldt niet zozeer de tegen het land gevoerde oorlog alswel het feit dat dictator Saddam nog altijd in Baghdad zetelt.

Een bezoeker die even wacht in een apotheek zal al snel een teleurgestelde klant "Bush" (uitgesproken als "bosh") horen zeggen, als een vloek, omdat het gevraagde medicijn niet voorradig is. Op de markten krijgt Bush de schuld van de hoge prijzen en ambtenaren wijten hun lage salarissen al evenzeer aan de Amerikaanse president.

Een bewoner van de stad Hilla wachtte op een moment dat de regeringsambtenaar die journalisten vergezelde, even niet oplette om de verslaggevers toe te fluisteren: "Vertel die kl....ak van Bush dat hij ons heeft laten stikken. Door zijn schuld zijn duizenden mensen vermoord".

Hilla was een van de steden in het zuiden van Irak waar Shi'itische Islamieten na de Golfoorlog in opstand kwamen tegen Saddam Husayn. De rebellerende bevolking voelde zich aangemoedigd door uitspraken van Bush, die door Shi'ieten in het zuiden en Kurden in het noorden werden gezien als een voorbode van Amerikaanse steun voor een opstand.

Uiteindelijk bleek Saddams leger, dat in de Golfoorlog was verslagen, sterk genoeg om de slecht bewapende opstandelingen te verslaan. Van nabij keken Amerikaanse troepen toe, zonder in te grijpen....

Habash aan orde in Frans parlement

■*PARIJS - Premier Edith Cresson is door het Fase parlement het vuur na aan de schenen gelegd in verband met de kwestie George Habash: de radikale Palestijn die verdacht wordt van terreurdaden via zijn Volksfronten die in Frankrijk werd toegelaten voor medische verzorging. Hierover ontstond de nodige politieke deining in Parijs.*

Jeltsin en Mitterand: Samenwerkingsverdr[ag]

PARIJS - President Francois Mitterrand en zijn Russische ambtgenoot Boris Jeltsin hebben vrijdag in Parijs een verdrag ondertekend waarin Frankrijk en Rusland beloven hun kernwapenarsenalen terug te brengen tot het "minimaal noodzakelijke", elkaar te raadplegen in crisissituaties en mee te werken aan een Europees veiligheidspact.

De presidenten tekenden het document, het eerste akkoord met een dergelijke inhoud tussen de Russische federatie en een Westerse staat sinds de ineenstorting van de Sovjetunie, op de laatste dag van het bezoek van Jeltsin aan Frankrijk. In het verdrag wordt opgeroepen tot een jaarlijkse top tussen de presidenten van beide landen. Parijs en Moskou verbinden zich [...] een nieuwe deling in E[uropa] te voorkomen en "een [...] werk van solidariteit [...] eren binnen een confed[eratie ...] benadering".

Het document komt i[n de] plaats van het "So[vjet-] Franse verdrag over w[eder-] zijds begrip en samen[wer-] king", dat in oktober 199[0 in] Rambouillet getekend [werd] door de presidenten Fr[ançois] Mitterrand en Michail G[or-] batsjov, maar nog niet [door] het parlement in Parijs [gera-] tificeerd.

Jeltsin heeft er bij P[arijs] niet op aangedrongen [...] zijn betrekkelijk klein [kern-] wapenarsenaal [...] schrappen, maar hij [...] zijn gastheren wel dat Fr[ank-] rijk zijn hoeveelheid [kern-] wapens niet uitbreidt in [de] periode dat de Vere[nigde] Staten en Rusland in [...] voorraden snoeien.

THEODOOR GILISSEN bankiers uit Amsterdam gaat een vestiging openen in Hengelo. Het kantoor gaat zich bezighouden met advisering en beheer van particuliere vermogens. Gilissen is een oud bankiershuis met 115 medewerkers en beschikt buiten Amsterdam nog niet over andere vestigingen. De bank is een dochterbedrijf van Mees en Hope, op haar beurt een onderdeel van ABN Amro.

Gebedsvrijdag met hard legeroptreden:

Bij FIS-botsingen Algerije tien doden

ALGIERS - Op veel plaatsen in Algerije is het vrijdag na afloop van de traditionele gebedsdiensten tot ernstige botsingen gekomen tussen aanhangers van het FIS, het Islamitische Reddingsfront, en veiligheidstroepen. Hierbij zijn in totaal zeker tien mensen om het leven gekomen en talrijke gewonden gevallen, aldus de Algerijnse radio.

In de stad Batna vielen bij een treffen met veiligheidstroepen zeker drie doden waardoor het totaal aantal slachtoffers sinds de onlusten van dinsdag volgens de autoriteiten aldaar opliep tot zeventien. Het FIS beweerde dat eerder al ten minste twintig mensen bij het geweld in Batna zijn omgekomen. In Medea, zeventig km ten oosten van Algiers, vielen twee doden en elf gewonden. In Khenchela, in het oosten van het land, vielen twee doden en vijftien gewonden, aldus de radio.

Het leger gebruikte traangas en waterkanonnen om demonstranten te verjagen en samenscholingen bij moskeeën te verstoren. Met dit machtsvertoon probeerden de autoriteiten te voorkomen dat direct na afloop van het traditionele vrijdaggebed betogingen zouden worden gehouden. De religieuze bijeenkomsten worden door het FIS gebruikt als protestactie tegen de machthebbers in Algerije. Het Algerijnse ministerie van Binnenlandse zaken had eerder via de staatstelevisie laten weten dat elke poging om het vrijdaggebed voor protestacties te gebruiken met harde maatregelen beantwoord zou worden. De Hoge staatsraad, die met de steun van het leger sinds half januari de macht uitoefent, heeft de tweede ronde van de algemene verkiezingen afgelast toen bleek dat het FIS zonder meer op een grote overwinning afstevende.

Ondersteund door tanks patrouilleerden vrijdagmiddag honderden militairen, sommigen met bajonetten op hun geweerlopen, door de straten van algiers. Desondanks braken er toch onlusten uit, waarbij zeker drie mensen om het leven zijn gekomen en tien anderen gewond geraakt, aldus het het Algerijnse persbureau APS. Een politieman werd eveneens gedood. Volgens ooggetuigen wierpen FIS-aanhangers barricades op van in brand gestoken autobanden en afval. In en rond de stad werden tot laat in de avond schoten gehoord. Ook in andere steden trad het leger met harde hand op tegen FIS-demonstranten.

TE HUUR
Voor vakantiegangers
Volledig gemeubileerd appartement
voor 2 personen
incl: water, gas, elektra en airco
fl. 60,— per dag vanaf 28 febr., 3de pers. f. 15,— extra
Tel.: 378596

ANTILLIAANSE ONDERWIJSINSTELLINGEN
Instituut ter bevordering van het schriftelijk onderwijs
AOI
Wilt U studeren? Wij hebben de kursus
ANTILLIAANSE ONDERWIJSINSTELLINGEN
Adres: Winkel Centrum Colon # 003A
P.O. Box 4778
Tel.: 623834 - 623744 Fax: 623913
Open tijdens kantooruren
STUDIE GIDSEN
GRATIS ADVIES
MAANDELIJKSE BETALING

Klachten over bezorging van de Amigoe
kunt u doorgeven bij:
Districo N.V.
Centro Comercial Antilia
tel: 370503 / 370504
fax: 370304

EL INSTITUTO VENEZOLANO PARA LA CULTURA Y LA COOPERACION EN CURAZAO.

Participa a toda la comunidad curazoleña que las inscripciones de los cursos que se detallan a continuación permanecerán abiertas desde el 10 al 13 de febrero del presente año.

ESPAÑOL BÁSICO PARA JOVENES:
Para jóvenes del 11 a 16 años de edad.
días: martes y jueves de 3:00 a 4:30 pm.

ESPAÑOL PARA ADULTOS:
NIVEL BÁSICO: Básico I: martes y jueves de 6:30 a 8:00 p.m.
Básico II: martes y jueves de 4:30 a 6:00 pm.

NIVEL INTERMEDIO: Intermedio I: lunes y miércoles de 6:30 a 8:00 pm.
Intermedio II A: lunes y miércoles de 9:00 a 10:30 am.
Intermedio II B: martes y jueves de 5:00 a 6:30 pm.

NIVEL AVANZADO: Avanzado I: lunes y miércoles de 5:00 a 6:30 pm.

CREATIVIDAD INFANTIL: Para niños de 7 a 9 y 10 a 11 años de edad.

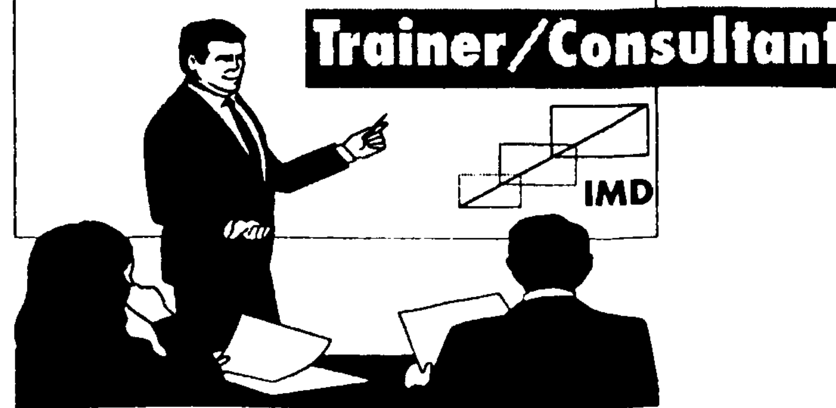
INTRODUCCION A LA PINTURA:

MECANOGRAFÍA BÁSICA:

COSTO: Los cursos son totalmente gratuitos.
Requiere presentación de prueba de conocimientos.

Para mayor información dirigirse a la sede del I.V.C.C., Grebbelinieweg 18, o llamar por el teléfono 617496 en horas de oficina: 9:00 a 12:00 am. y de 2:00 a 6:00 pm.

IMD Groep is een lokaal bureau werkzaam op het gebied van opleiding, training, organisatie advisering en design. IMD-training richt zich op het aanleren van communicatieve, management, verkoop en service vaardigheden.
Ter versterking van de bestaande professionele trainingsstaf zoeken wij een:

Taken:
- Het verzorgen van trainingen, zowel in-company als met open inschrijving;
- Het verstrekken van opleidingsadviezen;
- Het in teamverband adviseren en organisatieveranderingstrajecten;
- Het (mede) ontwikkelen van nieuwe trainingspakketten;
- Het adviseren van Human Resources Development programma's.

Profiel:
- Academische opleiding; psychologie, sociologie, onderwijskunde of gelijkwaardig;
- Zelfstandig kunnen werken;
- Goede contactuele eigenschappen;
- Bij voorkeur enkele jaren trainingservaring;
- Vloeiend in Nederlands, Papiamentu en Engels.

Sollicitaties graag binnen 14 dagen richten aan:
IMD Training
'Maakt mensen meer waard'
drs. Jeroen Kibbelaar – De Ruyterkade 53

Kurso di Beibel

- Kiko bida kristian ta kome i bebe?
- Dios ta skucha tur orashon?
- Kiko Beibel ta bisa tokante boutismo?
- Kiko trabou di Spiritu Santu ta ensera?
- Bo tin mester di Iglesia?
- etsetera
- Bo por bin ku bo mes tópiko tambe.

11 estudio di beibel di un ora i mei.

Bin eksperimentá ku bo mes por lesa Beibel.

Bo por sigui e kurso aki na:

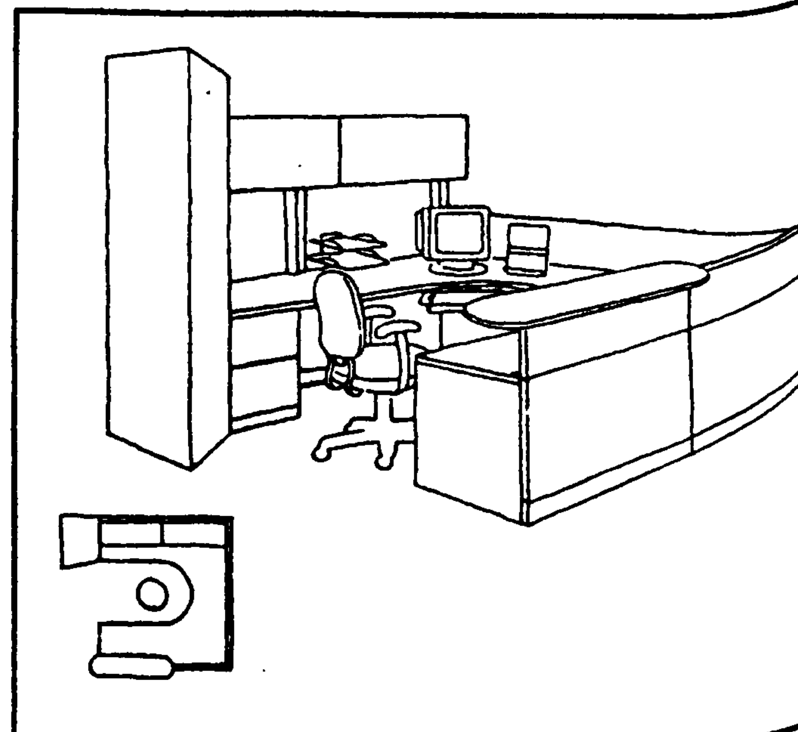
Buena Vista
dia: djaluna fo'i 10 di feb.
ora: 19.00-20.30 or
lugá: cubaweg 100
tel. 373152

Muizenberg/ Stenen Koraal
dia: djawèbs fo'i 13 di febr.
ora: 19.00-20.30 or
lugá: seru fortunaweg
tel. 375831/374837

E kurso aki ta organisá pa Iglesia Reformá

HET IS TOCH LOGISCH OF NIET SOMS?

Bij het bouwen of verbouwen van uw kantoor, investeert u ruim genoeg om te komen tot een degelijk en functioneel gebouw.

Wanneer het gaat om de noodzakelijke kantoor- en/of computer-apparatuur, laat u zich wederom overtuigen tot forse investeringen.

En nu verwacht u dat uw personeel zonder het juiste meubilair en inrichting tot fantastische prestaties komt; het gebouw en apparatuur zijn immers toch splinternieuw?

Wij willen u graag (uit deze droom) helpen. Als u met ons om de tafel gaat zitten, hoort u precies hoe alles in zijn werk gaat.

Neem geheel vrijblijvend contact op om eens van gedachten te wisselen over de verschillende mogelijkheden die wij bieden tot verhoging van de produktiviteit en efficiëntie binnen uw kantoor.

Wij verkopen niet alleen kantoormeubilair en diverse andere artikelen, maar doen ook onderzoek naar de effectiviteit van uw kantooromgeving.

THE COMMERCIAL CENTER
Schottegatweg (W) 349
Tel. 685611 Fax 686728

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
CENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

... te Lagoen: maandag t/m vrijdag ...-16.00 uur; zaterdag van 08.00- ... uur; zondag gesloten.

... BIBLIOTHEEK
... openingstijden voor het publiek)
... en donderdag van 14.00-18.00
... dag en vrijdag van 08.00-12.00/ ...20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00
... openingstijden voor lezers)
... dag van 14.00-19.00 uur.

...SLUITING: maandag t/m vrijdag aan... stukken om 15.30 uur; gewone ... om 16.30 uur.

...ICE CLUBS
... informatie H. van Bommel, tel.:
... woensdag 12.00 uur - Restaurant ...

... DI ARTE BONAIRE (Kaya ... 70): openingstijden: maandag t/m ... van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; ... van 08.00-12.00 uur.

...TIECLUB (Weg naar Willemstoren): ... op vrijdag van 20.00-24.00 uur; ... van 12.00-24.00 uur.

... openingstijden Slachthuis i.v.m. ... van de keurmeester zal tot ... order uitsluitend op donderdagen en ... geslacht en gekeurd worden.
****

...ENSTEN
...kerk, Kralendijk:
... t/m zaterdag om 18.45 uur; ... om 08.00 en 19.00 uur.
...kerk, Antriol:
... t/m zaterdag om 19.30 uur; ... om 08.00 en 18.00 uur.
...kerk, Rincon:
... t/m zondag om 19.30 uur.
****

Problemen bij Sand Dollar Resort nemen steeds verder toe

KRALENDIJK — Donderdagavond werd door de enkele maanden geleden aangetrokken directeur van het Sand Dollar Condominium project Raphael Statie Rodriguez een persconferentie belegd. Aanwezig waren daarbij dr Dave Hoover voorzitter van de Sand Dollar Condominium Association (SCDA) en Anne Thomson, eveneens lid van het bestuur van de Vereniging van Eigenaren. Onderwerp van de persconferentie was de ontstane controverse tussen project-ontwikkelaarster Silvia Weisberg en de door haar aangetrokken algemeen directeur.

Het Sand Dollar Condominium project is een van de weinige projecten die op Bonaire gestalte heeft gekregen. Drijvende motor achter dit project was de familie Weisberg uit New Jersey en met name Silvia Weisberg. Het project bestaat uit condominiums die nog voor de bouw aan de man werden gebracht en tegen bedragen van rond 300.000 dollar als warme broodjes verkocht werden door Silvia Weisberg. Op die manier wijst zij 85 condominiums aan de man te brengen, die inmiddels een eigenaar hebben. Daarmee was in feite de rol van Silvia Weisberg uitgespeeld. Zij ontwikkelde het project, verkocht de condominiums en richtte vervolgens de Vereniging van Eigenaren op.

De Weisbergs die in Amerika ook andere projecten hebben opgezet, trokken een algemeen directeur aan — in dit geval Raphael Statie Rodriguez — die ondanks zijn jeugd op een enorme hotelervaring kan bogen.

De problemen tussen Weisberg en Rodriguez begonnen echter, toen de SCDA daadwerkelijk de gekochte appartementen wilde verhuren, zodat de eigenaren binnen tien jaar hun geïnvesteerde geld terughadden en nog steeds over het appartement zou kunnen beschikken. Hoewel als projectontwikkelaar de rol van Silvia was uitgespeeld, vertrok zij niet, maar wilde naast de aangetrokken manager het beheer blijven voeren over de eigendommen van de eigenaars. Silvia Weisberg, zelf eigenaresse van vijf condominiums, bepaalde welke condominiums voor de aantrekkelijke verhuur in aanmerking kwamen.

Het viel Rodriguez echter op, dat telkens weer de condominiums verhuurd werden in de kleine kring van Weisbergs vrienden. De andere eigenaars kwamen niet aan de bak. Aangezien Rodriguez echter aangetrokken was als directeur-generaal, accepteerde hij de bemoeienissen van Silvia niet. Daarmee begon een onprettige episode voor de huiseigenaren van Sand Dollar, maar met name voor Rodriguez.

Vanuit Amerika stuurde Silvia Weisberg namelijk aan alle 83 eigenaren een fax, waarin zij zich uitermate ongunstig uitliet over de door haar aangetrokken Rodriguez. Zij verwijt hem, dat hij zijn jaarsalaris van 35.000 dollar zelfstandig heeft opgetrokken tot een bedrag van 26.882 dollar in de periode van 13 september tot 15 november. Rodriguez verbleef toen overigens voor een promotietrip in Europa. Zij verwijt Rodriguez verder in haar brief aan de eigenaars, dat er grote schulden zijn ontstaan, dat uitstaande bedragen niet worden geïnd, dat het management niet goed is en dat Sand Dollar de reputatie aan het verliezen is die jaren lang is opgebouwd. Problemen ten over dus, maar volgens de voorzitter van de condominium-eigenaren dr David Hoover niet zo vreemd. Silvia Weisberg heeft volgens hem met vrijwel iedereen problemen en Hoover herinnert er aan, dat er vier verschillende aannemers zijn geweest die Sand Dollar hebben gebouwd. Alle vier eindigden met de Weisbergs voor het gerecht.

Hoover heeft echter zijn standpunt bepaald. Hij is er speciaal voor naar Bonaire gekomen. Niet alleen om de persconferentie bij te wonen, maar ook aanwezig te zijn als Silvia Weisberg zondag op Bonaire aankomt. Hoover staat namelijk met 83 eigenaren pal achter Raphael Statie Rodriguez. David Hoover, professor aan de universiteit van Boston zegt: "Wij huiseigenaren bepalen hier het beleid. Weisberg was project-ontwikkelaar en daarmee eindigde haar taak. Zij heeft weliswaar vijf condominiums in eigendom maar zij zit niet in het bestuur van de vereniging".

Overigens heeft Weisberg ook het zwembad en de tennisbaan in eigendom. Volgens Hoover heeft ze al gedreigd, dat die faciliteiten niet meer door de eigenaars van de condominiums gebruikt mogen worden. "Dan stappen we naar de rechter, want beide faciliteiten worden aangeboden in het verkoopcontract", aldus Hoover. De SCDA is erg tevreden over Statie. "Hij is een Bonaireaan en hij heeft voldoende ervaring. Naar onze mening is hij de beste die we op deze plaats kunnen krijgen. Hier komen niet alleen Amerikanen. De condominiums zijn verkocht aan Amerikanen, Nederlanders, Venezolanen en Raphael kan met deze mensen in hun eigen taal spreken. Wij hebben nu zes maanden ervaring met Raphael en wij hebben gezien dat deze jongeman een professionele manager is".

Het geluid van Ann Thomson is niet anders. Zij is Amerikaanse, lid van het SCDA-bestuur en woont op Bonaire. "Raphael is de juiste persoon die wij nodig hebben. Ik heb alle waardering voor zijn aanpak". Hoover herinnert er fijntjes aan, hoeveel geld de 80 eigenaren (vijf condominiums zijn immers van de Weisbergs) geïnvesteerd hebben. Dat is ruim vijftig miljoen gulden Antilliaanse courant. Eigenaren die beschikken over bedragen van 80 tot honderd miljoen gulden maken deel uit van de Vereniging van Eigenaren. Zij zijn degenen die gaan eisen, dat Silvia Weisberg haar boeltje pakt. Hoover vat het kort samen: "Wij zijn de mensen die hier blijven. Silvia Weisberg zal moeten vertrekken".

Een opvallend einde van een 'successtory' die op Bonaire werd geïntroduceerd door de Partido Democratico Bonairiano (PDB) en werd voortgezet door de Union Patriotico Bonairiano (UPB). Volgens dr Hoover niet vreemd. "Niemand beter dan Silvia weet hoe politici aangepakt moeten worden".

KRALENDIJK — Deze ...k werd door het waarnemend hoofd van Scheepvaartinspectie uit Nederland A.B. ...er en het hoofd van de Scheepvaartinspectie van de Nederlandse Antillen, J. de Vries een beleefdheidsbezoek gebracht aan gezaghebber mr Frits Goedgedrag en gedeputeerde Ramoncito Booi. Ook brachten ze een bezoek aan het Scheepvaartkantoor en de Bopec. Op de foto links: Booi en Goedgedrag en rechts Visser en De Vries.

PARIJS - **De Franse premier Edith Cresson heeft vrijdag de eis van de oppositie om vervroegde verkiezingen te houden, afgewezen. De oppositie is ontstemd over het bezoek van de zieke Palestijnse leider George Habash die Frankrijk kon verlaten zonder door de politie ondervraagd te zijn.**

...rechtse partij UDf wilde ... het parlement zou ... ontbonden om vervroegde verkiezingen te houden in plaats van in 1993. Tijdens een speciale zitting van het parlement over de kwestie als gevolg van Habash' verblijf in Frankrijk zei Cresson dat "democratie haar eigen regels en tijdpad" heeft. De centrum-rechtse oppositie diende een motie van wantrouwen in tegen de regering die dinsdag behandeld zal worden. Met de motie houdt de oppositie het vuurtje onder het kabinet nog warm.

Als uw bedrijf niet vermeld staat in de gele pagina's, dan bestaat uw bedrijf ook niet!

Een goede zakenman kent de waarde van adverteren. Hij weet ook dat gedurende 365 dagen per jaar bijna 100% van de bevolking gebruik maakt van ons telefoonboek. Een advertentie in de gele pagina's garandeert dan ook uw bekendheid.

De verkoop van advertenties is reeds op 2 december 1991 begonnen en eindigt op 15 februari 1992. Indien u niet wilt wachten tot één van onze verkopers u benadert, kunt u voor nadere informatie kontakt met ons opnemen op telefoonnummer 683699.

SETEL
Servisio di telekomunikashon

Clinton achteruit

MANCHESTER - De gouverneur van Arkansas, Bill Clinton, heeft een forse val gemaakt in de gunst van de Democratische kiezers van New Hampshire, waar op 18 februari voorverkiezingen worden gehouden voor de Democratische kandidaat voor het Amerikaanse presidentschap.

Dit blijkt uit een opiniepeiling waarvan de resultaten vrijdag werden gepubliceerd. Dit wijst er op dat de voormalige koploper toch last heeft van de geruchtenstroom omtrent zijn persoon. Volgens de peiling is Clinton gezakt naar negentien procent, achter Paul Tsongas, een voormalige senator van Massachusetts, die op 28 procent staat. In de vorige peiling waarbij dezelfde groep kiezers werd ondervraagd kon Clinton rekenen op dertig procent van de stemmen en Tsongas op 25 procent.

SSS alert bij tumba-festival

KRALENDIJK — Het tumba-festival dat zondag in het stadion van Kralendijk zal worden georganiseerd dient zonder problemen te verlopen. Daarom is het bedrijf Special Security Services nv (SSS) aangetrokken. Het bewakingsbedrijf heeft een aantal stringente maatregelen afgekondigd die de rust en de veiligheid van de bezoekers moet garanderen. Het publiek dient zich te houden aan de aanwijzingen van de SSS.

Dat betekent onder andere, dat er niet met flessen, noch met wapens naar het stadion gekomen mag worden. Wie eenmaal een plaatsje heeft gezocht aan de zijde van de ere-tribune zal daar moeten blijven, want van een kant naar de andere lopen is er niet bij. Wie even een 'luchtje' wil gaan scheppen buiten het stadion, zal opnieuw een entreeprijs moeten betalen. De SSS is niet van plan met stempeltjes op de arm te werken. Aan beide zijden van de ere-tribune worden slechts rond 1000 personen toegelaten. Dat betekent, wanneer de tribunes vol zijn, dat de deuren worden gesloten. Die gaan slechts open in noodgevallen en daartoe wordt een te laat gekomen carnavalsganger niet toe gerekend.

Nochi Willem:

Bevolking moet mentaal sterker worden gemaakt

KRALENDIJK — Op 2 juli 1991heeft de Eilandsraad drie gedeputeerden gekozen. Gedeputeerde Arthur Domacassé met negen stemmen, terwijl de gedeputeerden Ramoncito Booi en Noris Gomes met zes stemmen tot lid van het Bestuurscollege werden gekozen. Daarmee hebben zij een mandaat gekregen om de komende vier jaar het eiland te besturen en een beleid te voeren op basis van bestaande prioriteiten. "Zeven maanden later echter is er nog geen enkel beleidsplan gepresenteerd door dit BC, terwijl er toch zaken zijn die een duidelijk overheidsbeleid ontberen", aldus fractievoorzitter van de Paboso Nochi Willem.

Partijleider Willem zegt bezorgd te zijn over de manier waarop nu gewerkt wordt. Hij wijst bijvoorbeeld op een motie die is aangenomen in de raad over criminaliteit. Daarin wordt het BC verzorgd om op nationaal niveau aandacht te besteden aan de materie en de preventie. Willem: "Het hoogste orgaan in de gemeenschap en dat is de Eilandsraad heeft zich gerealiseerd dat binnen de economische ontwikkeling, die tenslotte geld in de overheidskas zal moeten brengen, er tevens rekening gehouden moet worden met minder positieve ontwikkelingen".

De Pabosoleider zegt verder, dat de nadruk leggen op de economische ontwikkeling zal betekenen, dat het geestelijk welzijn van de bevolking uit balans raakt. Willem attendeert er op, dat in de nieuwsmedia telkens wordt gesignaleerd dat de criminaliteit stijgt, terwijl dit bovendien een negatieve invloed heeft op het toerisme. Volgens Willem heeft Bonaire zich een goede naam opgebouwd. Onder andere door het aantrekkelijke klimaat, het natuurschoon en de zuivere lucht. Ook de aanpak van het onderwaterpark acht de Paboso een zeer positief aspect, evenals de mentaliteit van de bevolking.

Willem: "Op elke officiële gelegenheid hebben de bestuurders de mond vol over deze positieve aspecten. Maar nimmer zien we een daadwerkelijk beleid dat er op gericht is om de bevolking te doordringen van onze niet te vervangen waarden. Het zijn slechts loze woorden die geuit worden, waarbij de bestuurders zich kennelijk niet realiseren dat het verwaarlozen van dit aspect veroorzaakt, dat ook de bevolking geen waarde meer hecht aan hetgeen van ons zelf is. Een logisch gevolg is, dat deze mentaliteit ook overslaat op de bezoekers".

De grootste misdaad vindt de Pabosoleider dat bij gebrek aan nationale aandacht onbewust toegestaan wordt dat kapot gemaakt wordt wat opgebouwd is. Nochi Willem: "De consequentie daarvan is, dat wij een generatie laten opgroeien die volledig uit het evenwicht is gebracht over het sociale en culturele leven, over het milieubeheer en ons systeem om de ecologie van de onderwaterwereld in stand te houden. Dan zal de tijd komen dat de Tourism Corporation Bonaire (TCB) zal vragen geld te investeren in het product Bonaire, dat niet eens meer iets aan te bieden heeft in de wereld van het toerisme".

Willem vraagt als fractievoorzitter namens de Pabosofractie aan het BC om elk machtsopportunisme een halt toe te roepen en te gaan werken aan een nationaal programma om de bevolking mentaal voor te bereiden op de positieve aspecten van het leven. "Daarmee zal de bevolking beschikken over een geestelijk wapen om bewust elke vorm af te wijzen die kan leiden tot vernietiging", aldus de woorden van Willem. De gelegenheid daarvoor zegt Willem gegeven te hebben in de motie van 29 juli 1991. Hij herinnert eraan dat ook de nieuwe gezaghebber in zijn inaugurale reden gewezen heeft op wat zijn grootste bezorgdheid is voor de opgroeiende jeugd. "Een unieke kans dus voor het Bestuurscollege om de beslissing van de Eilandsraad uit te voeren", aldus Willem.

Overheidsgebouwen en banken doelwit

Sendero-aanslagen in Lima met doden

LIMA - Maoïstische guerrillastrijders van de guerrillabeweging Sendero Luminoso (Lichtend pad) hebben vrijdagnacht verscheidene bomaanslagen gepleegd in de Peruaanse hoofdstad Lima. Dat is van de politie en getuigen vernomen.

Leden van de extreem-linkse querrillabeweging plaatsten een zware bom bij een belastingkantoor in het centrum van Lima. Toen een bus passeerde, ontplofte de bom. Een persoon kwam om het leven; er vielen twaalf gewonden. De bus, het belastingkantoor en een nabijgelegen penitentiair instituut werden verwoest.

Bommen ontploften er ook bij een ander overheidsgebouw en de medische faculteit. Volgens de politie kwamen daarbij twee querrillastrijders om het leven en raakten zes mensen gewond. De politie meldde ook aanvallen op tenminste vijf banken en het opblazen van electriciteitsmasten. In de meeste delen van de hoofdstad werd de electriciteitsvoorziening echter niet in gevaar gebracht.

Na de aanslagen kon de politie verscheidene arrestaties verrichten. Sinds Sendero Luminoso in 1980 met zijn gewapende strijd begon, zijn ruim 24.000 mensen in Peru door politiek geweld om het leven gekomen.

Om hervormingen door te kunnen voeren

Poolse premier wil met volmachten gaan regeren

WARSCHAU - De Poolse premier, Jan Olszewski, heeft aangekondigd dat hij het parlement zal vragen om bijzondere volmachten. Olszewski maakte dat bekend tijdens een spreekbeurt in Gdansk, zo meldde vrijdag de Poolse krant Rzeszpospolita.

De Poolse premier wil dat zijn regering per decreet kan regeren. Zijn voorganger, Jan Bielecki, had het vorige parlement ook al eens om speciale volmachten gevraagd maar kreeg toen geen toestemming. Olszewski zegt de volmachten nodig te hebben om hervormingen te kunnen doorvoeren. "Hervormingen kan men of goed en snel doorvoeren of helemaal niet", aldus de premier.

Deze maakte duidelijk dat de bevolking nieuwe offers zal moeten brengen. Hij zei er vertrouwen in te hebben dat de bevolking de "bittere waarheid" over de economische malaise in Polen begrijpt.

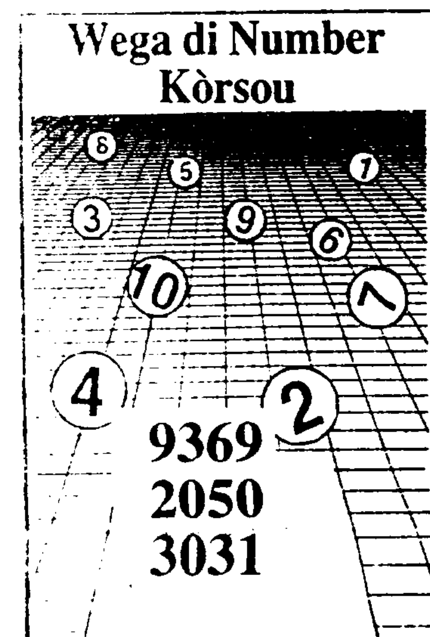
DEPARTEMENT VAN FINANCIËN
AFDELING BONAIRE
KRALENDIJK, BONAIRE

VENTA PUBLICO:

Departamentu di Finansas ta partisipa cu tin na venta un auto marca **Toyota Cressida** anja 1988.
E vehiculo aki ta stationa den cura di warda di polis na playa.
Promer cu e vehiculo aki por wordu mira mester pasa serka a wachtcommandant dilanti.
E benta ta. as is where is y na esun cu ofrese mas tantu. Pago mester wordu hasi na lugar di benta.
Formularionan ta obtenibel na departamento di finansas kaya general C.M. Piar nr. 7, kaminda mester depositanan den un buzon.
Ultimo dia di inscripshon ta 14 februari 1992.
Pa 10 or di mainta e formularionan lo wordu habri y alavez lo anuncia ken a bin na remarke p e vehikulo.

■ *WILLEMSTAD — Shannon La Rhea Marketic, 22 Miss California kijkt stralend omhoog vlak nadat ze te horen hoorde dat zij om haar schoonheid is verkozen tot miss USA 1992. De blonde dame zal op 15 mei aanstaande de Verenigde Staten vertegenwoordigen bij de Miss Universe verkiezingen die in Bangkok, Thailand worden gehouden.*

De Belgische televisiekijkers zullen voorlopig verschoond blijven van optredens van de ministers van de Vlaamse deelregering. Die hebben afsproken dat zij niet meer aan **spelletjes** op televisie en radio zullen meedoen.

De Vlaamse premier, Luc van den Brande, sprak donderdag in een ontmoeting met journalisten van een 'Appel tot zelfrespect'. Hij had het kennelijk niet begrepen op het populaire BRT-programma 'Het huis van wantrouwen'. Optredens daarin kunnen niet door de beugel.

Van den Brande trekt zich blijkbaar de kritiek aan van politieke commentatoren op politici die rond de verkiezingen van 24 november niet van het televisiescherm waren weg te slaan en meer dan eens figureerden in spelprogramma's. Volgens de commentatoren had de politiek daardoor aan geloofwaardigheid ingeboet.

Verkrachting te goeder trouw

Officier van justitie mr. I. Davids bij de rechtbank in Haarlem heeft donderdag wegens meervoudige **verkrachting** zes jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf geëist tegen de 32-jarige A.B. uit Haarlem. De man wordt ervan verdacht in de periode tussen juni en oktober 1991 vrouwen seksueel te hebben misbruikt.

De verdachte adverteerde in landelijke dagbladen als occult medium. Hij stelde in de advertentie mensen met relatieproblemen te kunnen helpen.

In januari 1991 kwam bij de politie een eerste aangifte tegen de man binnen. Toen de politie de zaak ging onderzoeken volgde een reeks van aangiften uit het hele land, overwegend ingediend door vrouwen.

Vier vrouwen hebben tegenover de politie en de rechtercommissaris verklaard dat zij door B. seksueel misbruikt zijn. Twee van hen zeggen dat zij onder dwang seksuele gemeenschap met de man hebben gehad.

B. verklaarde tegenover de rechter dat hij inderdaad met deze vrouwen naar bed is geweest. Volgens hem was er echter geen sprake van dwang. De vrouwen zouden volledig vrijwillig met hem de liefde bedreven hebben.

De verdachte weet de aanklachten die tegen hem zijn ingediend aan het feit dat hij vanwege zijn zwarte huidkleur angst inboezemt. De man is van oorsprong Senegalees. Ook denkt hij dat culturele verschillen ertoe hebben geleid dat vrouwen zijn benadering verkeerd hebben opgevat.

Koning onzedelijk

In een galerij in Luik is dinsdag beslag gelegd op werk van de geruchtmakende Brusselse artiest Jan Bucquoy wegens belediging van **koning Boudewijn** en koningin Fabiola van België en van president Francois Mitterrand van Frankrijk.

Er werden in de galerie Cirque diverse documenten, tekeningen, foto's en schilderijen verwijderd en in beslag genomen omdat zij "pornografisch" en "aanstootgevend" zouden zijn en onder meer staatshoofden uitbeelden op een wijze die illustratief is voor Buqcoys fascinatie voor sex. Verscheidene kunstwerken zijn volgens de Luikse justitie in strijd met de goede zeden.

Het in de galerie tentoongestelde werk van Bucquoy is afkomstig uit zijn "museum van de vrouw" in Brussel waar ook naakte vrouwen als levende kunst poseren. Als de man wordt veroordeeld wegens smaad aan de koning kan hem dat komen te staan op een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en een boete van 16 tot 1650 gulden.

Jean Bucqoy raakte eerder in opspraak door het maken van een strip waarin hij de stripfiguur Kuifje seks laat bedrijven met zijn hond en door het houden van een lingerie-tentoonstelling.

In een reactie op de inbeslagname zei Bucqoy dat hij zijn werk terug willen hebben. "Anders ga ik een poster ophangen waarin ik de onthoofding van de koning bepleit."

Privé-leven hoeft niet

De meeste Amerikanen zitten niet te wachten op onthullingen over het **privé-leven** van kandidaten voor verkiezingen. Dit blijkt uit een opiniepeiling waarvan de resultaten onlangs werden bekendgemaakt. De peiling was gehouden op verzoek van de nieuwszender CNN en het weekblad Time.

Zeventig procent van de Amerikanen is tegen onthullingen in de pers over het privé-leven van mensen die campagne voeren voor een openbare functie; 25 procent van de 1.000 ondervraagde personen was hier wel voorstander van.

De helft van de ondervraagde Amerikanen vindt dat kranten publicaties over privé-zaken die andere media brengen, moeten negeren; 42 procent meende dat kranten die gegevens eerst zouden moeten natrekken, alvorens er zelf aandacht aan te besteden en slechts 4 procent vond dat kranten die zaken in ieder geval moeten brengen.

De peiling werd gehouden nadat een jonge vrouw, Jennifer Flowers, in een populair blad had verklaard dat zij jarenlang een verhouding had gehad met Bill Clinton, die streeft naar de democratische kandidatuur voor de presidentsverkiezingen.

Om te voorkomen dat passagiers **na een lange vliegreis stijf en stram** het vliegtuig verlaten, wil de luchtvaartmaatschappij Swissair passagiers tijdens de vlucht spieroefeningen laten doen.

Het bedrijf heeft twee videofilms van 7 minuten laten maken waarop mimeartiesten 18 strek- en ontspanningsoefeningen demonstreren die de passagiers vanuit hun stoel kunnen nadoen.

Mede-reizigers hoeven niet bang te zijn dat de rondmaaiende armen van een buurman korte metten maken met het ongestoord genieten van een kop koffie, want de oefeningen zijn in samenwerking met specialisten en de medische staf van Swissair zo samengesteld dat niemand last heeft van een ander.

Als extra service staat een omschrijving van de oefeningen ook op papier, zodat de passagiers hun spieren ook na thuiskomst of tijdens de werkuren kunnen voortzetten. De films worden alleen tijdens de lange afstandsvluchten vertoond.

De socialistische fractie in het Europees parlement **schrijft een wedstrijd uit voor het ontwerpen van de toekomstige Europese munt, de ecu. Jean-Pièrre Cot,** de voorzitter van de fractie, heeft dat donderdag op een persconferentie in Brussel meegedeeld.

Iedereen mag meedoen, aldus Cot. **Deelnemers aan de wedstrijd zijn verdeeld in drie categorieën: kinderen onder elf jaar, "gewone burgers", maar ook professionele ontwerpers. Wim Kok, de Nederlandse minister van financiën en peetvader van de toekomstige Europese munt die de nationale munten moet gaan vervangen, is, aldus Cot, de** voorzitter van de jury die de inzendingen zal beoordelen. Ook EG-commissievoorzitter Jacques Delors zit in die jury.

HBO

ZATERDAG

16.00 Movie: 'Beetlejuice' (1988, Michael Keaton/Geena Davis)
17.30 Movie: 'Nobody's Perfect' (1989, Chad Lowe/Gail O'Grady)
19.00 Movie: 'The Freshman' (1990, Marlon Brando/Matthew Broderick)
21.00 Movie: 'Flight of The Intruder' (1990, Danny Glover/Willem Dafoe)
23.00 Bob Nelson
24.00 Movie: 'Family Business' (1989, Dustin Hoffman/Sean Connery)
02.00 Movie: 'Fever' (1991, Armand Assante/Sam Neill)
03.45 Movie: 'Child's Play' (1988, Catherine Hicks/Chris Sarandon)
05.15 Movie: 'Grim Prairie Tales' (1990, James Earl Jones/Brad Dourif)
06.40 Best Hotel on Skid Row.

ZONDAG

14.15 Movie: 'Awakenings' (1990, Robin William/Robert de Niro)
16.30 Perfect Date
18.30 Movie: 'Krull' (1983, Ken Marshall/Lysette Anthony)
19.30 Movie: 'Armed and Dangerous' (1986, John Candy/Eugene Levy)
21.00 Movie: 'He Said, She Said' (1991, Kevin Bacon/Elizabeth Perkins)
23.00 Movie: 'Awakenings' (1990, Robin William/Robert de Niro)
01.05 Dennis Miller: Black and White
02.05 Movie: 'Loose Cannons' (1990, Gene Hackman/Dan Aykroyd)
03.45 Movie: 'The Runnin' Kind' (1988, David Packer/Pleasant Lehman)
05.30 Movie: 'Cage' (1989, Lou Ferrigno/Reb Brown).

CBS

ZATERDAG

21.00 XVI Olympic Winter Games

ZONDAG

20.00 60 Minutes
21.00 XVI Olympic Winter Games
24.00 CBS News.

NBC

ZATERDAG

21.00 Golden Girls
21.30 Walter and Emily
22.00 Empty Nest
22.30 Nurses
23.00 Sisters.

ZONDAG

20.00 Eerie, Indiana
20.30 The Torkelsons
21.00 Hot Country Nights
22.00 NBC Sunday Night at the Movies.

TBS

ZATERDAG

16.05 Movie: 'Deadly Game' (1977, Andy Griffith)
18.05 Fishing With Roland Martin
18.35 Fishin' With Orlando Wilson
19.00 Golf United Airlines Hawaiian Open, 3rd round from Honolulu (L)
21.00 Movie: 'Winter Kill' (1974, Andy Griffith/Sheree North)
23.00 Movie: 'Maximum Overdrive' (1986, Emilio Estrevez/Pat Hingle)
01.00 Movie: 'Repo Man' (1984, Emilio Estevez)
03.55 Night Tracks: Chartbusters.
04.55 Night Tracks.
05.55 Night Tracks.

ZONDAG

13.50 Movie: 'Guns of Diablo' (1964, Charles Bronson)
15.35 Movie: 'The Cheyenne Social Club' (1970, James Stewart)
17.35 Captain Planet and the Planeteers
18.06 WCW Main Event
19.00 Golf United Airlines Hawaiian Open, final round from Honolulu (L)
21.00 Honeymooners
21.30 To Be Announced
22.00 National Geographic
24.00 Network Earth
24.30 Paid Program
03.30 Paid Program
05.00 WCW Main Event
06.05 Hogan's Heroes
06.35 CNN Headline News.

TELECURAÇAO

ZATERDAG

17.30 Telefiesta met tante Irma;
18.00 Studio Sport;
19.00 Cocktail Turístiko met Captain Sterling;
20.00 Telenotisia;
20.30 Show di Job;
21.30 Estreno: 'The Fifth Missile'
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 vervolg Estreno;
23.30 Sluiting.

ZONDAG

16.00 Sena di Señor;
17.00 Sala di Konsierto;
17.50 Wega di Number Kòrsou;
18.00 Di bishita ku.....;
18.30 Wil di Suerte;
19.30 TeleCuraçao Special;
20.00 Telenotisia;
20.30 Shete Dia;
21.00 Sine di Gala:;
22.30 Wrestling;
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)
******

We are happy to announce the arrival of our princess
Stéphanie Rose Chang
daughter of Jennifer and
Ke-chi Chang-Yrausquin
St. Elisabeth hosp., room 129

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen (adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Debrot-Steegstra, Hennie Harinck, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Eef Hermers, Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Etleen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 152 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondent:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

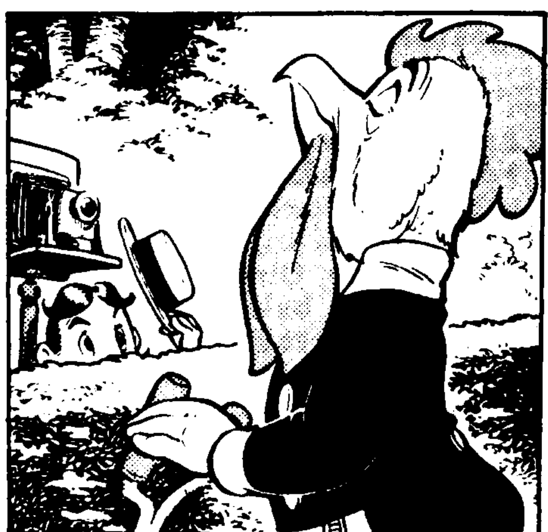
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen Naf 16,=, op Aruba Naf 17,=.

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 81,15 per maand (luchtpost) of NAf. 25,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Tom Poes en de Kiekvogel door Marten Toonder

3528 — De fotograaf Kiekvogel liep met lichte tred langs de wegen. De sluiter, die de grijsaard op zijn toestel had gezet, vervulde hem met nieuwe hoop. Doch zózeer had het leven deze man beproefd en geknakt, dat hij nauwelijks in het gelukken van een goede kiek kon geloven.

Toen hij dan ook langs een weelderig buiten liep, bleef hij met een onzekere glimlach staan. "Daar is een deftig persoon bezig met het knippen van zijn haag", prevelde hij. "Als ik nu hem eens knipte? Hij zou een goede klant zijn; precies wat die uitgever zoekt. Ik zal het proberen, hoewel ik haast zeker weet dat hij mij te water zou werpen als hier water was".

De heer Kiekvogel trad voorwaarts en nam bevend zijn strohoed af.

"Ik b-ben d-de fotograaf van het tijdschrift Hocus' Magazijn", zo sprak hij. "Mag ik eh... mag ik een opname van u maken?"

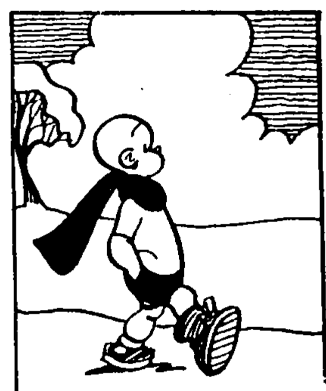
"Hocus' Magazijn?" vroeg de ander, een wenkbrauw optrekkend. "Wat is dat voor een vlugschriftje?"

"Geen vlugschriftje", zei Kiekvogel snel. "Het is een gerenommeerde uitgave, waar slechts gekroonde hoofden en beroemdheden in staan".

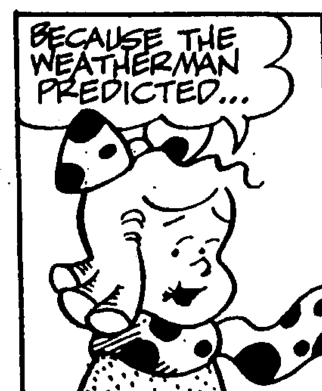
"Eh bien", hernam de heer, in wie de oplettende lezertjes zeker de markies De Cantecler herkend zulln hebben. "Dat kan geen kwaad, dunkt me. Ge kunt een opname maken, wanneer ge er bij zet, dat ik het in het geheel niet met de huidige gang van zaken eens ben. Ik houd van krachtig en voortvarend aanpakken".

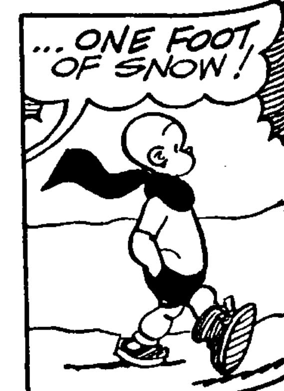
Met deze woorden stelde hij zich in voordelige houding op en de fotograaf haastte zich onder zijn doek om dit beeld vast te leggen.........

HENRY ® By Dick Hodgins

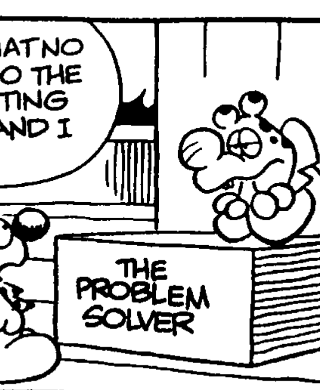

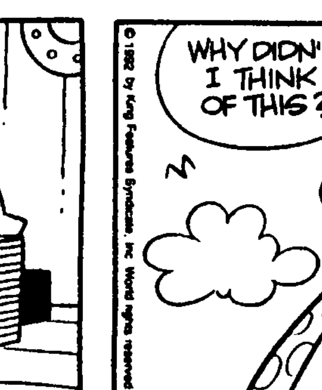

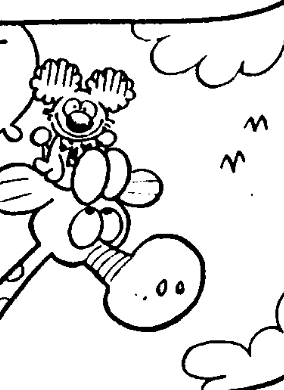

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

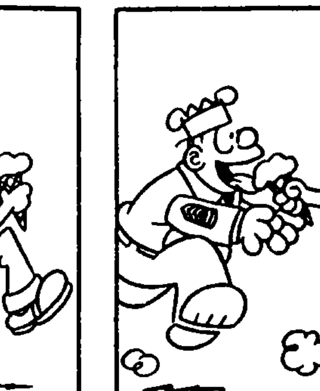

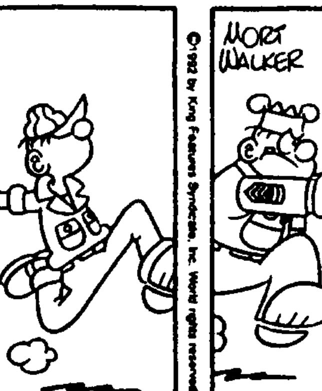

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

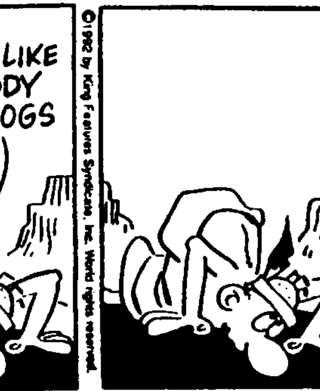

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

Stockmarkets-NEWS

NEW YORK	PREV.	7-2	FRANKFURT	PREV.	7-2	AMSTERDAM	PREV	7-2
DOW JONES	3255.	3230.	DAX INDEX	1681	1685	CBS GEN.INDEX	122.20	121.30
AM.BRANDS			ASKO	700.00	720.00	ABN-AMRO	46.60	46.70
AM.EXP.	21.25	21.38	BASF	246.50	248.50	AEGON	125.00	124.20
ANHEUSER B	56.63	57.00	BMW	546546.	544.50	AHOLD	80.50	81.00
ATT	37.25	37.00	COMMERZBANK	258.30	260.00	AMEV	57.30	57.10
BOEING	33.13	32.88	DAIMLER BENZ	744.50	745.00	AKZO	135.70	137.70
CAMPBELL S	38.88	37.88	DEUTSCHE BANK	700.00	703.00	BOLS	47.50	47.60
CHRYSLER	16.13	16.38	HOECHST	249.20	249.10	BUHR.TET.	45.00	44.80
CITICORP	16.50	16.50	KAUFHOF	484.00	484.70	DAF	25.00	24.70
COASTAL CO	23.38	23.25	MAN	353.20	354.80	DSM	104.10	105.00
COCA COLA	78.38	78.13	PREUSSAG	351.50	350.60	ELSEVIER	107.20	106.20
DIGITAL	52.50	53.50	SIEMENS	664.00	665.10	FOKKER	29.40	28.60
DUPONT	47.25	47.50	VW	337.00	342.00	GIST BROC.	34.30	33.90
EAST.KODAK	46.50	46.88				HAGEMEYER	137.50	137.50
EXXON	58.50	58.13				HEINEKEN	173.00	172.00
FORD	33.63	33.25	LONDON			HOOGOVENS	51.10	50.70
GEN.ELECT.	77.25	77.38				ING	51.70	51.60
GEN.MOTORS	35.25	34.25	FT-100 INDEX	2534	2517	KLM	39.60	38.20
[illegible]	40.75	40.63				KNP	44.10	43.80
HOMESTAKE	16.25	16.00	ARGYLL	3.08	3.06	NEDLLOYD	60.40	60.00
IBM	89.75	89.50	BARCLAYS BANK	3.82	3.75	PHILIPS	31.00	31.60
KELLOGG	58.25	57.38	BASS	5.33	5.22	ROBECO	98.20	98.30
MC DONALDS	43.50	43.75	BRITISH STEEL	0.78	0.73	ROLINCO	99.00	99.00
MERCK	154.50	153.63	BRITISH TEL	3.34	3.33	RORENTO	71.30	71.40
MINNES.MNG	92.50	91.25	BTR	4.08	4.07	RODAMCO	54.90	54.50
MOBIL CORP	61.88	62.75	CADBURY	4.51	4.52	ROYAL DUTCH	145.00	144.70
NCR			CABLE & WIRE	5.70	5.82	UNILEVER	185.80	184.60
PFIZER	71.13	72.13	GRAND MET	9.10	9.18	VMF STORK	45.00	44.50
P.MORRIS	78.00	76.13	MARKS & SPENCER	3.03	3.03	VOC	43.90	43.60
QUAKER	63.75	62.88	REDLAND	4.66	4.55	VNU	84.10	81.20
SEARS	43.63	43.38	TATE & LYLE	4.27	4.23	WESSANEN	84.50	85.30
UP JOHN	41.75	42.00						
WOOLWORTH	29.75	23.25						
		29.88	TOKYO					
GOLD	356.10	356.50				TORONTO		
SILVER	4.05	4.05	NIKKEI DOW IND.	22104	22107	TSE 300	3602.	3594.
			BRIDGESTONE	1130	1150			
CRUDE OIL	19.94	19.54	CANON	1460	1450	ALCAN	19.75	20.00
			DAI ICHI KANGYO	2100	2090	BELL	48.50	48.38
US$/Yen	125.65	125.24	DAIWA SEC.	1080	1060	BANK OF NS	22.13	22.25
			HITACHI	903	989	CAN.PAC.	18.50	18.50
US$/DMARK	1.58	1.56	HONDA MOT.	1510	1510	INASCO	38.00	38.38
			JAPAN AIRLINES	948	941	LAIDLAW	11.50	11.38
GBP/US$	181.85	183.55	NEC			MOORE	22.50	22.38
			NOMURA SEC.	1590	1560	NORANDA	18.75	18.75
US$/NLG	1.78	1.76	NIPPON STEEL	360	354	PLACER DOME	12.25	12.25
ECU/US$	129.25	130.60	MAZDA	463	472	POWER CORP.	14.75	14.75
CAN/US$	84.91	84.78	SONY	4310	4280	ROYAL BANK	26.38	26.25

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DIVISION
For futher information call
Tel: 661818/661626/661627

Financieel Nieuws

Dollar reageert scherp in Amsterdam

Werkgelegenheid in VS ook in januari achteruit

WASHINGTON - Het aantal arbeidsplaatsen in de Verenigde Staten, exclusief de landbouw, is vorige maand onverwacht verminderd met 91.000. Bovendien was de groei van het aantal banen in december met drieduizend veel geringer dan de oorspronkelijk opgegeven 31.000. Dit blijkt uit vrijdag gepubliceerde cijfers van het Amerikaanse ministerie van Arbeid. Dit bericht heeft de dollar onderuit gehaald.

Het percentage werklozen onder de beroepsbevolking bleef in januari staan op 7,1. Eind januari 1991 was dat 6,2. De cijfers geven aan dat de Amerikaanse economie nog steeds in het slop zit en vormen een tegenvaller voor de financiele markten. Economen hadden in januari in doorsnee een groei van het aantal arbeidsplaatsen verwacht met ongeveer dertigduizend.

Sinds oktober zijn er in de VS meer dan driehonderdduizend banen verloren gegaan. Daarmee is de groei van de werkgelegenheid in de voorgaande zes maanden volledig teniet gedaan. In januari vielen de hardste klappen in de verwerkende industrie en de detailhandel. Daar gingen respectievelijk 52.000 en 51.000 banen verloren.

TWEE CENT

De Amerikaanse dollar heeft vrijdag bijna twee cent moeten prijsgeven als gevolg van de verslechtering van de Amerikaanse arbeidsmarkt. De slotkoers van de dollar bedroeg in Amsterdam Nf 1,7590, bijna twee cent minder dan de Nf 1,7780 van donderdag. De dollarkoers begon vrijdag wat hoger, maar zakte in de loop van de dag iets weg. 's Middags ging de koers vrij hard naar beneden na de bekendmaking van de Amerikaanse werkloosheidscijfers over januari.

De gegevens waren in de valutahandel aanleiding tot de gedachte dat de rente in de VS wel eens verder kan worden verlaagd om de economie van de nodige prikkels te voorzien. Deze speculatie werd aangewakkerd door Michael Boskin, economisch adviseur van het Witte Huis. Deze verklaarde vrijdag na de bekendmaking over januari dat de Amerikaanse economie de komende maanden wel zal blijven kwakkelen.

Koersen Wall Street na goed begin fiks omlaag

NEW YORK - De aandelenkoersen op de effectenbeurs van New York zijn vrijdag flink naar beneden gegaan. De Dow Jones-index van de dertig toonaangevende fondsen zakte met 30,19 punten tot 3225,40 punten. De omzet kwam uit op 226 miljoen aandelen nadat er donderdag 239 miljoen aandelen waren verhandeld.

Het zag er even naar uit dat de beursindex op een nog groter verlies afstevende. Het diepste punt van de dag lag 45 punten onder het slotniveau van donderdag. De handel begon overigens optimistisch. De in de middag bekendgemaakte gegevens over de Amerikaanse arbeidsmarkt (met een sterk tegenvallend verlies aan arbeidsplaatsen) deed namelijk de verwachting op een renteverlaging in de VS sterk opleven.

Het optreden van de Amerikaanse Centrale banken van vrijdag deed echter duidelijk uitkomen dat een verlaging van de rente er niet in zit. Dat veroorzaakte grote teleurstelling en de aandelenkoersen gingen dan ook sterk omlaag.

Hygiëne onder druk in Peru

■ *LIMA - Als gevolg van de droogte is het waterpeil in de Peruaanse rivier Rimac gezakt. Dit heeft weer tot gevolg dat de hygiëne onder nog zwaardere druk komt te staan zodat het aantal choleragevallen weer gestegen is. Met het weinige water dat voorradig is krijgen de kinderen een wasbeurt.*

OEKRAINE is van plan in mei als eerste republiek van het GOS een eigen munteenheid in te voeren ter vervanging van de roebel, zo heeft premier Vitold Fokin verklaard. De munteenheid gaat "Grivna" heten. Als eerste stap naar afschaffing van de roebel zijn al coupons ingevoerd die in winkels kunnen worden gebruikt. Daarmee zal deze maand al de helft van de lonen worden uitbetaald.

***

Iran, Turkije en Pakistan hebben tijdens overleg in Ankara besloten drie vroegere Sovjet-republieken toe te laten als lid van hun Organisatie voor economische samenwerking (ECO). Het gaat om de Islamitische staten Azerbajdzjan, Turkmenistan en Oezbekistan. De ECo heeft in haar 27-jarige bestaan weinig tot stand gebracht.

De VS-goudproducent Newmont Mining heeft een principe-overeenkomst met OEZBEKISTAN gesloten voor de oprichting van een gezamenlijke onderneming voor de winning van goud uit bepaalde ertsreserves die nu niet worden geexploiteerd. De topman van Newmont, Gordon Parker, wees er bij de bekendmaking hiervan op dat Oezbekistan lange tijd de op één na grootste goudproducent onder de Sovjetrepublieken was en beschikt over een enorm potentieel.

AGENDA CURAÇAO

HAK
U MOET DE GROENTEN VAN HAK HEBBEN

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641858 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624800/625100.

VERENIGING VAN TANDARTSEN
voor de dienstdoende arts gedurende het weekeinde en op feestdagen gelieve tel.: 682222 op te bellen.

CENTRO MEDICO STA ROSA
Sta Rosaweg 327, tel.: 672300/678666; openingstijden zaterdag en zondag van 08.00-24.00 uur.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING
(Santa Maria 17, tel.: 682344, 682947, 688412 en 682574)
geopend vanaf zeven uur 's morgens tot vijf uur 's middags); Spreekuur wijkgebouw Bonam: iedere dinsdag van 09.00-11.00 uur, tel.: 371865; Suffisant: tel.: 687707; Montagne Abao: tel.: 673711; Kaya Fensu: tel.: 618577; Mamayaweg: tel.: 657508; voor informatie omtrent zuigelingen- en peuterbureaus kan men terecht op Sentro di Bario Brievengat, tel.: 373584.
Nachtdienst t/m 11 februari: zuster Felipa, tel.: 682555.

STICHTING VAN HET WIT GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17, tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
Kantoor Gosieweg 15, tel.: 692231/692232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Filesia; tel.: 626314, Pagebay 027-063 b.g.g. 691838.
Kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Filesia, tel.: 626314.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648367; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Metzonsky, tel.: 648827 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 648225 of [illegible]

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
8 februari 1992 vanaf 08.00 uur tot 10 februari 1992 om 07.00 uur:
Dokter Mercelina, Spreekkamer: Dokterskamer Santa Rosa, tel.: 671101; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 369043 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Mercelina, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer en Ayubi)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
7 februari 1992 vanaf 17.00 uur tot 8 februari 1992 om 07.00 uur:
Dokter Gerstenbluth, Sentro Mediko Kas Chikitu, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 675681 b.g.g. 689266/689337.
8 februari 1992 vanaf 12.00 uur tot 10 februari 1992 om 07.00 uur:
Dokter De Rouw-Picus, Sentro Mediko Kas Chikitu, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 678133 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Gollo-Henry, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac en Rosales-Concession)

DERDE DISTRICT BANDABAO
7 februari 1992 vanaf 17.00 uur tot 8 februari 1992 om 07.00 uur.
Dokter Sommer, Sentro Mediko Barber, tel.: 641658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 648930 b.g.g. 689266/689337.
9 februari 1992 vanaf 00.00 uur tot 10 februari 1992 om 07.00 uur.
Dokter Schellens, Sentro Mediko Barber, tel.: 641658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius, Spong en Tweed).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST ZATERDAG

Otrobanda
Otrabanda, Winkelcentrum Colon, tel.: 625633-34-35.
Punda
Popular, hoek Maduro-/Columbusstraat, tel.: 611269/612376.

ZONDAG

Otrobanda
Santa Maria, Winston Churchillweg 155, tel.: 680800.
Punda
Wilhelmina, Hendrikplein 13, tel.: 612380/613078.

DIVERSEN

VERLOF BEGRAFENIS
(van 10.00-14.00 uur)
8 februari: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.
9 februari: S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 685544) openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

POSTMUSEUM NEDERLANDSE ANTILLEN
(hoek Keukenstraat/Middenstraat, Punda) openingstijden van maandag t/m vrijdag van 09.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-17.00 uur. Op zon- en feestdagen gesloten tenzij in zeer bijzondere omstandigheden.

DIERENASIEL
kantooruren maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

ZONDAG

TOERISTENSCHEPEN
08.00-18.00 uur 'Royal Princess' (SJU).
08.00-22.00 uur 'Noordam' (FLL).

MAANDAG

TOERISTENSCHIP
08.00-15.30 uur 'Seawind Crown' (AUA).

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned) en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes); zon.: 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30. 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO; zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SERU FORTUNA: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 uur.
TERA CORA: zon.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE

MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

GEREFORMEERDE KERK

Groot Kwartier
08.30+16.30 uur dienst.
Seru Fortuna
10.00 uur dienst.
Buena Vista
08.30 uur dienst.
19.00 uur samenkomst.
Santa Rosa
10.00 uur dienst.
19.00 uur samenkomst.

VERENIGDE PROT. GEMEENTE VAN CURAÇAO

Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
09.30 uur combined service; ds. H. Gilhuis.
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
09.30 uur in Ebenezer Church gemeenschappelijke dienst,
Emmakerk
(Rio Canario)
09.30 uur in Ebenezer Church gemeenschappelijke dienst.

* * * * * * * * * * * * * * * * *

YUNAN di MAI MOSA
Zelma, Carmencita, Elca, Lenny
Erwin, Winston, Tito, Jozeph

DEMAS FAMIA DI DEFUNTU

FIDELICIA ATALINA VEERIS

ta gradisí un i tur pa nan kwido i atenshon na defuntu durante enfermedat, morto i entiero.

Alabes nan ta partisipá ku lo tin tres Santu Sakrifisio di Misa na Steenrijk riba e dianan:

Djadumingu 9 di febrüari, 6 or di atardi

Oneindig is Uw woonhuis, Heer, en op zoek naar haar, ben ik naar Uw deur gekomen.

A fayese kristianamente, na San José, Costa Rica

PIETER DE HAAS

Na nomber di:

Su esposa		Angela de Haas-da Costa Gomez
Su yunan	:	Piet i Elly de Haas Rob i Helen de Haas Marjorie de Haas Cecil i Gloria de Haas Charles i Yolanda de Haas
Su rumannan	:	Harry de Haas i fam. (na Hulanda) Rika Kilian de Haas i fam. (na Hulanda) Maria de Haas
Su sobrinonan	:	Ceasar de Haas i fam. Herbert de Haas i fam. Erik de Haas i fam. Mosa Bloemenveld i fam. Connie Sterk i fam. (na Hulanda) Carmen Sterk i fam. (na Rep. Dom.)
Su Prima	:	Emilia (Shon Mensche) Su 10 nietunan

Demas famianan Da Costa Gomez, Römer, Clijd, Silonero, Mensche

Akto di entiero lo tuma lugá riba: Djadumingu, 09 di febrüari '92, saliendo for di E.H.B.O. na Pater Euwensweg pa Santana Katóliko na Roodeweg.

Promé ku entiero lo tin un Santo Sakrifisio di Misa pa deskanso di alma di e defunto.

Ta risisbi bishita di kondolensia for di 1'or na Edifisio di E.H.B.O. na Pater Euwensweg.

Depues di entiero no ta risibi bishita di kondolensia na kas.

Den Haag: Geen meerderheid commissarissen in Schiphol

AMSTELVEEN - De Nederlandse staat benoemt niet langer de meerderheid van de raad van commissarissen van de Luchthaven Schiphol.

Dat hebben de ministers van Financien en Economische zaken vrijdag bekendgemaakt in reactie op vragen van de Vaste commissie voor Financien van de Tweede Kamer. Tot op heden wordt de meerderheid van het gremium benoemd door de minister van Verkeer en Waterstaat en de gemeenten Amsterdam en Rotterdam. Volgens de bewindslieden kunnen ook de gewone commissarissen het maatschappelijk belang uitstekend behartigen. Een overheidscommissaris is volgens de ministers alleen nodig als preventief middel.

TE HUUR AANGEBODEN
HUIS AAN ZEE
2 slaapkamers, woonkamer, badkamer, keuken.
TUIN ZEEKANT
f. 1500,- per maand
in
LAGUN
20 minuten van Willemstad
368202
INTERHOUSE MAKELAARS

TE HUUR!!
Enkele appartementen
v.a. f 1000,= p.m.
woonhuizen v.a.
f 1750,= p.m.
Ook top-locaties tot
f. 5.000,= p.m.
368202
Inter House makelaars

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt, mogelijk tijdelijk zwaar bewolkt met voornamelijk in de ochtenduren kans op een plaatselijke bui.
Matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind, (tussen 10 en 22 knopen).

WEEROVERZICHT:
De vochtigheid kan in de komende 24 uur tijdelijk voldoende zijn om op de Benedenwindse Eilanden een plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	zwaar bewolkt	31	26	0.0
Bonaire	zwaar bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	half bewolkt	32	25	0.0
St Eustatius	zwaar bewolkt	30	25	0.0
St Maarten	half bewolkt	30	26	0.0
Amsterdam	nevel	+1	-1	0.0
Paramaribo	half bewolkt	33	24	2.0
Port-of Spain	licht bewolkt	30	22	0.5

De lekkerste
ROTIE'S
pom, pastei, bamie, nassie, Chin. kip, ger. kip, ger. varken, moksie moksie, bruine bonen, bloedworst kunt U elke zondag tussen 12 en 4 bij ons krijgen.
Vraag naar het gerecht v/d week
Koraal Partir kav 87
Tel.: 674103.

schildersbedrijf
Perfect n.v.
Voor al Uw schilderwerk
tel.: 601766-369127
fax: 369127

Te Koop
OLDSMOBIILE TORONADO
1978 in zeer goede staat
fl. 7500,=
Tel. 615864 of 615225

Te koop
nieuwe Chevrolet Lumina 1992
Financiering mogelijk
Tel. 691324/601723

TE KOOP
Prachtige Puppies
Wire Fox Terrier + Akita gestroomd
Navajosweg 19
Tel.: 374476

COMPRESSORS
voor klip hakken (cota)
Beerput, zinkput, waterput, sleuven graven.
Asfalteren van opritten, paden, enz.
West Groot St. Joris 54
tel. 672254

Zondag 9 februari vanaf 12.00
af te halen de echte:
INDONESISCHE RIJSTTAFEL
met: Sajor Lodeh, Sg telor, Sg tempe, ..., atjar, kip, frikadel, saté, pisang goreng, kroepoek, sambal badjak, ... Lapis.
NAF. 10.00 p.p.
Ook hebben wij: Bami, nassie goreng, Ba-Pao, Loempia, mini roti.
FAM. KERGER
...weg 9 - telf. 683459
Selamat ... dan ...

TE HUUR AANGEBODEN
voor vakantiegangers
Een compleet gemeubileerd
APPARTEMENT
met kitchenette, ..., eethoek, 1 slaapkamer, badkamer.
In een rustige buurt.
Bel na 3 uur 's middags
tel. 676597

TE KOOP AANGEBODEN
SUBARU STATIONWAGON 1.8 GL
Aut., bouwjaar 1987
airco, fully equipped
Tel.: 675245

PORCH SALE
Zondag 9 februari 1992
van 09.30 tot 18.00 uur
Div. meubelen + kleingoed
Kaya Tert 12

Hydra Pools
Structural Polymer (Thermo-plastic) 9 mm.
Verkoop en installatie van **linerzwembaden**
50 jaar garantie op wanden/steunpilaren, 10 jaar garantie op liner
tel.: 375919 Verkoop zwembadbenodigdheden fax.: 371098
Mepool/Mecomp . Sta. Rosaweg 125

OPEN AIR AEROBICS AT SUNDANCE
Gaan NU van start:
maandag t/m zaterdag
08.00 - 09.30 uur
18.00 - 19.00 uur
19.30 - 20.30 uur
Speciale aandacht voor mensen met rugklachten en ook voor 40+
Informatie en/of inschrijvingen bij
Sundance Health & Fitness Center te Koredor

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag, 25 februari 1992 des voormiddags om 10 uur zal ten overstaan van notaris mr. M.L. Alexander of diens waarnemer, te zijnen kantore aan de Gaitoweg 2, Alhier, in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:
het tot zeven november tweeduizend zevenentwintig lopend **recht van erfpacht** op een perceel grond, gelegen in het tweede district van Curaçao, bekend als **Blok T, kavel nummer 34** van het verkavelingsplan **"Mahoema"**, ter grootte van negenhonderd dertig vierkante meter (930 m²), nader omschreven in meetbrief nummer 564 van veertien december negentienhonderd zesenzestig, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als **Kaya Nene Rozendaal 5.**

De veilingsvoorwaarden liggen 8 dagen voor de dag van de veiling ter inzage op voormeld Notariskantoor en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

Notariskantoor Mr. M.L. Alexander
Gaitoweg 2
Curaçao
Telefoon: 37 11 11

In het kader van het certificatenprogramma organiseert de Faculteit der Sociale en Economische Wetenschappen gedurende de periode 10 februari tot en met 27 februari 1992 een keuzevak getiteld

Vedic Science and Total Quality Management

Dit keuzevak wordt verzorgd door de heren Mr. Coos Visser, Rector Magnificus van de Maharishi Vedic University in Nederland en Dr. Gerald Swanson van de Maharishi International University in de Verenigde Staten.

Behalve UNA-studenten, kunnen ook personen buiten de UNA aan dit keuzevak deelnemen. Vereiste vooropleiding is Havo of gelijkwaardig.

Voor inschrijving kan men terecht bij de administratie van de UNA tussen 07:30 en 16:00 uur tegen overlegging van een stortingsbewijs van f. 250,-. Dit bedrag is exclusief literatuurkosten.
Inschrijving kan plaats vinden van heden tot en met 10 februari 1992.

De colleges vinden plaats op maandag, dinsdag en donderdag, van 19:00 - 22:00 uur. De voertaal is Nederlands en Engels.

Dr. RUPERT E. SILBERIE
Decaan Faculteit der Sociale en Economische Wetenschappen

UNA
Universidat Nashonal di Antia
Universiteit van de Nederlandse Antillen

Openingstijden van de AMIGOE
Het Amigoe kantoor is geopend voor het aannemen van advertenties, zoekertjes e.d. van
[illegible]
Advertenties voor plaatsing dezelfde dag, aanleveren vóór 9.00 uur.

GEVRAAGD
KINDERMEISJE
Moet goed kunnen omgaan met kinderen, creatief zijn, in het bezit van auto, zowel Nederlands als Engels goed beheersen.
Svp bellen tijdens kantooruren naar 625663, of tussen 18.00 en 20.00 uur naar 624945.
Vragen naar van SENTEN

POLY-ENGINEERING N.V.
zoekt op korte termijn
allround part-time tekenaar
voor bouwkundig en civiel werk.
Reakties kunnen worden gestuurd naar Fensohnstraat 8, Curaçao.
Telefonische informatie kan worden ingewonnen op nr. 369123 (buiten kantooruren 676984 of 675819).

WAARSCHUWING
De Commandant van de marinebasis Parera maakt bekend dat er schietoefeningen worden gehouden.

Op de schietbaan HATO:
DONDERDAG 13 FEBRUARI 1992 van 07.15 tot 13.15 uur.

Op de schietbaan WACAO:
DONDERDAG 13 FEBRUARI 1992 van 07.15 tot 13.15 uur.

Onveilig zeegebied ca. 4000 meter uit de kust.

REIKI I cursus
o.l.v.
Reikimaster Jasmin Verschure
Cursusdagen 14, 15 en 16 februari
Inschrijving Mw. Maduro
Tel. 671848

FOR SALE ON ST. MAARTEN

Apmts:	4 bedr, 2 bathr, dubble garage plus 2 apartments on groundfloor; beautiful view on St Bart's: US $ 350.000,-
Villa:	3 bedr, 2 bathr, 2 storey building with gazebo in the garden; splendid view on Great Bay: US $ 275,000.-
Villa:	3 bedr, 1 bathr, garage, 2 porches, fully furnished: US $ 210,000.-
House:	3 bedr, 2 bathr, solar, refrigerator, stove, washing machine, plus one-bedr. apartment: US $ 225,000,-.
Apmts:	Two buildings, total 6 one-bedr. apartments, fully furnished: US $ 250,000.-
Condo:	One-bedr condominium in excl. residential area with view on Sympson Lagoon, plus co-ownership of marina: US $ 11[illegible]
[illegible]	[illegible] Bay/Little Bay for US $ 90,000,- (real-estate company, building-plans and permits available)
Land:	1234 m² hill-slope with view at Cay Hill Estate: US $ 55,000,-
Land:	9000 m² on the beautiful island of St. Barth's: US $ 450,000,-

For information in Curaçao please call 677401

OPENBARE VERKOPING

Op donderdag 12 maart 1992, des morgens om 10.00 uur, zal ten overstaan van een van de notarissen van het kantoor SMEETS, THESSELING & VAN BOKHORST, of diens waarnemer, te hunnen kantore, gelegen aan de Emancipatie Boulevard 18, in het openbaar worden verkocht krachtens onherroepelijke volmacht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen;

een perceel grond, groot 1.270 m², gelegen in het Tweede District van Curaçao op MON REPOS, nader omschreven in meetbrief nummer 34 van 18 maart 1950, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als GOSIEWEG 134 en 134A, en al hetgeen verder daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.

De veilingcondities liggen vanaf acht dagen vóór de veiling ter inzage ten voornoemde kantore van Smeets, Thesseling & van Bokhorst.
Deze condities houden ondermeer in de bepaling, dat van iedere bieder gevorderd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en verdere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.

De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te heffen zonder de verplichting daarvoor de reden(en) te noemen.

Voor nadere informatie kunt U zich wenden tot voornoemd notaris-kantoor.

SMEETS, THESSELING & VAN BOKHORST
Emancipatie Boulevard 18
Alhier

In verband met inventarisatie zullen wij op maandag 10 februari gesloten zijn.
... EQUIPMENT CO

SENTRO DI MATA
tegenover Hoenderberg. tel: 671793/674342.
Heeft ontvangen: Orchideeën, aparte Cactus, Peperomia, Succulenten, Lid Cactus, Kalanchoë mini, Rosa mini etc. etc.
Tot ziens bij uw tuincentrum op Banda A...

Wij hebben ruimte voor pas afgestudeerde HEAO'ers (bedrijfseconomie) of HTS'ers (bedrijfskunde) eventueel op universitair niveau (bedrijfskunde) die graag ervaring op willen doen.

Het gaat hier om kleine projekten op het ge... van logistiek, marketing en administratie voo... duur van 3 tot 6 maanden.

Gelieve uw schriftelijke reactie te richten aan Koe... afd. P.Z., Postbus 3062, Willemstad, Curaçao.

Meet Point — Coca-Cola
Zondag 9 februari
SURINAAMS ETE...
verkrijgbaar van 11:30 - 15:30
in Saladbar - Bar-Restaurant
MEETPOINT
te Sundance (Koredor) tel.: 623611
Verder zijn wij geopend van Maandag t/m Zat...
van 8:00 - 23:00 uur voor ontbijt, lunch en din...
HAPPY HOUR dagelijks van 17:00 - 19:00 ...

Notice to British Residents in the Netherlands Antilles and Aru...
REGISTRATION CARDS
In order to bring the records of the Bri... Consulate up to date, you are ki... requested to contact this office at ... address or telephone or facsimile nu... ... below to revise ... registration cards or complete new ...

E.J. Wilson
Honorary British C...

British Consulate
Bombardiersweg z/n
(Tiger Equipment & Services N.V.)
P.O. Box 3803

Curaçao
Netherlands A...
Tel.: 09-369...
Fax: 09-369...

FORTKERK
14 februari 1992, 8 p.m.
VALENTINE'S CONCE...
ROMANTIC SONGS OF LATIN-AMERICA
Claudio Muskus *bariton*
Jo... Kleinm...
Tickets available at Mensings Camin... Boekhandel Salas, Bureau Fortkerk
Entree f. 20,=

Join our TRUPIAL INN Carnival Bash!!!
TRUPIAL INN
Dia: 11 Di Februari, Ora: 8.00 - 1.00
Lugar: Trupial Inn Hotel, Musica: Dobbla ... Special Star, Era Autentica, ... Revo...
Tambe lo tin jump-up ku lo sali for di ... Groot Davelaarweg - Schottegatweg - ... - y drenta bek na Groot Davelaarweg ... termina na hotel. Entrada lo ta fl. 17,... inclui un T-shirt y un grandioso ...
Pa T-shirt por pasa na hotel mes, cumpra ... trahadornan di hotel of bel na Telf. 378... pa Monique de Haas.

ÑAPA

AMIGOE Weekend Bijlage

ZATERDAG 8 FEBRUARI 1992

Muziekpedagoog pleit voor beter onderwijssysteem

Ramon Williams:

Een 'muzikale duizendpoot' verzot op Caribische muziek

= door Jeannette van Ditzhuijzen =

HIJ IS OPGEGROEID tussen de muzikale ritmes van de bosnegers en de indianen, tussen de soela's en de watervallen van het binnenland van Suriname; hij woonde onder andere in Bigi Poika, Powaka, Cassipora en Wanhatti, bosneger- en indianendorpen waar zijn vader als catechist naar toe gestuurd werd. Regelmatig verhuisde hij naar weer een ander dorp, maar de muziek, het ritme van de maraka en de apinti vergat hij niet. Ook niet toen hij op achtjarige leeftijd naar het internaat van de fraters in Paramaribo vertrok. Daar kreeg hij zijn eerste pianoles. Muziek schrijven kon hij al, dat had zijn vader hem geleerd, een vader die hem zeer stimuleerde in zijn muzikale ontwikkeling.

Ramon Williams, een muzikale duizendpoot, die zich nog steeds met Afro-Caribische muziek bezighoudt, woont alweer tien jaar op Curaçao. Hij geeft les aan middelbare scholen, leidt zangkoren, werkt mee aan musicals, bezoekt regelmatig muziekconferenties, schreef een schoolboek over muziektheorie, schrijft en arrangeert muziek en.... is nog niet uitgestudeerd op de Afro-Caribische muziek.

Onlangs bezocht hij de Orff-conferentie te San Diego (Californië). Hij verzorgde daar als afgevaardigde van de Caribische regio een viertal workshops over het gebruik van Caribische kinderliederen op school. Professor Komla Amoaku van de California State University te San Marcos deed Williams na zijn presentaties het aanbod om een studie in Afrikaanse muziek te komen volgen. "Ik wist niet hoe ik het had. Ik voel me natuurlijk zeer vereerd. Het is ook wel een erg aanlokkelijk aanbod, dat ik nog steeds in beraad heb. Ik zou etno-musicologie kunnen gaan studeren en tegelijkertijd lesgeven aan kinderen. Vooral dat laatste vind ik erg leuk. Ik werk graag met kinderen en ik voel me nog niet rijp genoeg om aan een universiteit les te gaan geven". Williams heeft wel het aanbod aanvaard om zijn workshops voor muziekleraren in verschillende staten van Amerika te herhalen. Professor Amoaku is gepromoveerd op de ontwikkeling van de muziek die de Afrikaanse neger meenam naar Amerika. Williams zou in San Marcos een analoge studie naar de muzikale ontwikkeling van de slaaf in Suriname en de rest van het Caribisch gebied moeten doen. Williams specialiteit ligt op het gebied van Afro-Caribische kinderliederen. Dat betekent dat zijn onderzoek zich zal concentreren op de ontwikkeling van het kinderlied, dat zijn wortels in Afrika heeft. Veel westerse kinderliedjes blijken namelijk van Afrikaanse origine te zijn.

Het zal een zeer intensieve studie worden, waarmee veel reizen gemoeid is. Maar daar ziet Williams niet tegenop. Als hij op Amoaku's voorstel ingaat, is Curaçao in elk geval een veelzijdig en inspirerend kunstenaar armer. "Maar ik kom daarna vast wel weer terug op Curaçao".

SURINAME

Het zou niet de eerste keer zijn dat Williams naar een ander land verhuist. In Suriname heeft hij achter elkaar kweekschool, LO, MO-A en MO-B muziek gedaan. Tegelijkertijd gaf hij les, onder andere aan de Surinaamse Volksmuziekschool. "Daar ben ik eigenlijk al op mijn zeventiende met lesgeven begonnen. Ik kreeg op de kweekschool les van de bekende muziekpedagoge Van Westen, en toen zij een keer ziek was, vroeg ze mij om voor haar in te vallen. Daar stond ik dan op een middag, met 45 leerlingen!"

Dat invallen beviel Van Westen zo goed, dat ze hem vaker vroeg en een jaar later werd hij al vast docent. Naast studie en baan dirigeerde hij zijn eerste jeugdkoren en zong hij opera- en operetteliederen voor radio en televisie. Tevens gaf hij muziektherapie aan de Kennedyschool (voor doven en slechthorenden).

"Maar ja, ik wilde verder, ervaring opdoen bij andere typen scholen, meer weten over muziektherapie, dat soort dingen. En het was in die tijd in Suriname net als nu op de Antillen: dan ging je naar Nederland".

In Nederland kwam hij in contact met Leonardo Del Ferro, die nu vooral bekendheid geniet vanwege zijn stottertherapie. "Dat was eigenlijk puur toeval. Ik wilde wat aan mijn stemvorming doen, in de eerste plaats voor mijzelf, als zanger, maar ook om die kennis als muziekpedagoog te gebruiken. Dus zocht ik naar een goed docent en daarbij stuitte ik op een advertentie van Del Ferro. Ik belde hem op om informatie te vragen en toen hoorde ik dat hij met de beroemde operazanger Mario Lanza had opgetreden. Lanza was mijn grote voorbeeld. Dus ik wilde wel graag, maar er was een wachtlijst van 300 mensen. Desondanks heeft Del Ferro me aangehoord en aangenomen. Dat was een heel bijzondere ervaring".

Maar toen ze hem een jaar later als onderdirecteur van het Christelijk Pedagogisch Instituut in Paramaribo nodig hadden, besloot hij toch om terug te keren naar Suriname. Het aanbod van Del Ferro om zijn compagnon in de stottertherapie te worden sloeg hij af.

ONAFHANKELIJKHEID

Het was inmiddels 1974 en Suriname stond in het teken van de naderende onafhankelijkheid. Een onafhankelijkheid die volgens Williams niet goed voorbereid werd. "Het is altijd mijn ideaal geweest, dat alle vijf bevolkingsgroepen van Suriname niet naast, maar met elkaar zouden leven. Ik had dus niets tegen de onafhankelijkheid, maar de onafhankelijkheidsgedachte kwam niet uit het hele volk. Het moest allemaal snel, snel. Er werd geen referendum gehouden. We werden niet voorgelicht over de consequenties die de afscheiding van Nederland met zich mee zou brengen, zodat vooral de jeugd zich nauwelijks bewust was van de naderende verandering. Ik merkte dat aan de kinderen met wie ik dagelijks contact had".

Om zich af te reageren schreef hij gedichten over de komende onafhankelijkheid.

Gedichten, die hij nog steeds heeft, netjes opgeschreven in een schoolschrift. Hij leest er een voor: 'Vreemdeling in eigen land'; zo voelde hij zich op dat moment. "Het ging zo snel, dat ik de kans niet kreeg om me Surinamer te voelen. Toen ik al over een Surinaams paspoort beschikte, voelde ik me nog steeds Nederlander".

ZANGBUNDEL

In 1976 bood hij aan de toenmalige minister van Onderwijs, Ronald Venetiaan, de door hem samengestelde bundel 'Sranan kondre singi' (Suriname zingt) aan. Het boek bevat Surinaamse liedjes die voor klassikale zang bedoeld zijn. "Als zodanig wordt het nu nog steeds gebruikt", zegt Williams niet zonder enige trots.

"Ik sprak bij die gelegenheid met Venetiaan over mijn werk en hij vroeg wat ik nog meer zou kunnen doen voor Suriname. De hele culturele ontwikkeling van het land had door de onafhankelijkheid immers een nieuwe stimulans gekregen".

Williams wilde graag iets doen, maar meende dat hij zich dan eerst in het buitenland moest gaan oriënteren, vooral omtrent Afro-Caribische muziek. "Venetiaan was meteen enthousiast en zei 'Mijn zegen heb je'. Daarop heb ik bij het directoraat onderwijs een studieopdracht voor een studie aan het American Conservatory of Music in Chicago aangevraagd. Ik zou daar een Orff-specialisatie kunnen doen, wat natuurlijk fantastisch was. Carl Orff integreerde namelijk veel etnische muziekinstrumenten in zijn methode, vooral de Afrikaanse typen, en daar gaat ook mijn belangstelling naar uit".

Alles was al geregeld, toen het directoraat vlak voor het geplande vertrek naar Chicago een stokje voor Williams studiejaar wilde steken. Hij zou eerst maar eens meer docenten in Suriname moeten opleiden. "Dat kwam echt heel hard aan. Alles was al in kannen en kruiken en dan dit. Ik heb toen besloten om toch te gaan. Op een stille donderdag ben ik met mijn vrouw en mijn twee kinderen en met achttien dozen boeken vertrokken. Ik wist dat ik niet meer terug zou komen. Het was zo oneerlijk gegaan allemaal".

MASTER'S

In Chicago behaalde hij ondanks de nodige aanpassingsproblemen - "het was de stad van de misdaad numero één!" - in negen maanden zijn Master's. Net op het moment dat hij over zijn toekomst moest gaan nadenken, zijn baan in Suriname had hij immers opgegeven, kwam zijn zwager uit Nederland met een oplossing. "Ik kon direct aan een school in Assen beginnen. Het schoolbestuur was zo dringend op zoek naar iemand met kennis van culturele minderheden, dat ze er zelfs voor zorgden dat ik heel snel de Nederlandse nationaliteit terug kreeg".

En zo verhuisde hij in 1978 weer eens met zijn hele gezin, ditmaal naar Nederland. Het duurde niet lang of hij zat weer tot over zijn oren in het werk. Hij gaf les aan een school voor HAVO/VWO en aan de muziekschool, en werkte mee aan het leerplan creatieve expressie in Assen. Verder had hij een koor in Assen en een gospelgroep in Groningen. "Ik was elke dag tot zeven uur 's avonds bezig, en eenmaal thuis sloeg ik nog eens aan het schrijven en arrangeren van muziek".

"Maar op een geven moment werd het me toch allemaal wat erg veel. Ik kon een baan in Amersfoort krijgen, aan één school, en die heb ik aangenomen, zodat ik het wat minder druk zou krijgen. Even geen koren en allerlei verschillende scholen. Dus vertrok ik in 1981 naar Amersfoort".

Niets wees er nog op dat Williams dagen in Nederland geteld waren. "Anders had ik die baan niet aangenomen. Ik had het gevoel dat ik nu eens rustig van het leven kon gaan genieten. Maar ja, toen kwam die wervingscommissie van het RK schoolbestuur naar Nederland".

Zo rustig als Williams het wil doen voorkomen had hij het echter ook in Amersfoort niet. Hij zat inmiddels in de commissie leerplanontwikkeling van het ministerie van CRM. Daar had hij een dikke vinger in de pap van het muziekonderwijs aan culturele minderheden. Verder gaf hij nog steeds lezingen en workshops en bezocht hij de jaarlijkse Orff-conferentie in Nederland.

"Ja, ik had het echt goed in Nederland. Maar je hart gaat toch uit naar de tropen. Ik had in 1980 dan ook al eens bij het RK schoolbestuur in Curaçao gesolliciteerd. Toen Ruben Pieters van de wervingscommissie mij dan ook belde met het verzoek om het Surinaamse lied 'Mama na sribi krosi' vierstemmig te arrangeren, kon ik het niet laten om te vragen of er niet een onderwijsfunctie vacant was. En die was er. Ik had de advertentie kennelijk gemist".

Williams arrangeerde niet alleen het lied, hij kreeg ook een gesprek met de commissie en werd voor 36 uur aangenomen aan de drie middelbare scholen van Curaçao. Inmiddels zijn dat er nog 'maar' 34, aan het Radulphus College en aan het MIL.

Wie bekend is met het onderwijs, weet hoe zwaar een baan van 34 uur, en dan nog wel aan verschillende scholen, is. Desondanks rondde hij naast die meer dan volle baan in 1987 een schriftelijke studie aan de Columbia Pacific University in California af. Daarmee behaalde hij zijn volgende graad, een Ph.D. in music education. Zijn proefschrift ging uiteraard weer over Afro-Caribische kinderliederen.

Overigens werd hem in 1981 ook een baan aangeboden in Suriname. "Ik kon beleidsmedewerker cultuur op het ministerie van onderwijs worden. Maar ik heb het niet gedaan. In de eerste plaats omdat ik net ja tegen Curaçao had gezegd, en daar ook graag naar toe wilde. Maar ook omdat ik dan mijn Nederlandse nationaliteit zou kwijtraken. En dat was vooral een probleem geworden voor de kinderen, in verband met hun studie. Bovendien wilde ik me niet in de politieke en militaire ruzie in Suriname storten. Ik heb als kind zowel met Bouterse als met Brunswijk gespeeld en ken hen beiden dus goed".

ENTHOUSIASME

Geen Suriname dus, maar Curaçao, waar hij van meet af aan niet stilgezeten heeft. "Ik was al gauw bezig met jeugdwerk buiten de school. Dat is nu eenmaal mijn filosofie: bij de jeugd enthousiasme opwekken voor de muziek; en als leraar uiteraard dat enthousiasme zelf uitstralen".

"Op het PSC ben ik met leraren en leerlingen met een kwartagroep (kwarta = een viersnarig instrument) begonnen, samen met collega Henri Lauffer, die zelf heel goed kwarta speelt. Verder heb ik destijds een zanggroep voor volwassenen opgericht, Nos Sintimentu geheten".

Maar het ging niet alleen van hem uit. Diverse koren benaderden hem met het verzoek om hulp. Zo dirigeerde hij vier jaar lang de St. Vincentius Harmonie, het harmonieorkest van de fraters. Verder is hij actief op het

Vervolg op pag. 3

Geestelijk gehandicapte bewoners van Trinitaria krijgen muziektherapie van Ramon Williams.

(Foto Ken Wong)

Ramon Williams: "... de jeugd enthousiast maken voor muziek".

IN DIT NUMMER van Ñapa :

ÑAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van één gulden.

EINDREDACTIE: **Norbert Hendrikse**
LAYOUT: **Solange Isselt**

Vrees voor Irak, Iran en Noord-Korea

Westen houdt hart vast voor verspreiding kernwapens

= door ANP-redacteur Thieu Vaessen =

DEN HAAG - Het wegvallen van de dreiging van de Sovjet-atoommacht is jarenlang beschouwd als het beste dat het westen kon overkomen, maar of er in Washington, Londen en Bonn nog steeds zo over wordt gedacht is zeer de vraag. Het uiteenvallen van de Sovjetunie biedt een uitgelezen kans aan Derde-wereldlanden die azen op eigen kernwapens. Terwijl de Verenigde Staten hun arsenaal kernwapens drastisch verminderen, werken steeds meer regeringen van twijfelachtig allooi koortsachtig aan de ontwikkeling van een eigen atoombom. Het paradoxale resultaat is: minder kernwapens in meer landen, een ontwikkeling die in westerse landen zorgt voor een hausse aan uitgesproken onrust en diplomatieke activiteit.

Het hoofd van de Amerikaanse inlichtingendienst CIA, Robert Gates, was vorige maand een van de laatsten in een lange rij deskundigen die erop wees dat instabiliteit in de voormalige Sovjetunie kan leiden tot de verkoop van kennis of onderdelen voor het maken van kernwapens. "Het uiteenvallen van de Sovjetunie bedreigt de stabiliteit van Moskou's centrale commandocentrum waardoor voorheen goed gecontroleerde technologie en materiaal beschikbaar kan komen."

VREES

De CIA-chef verwoordde de vrees dat militairen in afgelegen Sovjet-republieken nucleair materiaal of zelfs complete atoombommen verkopen aan de meest biedende. Als soldaten van het voormalige Rode leger hun uniformen verpatsen in Praag en Warschau, waarom zouden hun officieren dan geen wapens kunnen verkopen aan Noord-Korea of Algerije? Gedreven door deze en vergelijkbare vragen brachten de ministers van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk bliksembezoeken aan de voormalige Sovjetunie. Daarmee is de westerse ongerustheid nog niet weggenomen, zo bleek deze maand nog eens toen de Duitse bondskanselier, Helmut Kohl, meldde dat Duitsland het GOS alleen financieel wil steunen indien het gemenebest van onafhankelijke staten (GOS) garandeert dat het geen kernwapens en chemische wapens gaat verkopen. De kwestie staat deze week opnieuw hoog op de agenda, tijdens de topvergaderingen van de VN-veiligheidsraad en de conferentie over veiligheid en samenwerking in Europa (CVSE). De angst van Kohl en veel andere regeringsleiders wordt gevoed door de wetenschap dat kleine en mobiele, tactische kernwapens nog zijn verspreid over vrijwel de hele ex-Sovjetunie. Woelige republieken als Georgië, Azerbajdzjan en Armenië beschikken waarschijnlijk nog over enkele tientallen tactische kernwapens. Hetzelfde geldt voor de islamitische centraalaziatische republieken, die in het westen worden beschouwd als 'natuurlijke bondgenoten' van landen als Libië, Iran en Irak. Verschillende republieken beschikken bovendien over installaties voor de verrijking van uranium.

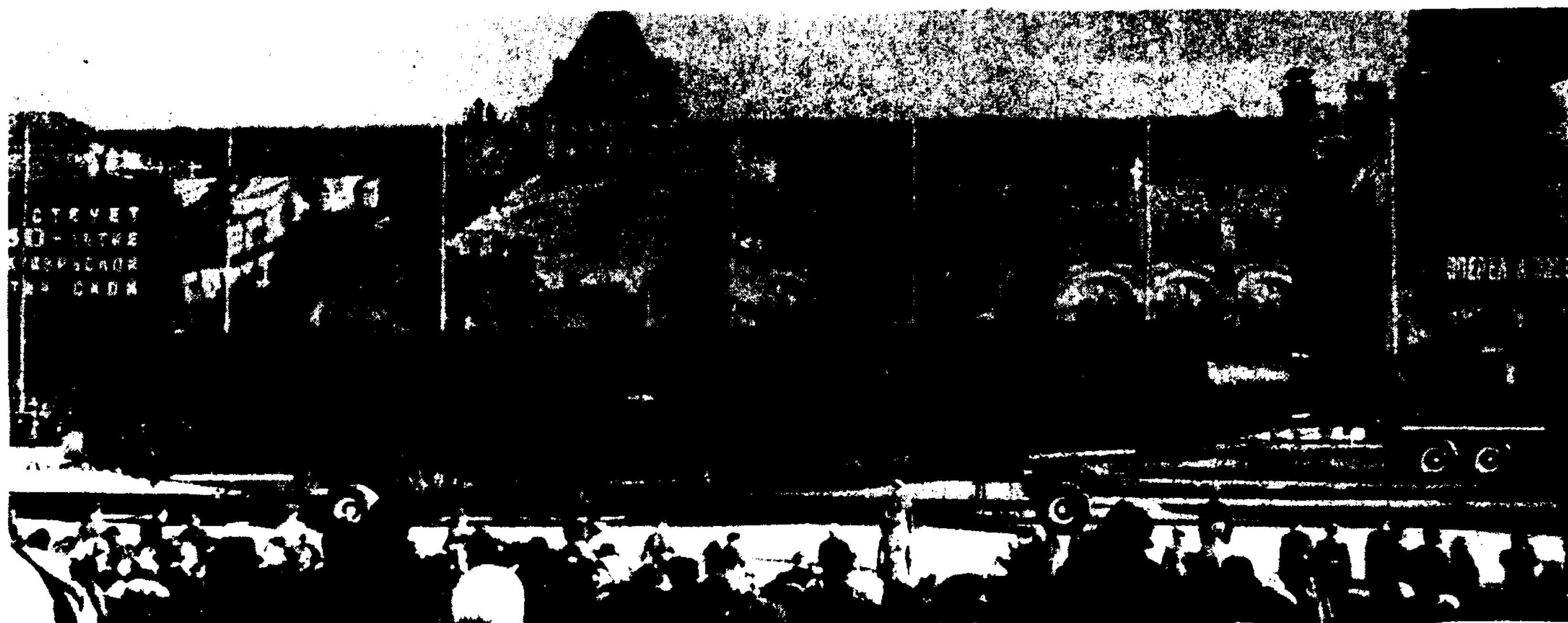
VIJAND

De meeste GOS-republieken zeggen van hun kernwapens af te willen, maar voegen daaraan toe dat de ontmanteling niet in Rusland mag plaatshebben. Moskou is immers een potentiële vijand. Aangezien alleen Rusland beschikt over de vereiste faciliteiten, kan het dus nog jaren duren voor de ontmanteling in Ruslands nieuwe buurlanden een feit is. Het voorkomen van leverantie van complete kernwapens of onderdelen daarvoor, wordt volgens een ingewijde door westerse regeringen gezien als de meest urgente kwestie. Maar op iets langere termijn zou een veel grotere dreiging uitgaan van de 'brain drain', atoomdeskundigen die gaan meewerken aan nucleaire programma's in landen die bezig zijn met een eigen atoombom. Zij zouden in de voetsporen treden van Werner von Braun, de briljante Duitse raket-expert die na de Tweede Wereldoorlog naar de Verenigde Staten verhuisde.

In de Sovjetunie zijn naar schatting 7.000 deskundigen betrokken geweest bij de constructie van kernwapens. De meesten van hen moeten nu rond zien te komen van een maandsalaris van 400 roebel (enkele guldens) per maand. Een verhuizing naar het Midden-Oosten zou hen verzekeren van een aantrekkelijke salarisverhoging. Enkele Russische wetenschappers hebben melding gemaakt van aanbiedingen die hen zijn gedaan door andere landen. Vorige maand zei Victor Mironov, een 60-jarige sovjetdeskundige in de produktie van plutonium, dat Irakezen hem vorig jaar een jaarsalaris van bijna 200.000 gulden hadden geboden. Hij had het voorstel afgewezen maar een jongere collega zou het aanbod wel hebben geaccepteeerd.

In westerse hoofdsteden wordt gebroed op voorstellen die ervoor moeten zorgen dat de kennis over kernwapens en de bommen zelf het GOS niet verlaten. Zo hebben de Verenigde Staten aangeboden 500 miljoen dollar mee te betalen van miljarden dollars die nodig zijn voor de ontmanteling van kernwapens, zoals die nog is overeengekomen met Michail Gorbatsjov, de laatste president van de Sovjetunie. Volgens de krant *The Washington Post* overwegen de Amerikanen 2.000 Russische deskundigen aan een nieuwe baan te helpen.

De Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Hans-Dietrich Genscher, had eerder al voorgesteld een fonds te vormen voor vreedzaam onderzoek door atoomdeskundigen in de voormalige Sovjetunie. Nu zijn deze experts 'een gemakkelijke prooi voor onverantwoordelijke potentaten die de gevaarlijke ambitie hebben om wapens voor massavernietiging te produceren', aldus Genscher. De minister pleitte ook voor sancties door de Verenigde Naties tegen landen die meewerken aan de verspreiding van kernwapens. Het huidige intensieve diplomatieke overleg wordt niet in het minst ingegeven door recente onthullingen over het nucleaire programma van Irak. De geallieerden uit de Golfoorlog willen elders in het Midden-Oosten niet voor nieuwe verrassingen komen te staan. Na de oorlog bleek immers dat president Saddam Husayn veel verder was met het ontwikkelen van een eigen atoombom dan het westen jarenlang had aangenomen. Het land zou voldoende uranium hebben kunnen verrijken voor de produktie van jaarlijks vier bommen, vergelijkbaar met de bom die in 1945 de Japanse stad Nagasaki verwoestte.

Dit soort taferelen krijgt men niet meer te zien bij officiële vieringen in Moskou: een monsterachtige SS-9 kernraket als onderdeel van een militaire parade.

Tot verbazing van westerse deskundigen gebruikte Irak verschillende methodes voor het verrijken van uranium. "Saddam Husayn heeft op meerdere paarden gewed", zegt een ingewijde. Een van die methodes was het gebruik van ultracentrifuges, wellicht zelfs 10.000 stuks. De bouw van deze centrifuges was mogelijk door leveranties van ringvormige magneten en mantels door Duitse bedrijven. Er bestaan vermoedens dat ook andere landen, waaronder Nederland, onderdelen hebben geleverd voor Iraks nucleaire programma.

Overigens zou het gevaar dat Irak op korte termijn in staat is alsnog een eigen kernwapen te fabriceren, zijn geweken. "Het zou mij verbazen", zei vorige maand Mauricio Zifferero, het hoofd van een VN-inspectieteam' dat Irak bezocht. "De installaties die deel uit maakten van het geheime programma zijn met de grond gelijk gemaakt, hetzij door bommen, hetzij door Irak zelf." Maar de vraag die blijft is: als Irak zo ver kon komen, hoe snel kunnen andere landen dan een eigen atoombom maken zodra ze beschikken over kennis en materiaal uit de voormalige Sovjetunie? Het antwoord is waarschijnlijk: binnen enkele jaren. Hoog op de zwarte lijst staat Algerije, en in mindere mate Libië en Syrië. Israel, Pakistan, India en Zuid-Afrika, die alle vier al over kernwapens beschikken, hebben mogelijk ook belangstelling voor 'knowhow' uit het GOS. Volgens westerse inlichtingendiensten komt het meeste gevaar echter uit Iran en Noord-Korea.

Iran, dat in de jaren tachtig een uiterst bloedige oorlog uitvocht met Irak, is enorm geschrokken door het nieuws dat zijn vechtlustige buurland zo ver was gevorderd met de ontwikkeling van een kernwapen. In reactie daarop lijkt de Iraanse regering begonnen te zijn met een inhaalmanoeuvre, aldus inlichtingendiensten. *The Sunday Times* meldde onlangs dat Iran actief deskundigen werft in de voormalige Sovjetunie en contact heeft gelegd met een aantal van hen in de centraalaziatische republieken. Noord-Korea is al jaren bezig met een eigen atoombom. Er bestaan spionagefoto's van Noordkoreaanse kerncentrales en verrijkingsinstallaties, die niet beschikken over energieaansluitingen. De installaties kunnen dus niet bedoeld zijn voor energieopwekking. De produktie van grondstoffen voor kernwapens is de enige andere mogelijkheid. De koortsachtige activiteiten in Irak, Iran en Noord-Korea hebben westerse regeringsleiders met hun neus op het feit gedrukt dat het verdrag tegen de verspreiding van kernwapens (NPV) grote hiaten bevat. Verschillende ondertekenaars lappen het verdrag bijna openlijk aan hun laars. De vijf landen (de Verenigde Staten, Rusland, Groot-Brittannië, Frankrijk en China) die volgens het NPV over kernwapens mogen beschikken, hebben nauwelijks middelen om een effectieve controle af te dwingen.

INSPECTIE

Het internationaal agentschap voor atoomenergie mag volgens het verdrag weliswaar in alle 144-lidstaten nucleaire installaties inspecteren, maar veel levert dat niet op. Voor de Golfoorlog resulteerden meer dan 200 missies in Irak niet in aanwijzingen dat Saddam Husayn werkte aan een eigen kernwapen. Noord-Korea tekende in 1985 het NPV en heeft toegezegd eind deze maand in te stemmen met de daaraan verbonden inspecties. Gezien de magere resultaten in Irak is het onwaarschijnlijk dat de inspecteurs van het atoomagentschap in Noord-Korea veel kunnen uitrichten. Deskundigen noemen het te vroeg om het NPV af te schrijven. Het verdrag heeft er volgens kolonel Andrew Duncan, specialist van het International Institute of Strategic Studies (IISS) in Londen, voor gezorgd dat de verspreiding van kernwapens langzamer is verlopen dan velen in de jaren zestig vreesden. "Het verdrag moet alleen meer tanden krijgen", aldus Duncan.

Het atoomagentschap hoopt haar effectiviteit te vergroten door een tot nu toe ongebruikte clausule uit het NPV, die inspecteurs toestaat bezoeken te brengen aan nucleaire installaties waarvan het bestaan nooit is gemeld. Volgens die clausule zou het agentschap ook Noord-Korea's geheime verrijkingsinstallaties kunnen inspecteren. Duncan noemt ook de mogelijkheid van verrassingsbezoeken, in tegenstelling tot de huidige inspecties die van te voren worden aangekondigd. Een versterking van het verdag lijkt echter niet te kunnen verhinderen dat steeds meer landen de beschikking krijgen over kernwapens. Sinds de ondertekening van het NPV in 1968 hebben vier landen een eigen atoombom gebouwd en zijn zeker acht landen begonnen aan de ontwikkeling van een eigen kernwapen. De paradox 'minder kernwapens in meer landen' kon op langere termijn wel eens gaan veranderen in een oud, vertrouwd beeld: Een hernieuwde wapenwedloop.

Akkoord van Duitsland met Oekraïne

BONN - Duitsland en de Oekraïne willen hun onderlinge samenwerking vastleggen in een akkoord. Aldus bondskanselier Helmut Kohl en president Leonid Kravtsjoek.

Kohl toonde zich tevreden over de Oekraïnse toezegging zich te houden aan alle ontwapeningsakkoorden en alle kernwapens in de Oekraïne te verwijderen. Kravtsjoek bood verder "de beste gronden" in het zuiden van de Oekraïne en op de Krim aan voor de vestiging van Ruslandduitsers. Voor de Tweede Wereldoorlog woonden zo'n vierhonderdduizend Duitsers in de Oekraïne totdat zij, tegelijk met de Duitsers aan de Volga, in 1941 door Stalin naar Siberië werden gedeporteerd.

De Braziliaanse president Fernando Collor de Mello kan wat opgeluchter naar de toekomst kijken nu het IMF akkoord is gegaan met het verstrekken van een lening van twee miljard gulden aan zijn land.

Collor de Mello bad steun in de rug bard nodig

Brazilië kan vooruit met nieuwe lening IMF

DEN HAAG - De Braziliaanse president Fernando Collor de Mello kan wel een steuntje in de rug gebruiken voor zijn radicale economische, fiscale en sociale hervormingen. Dat cadeautje kwam vorige week: een lening van twee miljard gulden van het Internationale Monetaire Fonds (IMF). De lening komt op het goede moment voor de president, wiens populariteit de afgelopen maanden fors gedaald is. De IMF-toezegging kan, zo schreef het gezaghebbende weekblad *The Economist*, de deuren openen voor nieuwe onderhandelingen met regeringen en commerciële banken over de enorme schuldenlast van het grootste land van Latijns-Amerika. Want de torenhoge schuld van 120 miljard dollar, waarvan 53 miljard aan commerciele banken, hangt als een molensteen om de nek van de Braziliaanse economie.

IMF-voorman Michel Camdessus prees in december Collors politiek. Maar het parlement dreigde onlangs roet in het eten te gooien door de stemmen voor een verhoging van de staatspensioenen met 147 procent. Daardoor zag het er even naar uit dat Collor wel naar zijn twee miljard kon fluiten. De president verbood de maatregel door een presidentieel decreet uit te vaardigen. Een dergelijke uitgave kon de Braziliaanse staat niet voor zijn rekening nemen. En het vertrouwen van het IMF in de Braziliaanse economie zou bij een nieuwe stijging van het overheidstekort niet bepaald toenemen.

AMBITIEUS

Sinds zijn aantreden in maart 1990 heeft Collor verscheidene ambitieuze plannen gelanceerd om de economie drastisch te hervormen. De president wilde de inflatie (momenteel ongeveer 25 procent per maand) en het overheidstekort fors terugbrengen, de Braziliaanse markt opengooien, het mes in de bureaucratie zetten, belastinghervormingen doorvoeren en een groot deel van de staatsindustrie verkopen aan het particuliere bedrijfsleven.

Aanvankelijk genoot de jonge president voor zijn anti-inflatieplan vooral onder de bevolking veel steun. Maar toen die geleidelijk wegebde (enkele maanden geleden was slechts 18 procent van de bevolking nog tevreden over hem) brak het Collor op dat hij in het parlement geen machtsbasis heeft. Collors partij voor nationale vernieuwing (PRN) bezit slechts 22 van de 570 senaats- en parlementszetels.

Om gevestigde belangen aan te tasten en belastinghervormingen tot stand te brengen, wilde de president vorig jaar augustus de grondwet wijzigen. Die bepaalt namelijk dat de helft van de staatsinkomsten naar de deelstaten en steden gaan, waardoor de financiële speelruimte voor de centrale overheid beperkt is. Bovendien sluit de grondwet het ontslag van veel goedbetaalde en vaak overbodige ambtenaren zo goed als uit. Voor een wijziging van de grondwet heeft Collor een drievijfde meerderheid in het parlement nodig. Hij trok daarom de meest controversiële voorstellen maar in.

WEINIG STEUN

Van een groot deel van de zakenwereld had de president tot voor kort ook weinig steun te verwachten. Collor verweet hen onlangs in *The Economist* dat ze in tijden van grote economische crisis niet met een beetje minder winst genoegen wilden nemen. "Ze komen bij me om over hun problemen te klagen, daarna vliegen ze terug naar hun grote boerderijen en geven ze geïmporteerde luzerne aan hun paarden en bier aan hun melkkoeien", zo riep de president geïrriteerd uit. Een liefdesaffaire tussen twee van zijn ministers, die elkaar tijdens de ministerraad briefjes met amoureuze inhoud toespeelden, de beschuldiging dat Collors vrouw Rosane zich onder het mom van liefdadigheid met corrupte praktijken zou inlaten, en het in de cel belanden van zijn zwager vergrootte het gezag van de president ook niet bepaald. Collor zorgde er wel voor dat zijn vrouw haar functie opgaf, maar het kwaad was al geschied.

Vorige week nam de president, kort voor de IMF-beslissing, scherpe maatregelen om te proberen zijn invloed in het parlement te vergroten. In een week tijd ontsloeg hij vier ministers en hief hij een ministerie op. Bovendien richtte hij een nieuw instituut op dat voornem moet lobbyen in het parlement, onder leiding van de senator Jorge Bornhausen. "De president realiseert zich dat hij een meerderheid in het parlement moet krijgen om steun voor zijn economische en sociale politiek te verwerven", zegt een regeringswoordvoerder.

VERTROUWEN

Ondertussen lijkt de bereidheid van Collor door te gaan met zijn liberaliserings- en privatiseringsbeleid bij de financiële elite toch vertrouwen op te wekken. Een diplomaat van een van de G-7-landen (de zeven meest geïndustrialiseerde landen ter wereld) zei deze week dat er in Brazilië geen alternatief is voor de regering Collor. "Er zitten nog veel zwakheden in het economisch programma van de regering, maar gezien de politieke werkelijkheid, kun je niet meer verwachten."

De financiële markten reageerden maandag positief in de verwachting dat het IMF met veel geld over de brug komt. Veel binnenlandse en buitenlandse beleggers geloven dat het parlement Collor uiteindelijk toch zal volgen en verwachten dit jaar een hausse aan buitenlandse investeringen.

CUROiL

AMERIKAANSE VROUWEN AKTIEF OP SOCIAAL GEBIED

= door Nel Casimiri =

THE AMERICAN Women's Club viert dit jaar haar vijftigste verjaardag. Dat feest wordt door de club uitgebreid gevierd met allerlei activiteiten te beginnen op vrijdag 7 februari en zaterdag 8 februari met een pianoconcert van de bekende Curaçaose pianist Harold Martina in het Avila Beach Hotel. Wat is The American Women's Club, wanneer en waarom werd ze opgericht en wat doet ze tegenwoordig? Vragen die voor ons beantwoord werden door de huidige voorzitster van de Club, Linda Samander en vice-voorzitster, Diana Blanchard. Nadat in 1941 ook de Verenigde Staten betrokken werd in de Tweede Wereldoorlog, werden Amerikaanse soldaten gelegerd op allerlei strategische punten over de gehele wereld. Een van die punten was het eiland Curaçao in de Caribische zee. Zij oefenden hier samen met de plaatselijke strijdkrachten. Die Amerikaanse soldaten waren ver van huis en een groepje dames had met hen te doen, en besloot iets te gaan ondernemen om ze moreel bij te staan.

(Foto Ken Wong)
Leden van de American Women's Club in vergadering bijeen bij Linda Samander thuis.

Linda Samander: "Feest voor hele gemeenschap"

American Women's Club: 50 jaar de helpende hand

De initiatiefnemers waren Ada Cohen en Florence Delvalle. Zij verzamelden een aantal dames om zich heen en gaven hun club de naam 'The Helping Hand'. Een keer per week kwamen zij samen, zij naaiden knopen aan voor de soldaten, kookten voor hen en organiseerden iets leuks voor deze jongens. Na de oorlog gingen de Amerikaanse soldaten weer weg en sliep de club een beetje in, want er was niets speciaals meer voor haar te doen. Eigenlijk bleven alleen de eerste drie vrouwen over van het clubje.

THANKSGIVING

Toen kwam in 1948 een Amerikaanse oogarts naar Curacao, dr. George Hopkins. Hij hield een *Thanksgiving dinner* bij hem thuis en samen met de drie vrouwen, besloot hij alle Amerikanen die op Curaçao verbleven daarvoor uit te nodigen. Hij zorgde voor de drank, de vrouwen voor het eten. Dat diner was zo'n groot succes dat tot nu toe jaarlijks zo'n Thanksgiving dinner wordt georganiseerd voor alle Amerikanen. Daarna begon ook weer de groei van de vrouwen club. In 1957 kregen ze hun eerste officiële statuten, met een officieel bestuur. Virginia Oenes was de eerste presidente van de club.

Wat was toen de naam van de vereniging?

Linda Samander: "Dat weet ik niet precies, maar de club was toen groot genoeg om te beginnen met hulpacties voor anderen. Zij hielpen o.a. met 'Save the Children'. Voor die organisatie hebben zij o.a. een Indiaas kind en een Grieks jongetje geholpen. Nu zijn we niet meer bij die organisatie aangesloten. Maar wij zijn nog steeds zeer actief in allerlei liefdadigheidswerk. Zo hebben wij bijvoorbeeld bijgedragen bij de stichting Villa Maria. Ook begonnen we toen met fundraisingprojecten. Ik ben al 25 jaar lid van de club. In 1968 was ik voor het eerst voorzitster. Toen hielden we b.v. een *elephant sale*. Dan brengt iedereen dingen van thuis mee om te verkopen. Die verkoop vond plaats in de tuin van het Amerikaanse consulaat. We hebben altijd geholpen, bijvoorbeeld het weeshuis St. Jozef, Dede Pikiña, Casa Manita, Jeugdzorg, Ayudo Sosial, de Dierenbescherming, en dat doen we nu nog steeds. We storten elk jaar contributie voor het Prinses Wilhelmina Fonds, het Prinses Beatrixfonds, e.d. en onze dames collecteren voor de Nierstichting. Een enkele keer helpen we ook individuele personen als dat nodig is. Dat is een kant van de organisatie".

We hebben ook een jaarlijks Kerstdiner voor de oudjes van Villa Maria, waarbij wij voor eten en drinken en de muzikale omlijsting zorgen. Een van de verpleegsters kleedt zich als Santa Claus en alle bejaarden krijgen een cadeautje. Zij hebben er veel schik in en het is voor ons ook een genoegen hun te zien dansen en zingen".

"Een andere kant is de sociale steun voor Amerikanen die op Curaçao wonen. We beginnen het jaar met een internationale koffiebijeenkomst waarvoor we alle dames van onze gemeenschap uitnodigen die iets voor de club betekend hebben. Dat kunnen zakenvrouwen zijn, officiële personen, politici, van alles. Oorspronkelijk hielden we die dag op Valentine's Day maar iemand deed een keer de suggestie dat de Internationale Dag van de Vrouw daar een meer geschikte dag voor is en die suggestie hebben we overgenomen zodat die koffiebijeenkomst nu sindsdien op 8 maart wordt gehouden in het Amerikaanse consulaat".

"Dan hebben we een keer per jaar, meestal in mei een groot feest rond een speciaal thema. Afgelopen jaar was dat Hollywood en het was een groot succes. Zo'n bal is altijd een fundraising-aangelegenheid en het geld dat we ermee verdienen is voor onze liefdadigheidsprojecten. Op de vierde juli houden we een picknick. Het succes daarvan hangt af van wie er op het eiland zijn op die datum. Het valt net in de vakantietijd en vaak zijn de meesten van ons dan weg. Maar we organiseren gedurende het jaar ook andere uitjes, vooral voor de kinderen. Zo hebben we ook altijd een Halloween kinderfeest. In november ons jaarlijks Thankgivings dinner voor alle Amerikanen op het Amerikaanse consulaat, er zijn kerstfeesten voor de kinderen en begin december onze grote verkoop.

(Foto Ken Wong)
LINDA SAMANDER

Als er Amerikanen op, het eiland komen wonen, hoe komt u dan met hen in contact?

"We krijgen de telefoonnummers door van het Amerikaanse consulaat. Ook in de kranten die in de hotels verspreid worden staan onze bijeenkomsten aangekondigd op elke eerste donderdag van de maand. We hebben nu ongeveer 75 leden. Om lid te worden moet je of geboren zijn in de U.S.A., of je echtgenoot moet een Amerikaan zijn, of een van je kinderen moet daar geboren zijn. Nu hebben we voor het eerst ook Canadezen toegelaten".

Maar hoe komen Amerikaanse vrouwen nu op Curaçao terecht. Uzelf bijvoorbeeld?

Linda Samander: "Ik kom van Springfield, Illinois. Ik was verpleegster en ontmoette een dokter. Die dokter was Antilliaan en nu woon ik al 25 jaar hier. Er zijn veel bedrijven die mensen naar hier brengen, zoals Price Waterhouse, Continental Milling, Pierson Heldring and Pierson. Die mensen blijven hier een paar jaar".

Diana Blanchard: "Ik ben hier op Curaçao geboren en opgegroeid. Ik was stewardess en ontmoette een piloot. Mijn man is een genaturaliseerde Amerikaan. Hij was Fransman en was bij de Air Force gedurende de Vietnamoorlog. En mijn zoon werd in de V.S. geboren. Maar er zijn ook de mensen van het consulaat zelf. En een Amerikaans meisje dat getrouwd is met een Antilliaanse tandarts, en een meisje uit Puerto Rico (dat is ook Amerika), dat is met een andere tandarts getrouwd. Ook hebben we leden die leraar zijn aan de International School en bankemployés en natuurlijk de gepensioneerden. Deze laatsten verblijven meestal van december tot april op Curaçao, ze overwinteren hier. Zij krijgen de rest van het jaar onze nieuwsbrief opgestuurd naar hun Amerikaanse adres.

Daardoor hebben we soms tien leden en dan weer 105. We hebben leden van over de hele wereld. We houden welkoms koffieochtenden voor de nieuwelingen, zelfs al komen ze soms niet opdagen. Een keer per maand hebben we een diner, soms een lunch, elke derde vrijdag van de maand Happy Hour en dit jaar elke maand een nieuwsbrief.

Linda Samander: "We hebben ook allerlei comités, zoals een hospitaal-comité, voor als er een Amerikaan in het ziekenhuis komt te liggen of er bijvoorbeeld een Amerikaan aan boord van een cruise-schip ziek is. Er is een Welkomst-comité, e.d. Twee jaar geleden hebben we ons aangesloten bij de FAWCO, the Federation of American women's Clubs Overseas.

Zijn er nog meer van dergelijke clubs voor andere buitenlandse vrouwen op Curaçao?

Linda Samander: "Er is een Engelse Club. Die hebben veel leden uit de Indiase gemeenschap. Er is ook een Latin American Club. Die is pas opgericht en daar zijn veel vrouwen lid van wier mannen bij de ISLA werken".

Als u zo samen bijeen bent, hebben er veel vrouwen last van heimwee?

Linda Samander: "Er zijn er zeker bij die last van heimwee hebben. Zo kunnen we elkaar juist helpen. Zo hebben ze mij ook geholpen jaren geleden. In de club maak je veel en goede vrienden. We hebben ook een publicatie verzorgd: 'How to survive in Paradise'. Trouwens we hebben veel publicaties op onze naam staan: 'The History of the club' en 'The All American Bake book'. Die zijn op diverse plaatsen te koop. Ook hebben we t-shirts laten maken ter gelegenheid van ons jubileum".

Zou u zelf terugwillen naar de States?

"Ja. Ik heb zeven kinderen en daarvan woont er nog maar één hier. Als mijn man stopt met werken, hoop ik dat we teruggaan naar de Verenigde Staten. Ik heb het hier heerlijk gehad. Curaçao is een ideale plek om je kinderen groot te brengen. Als ik aan de eerste twee denk, dat ze klein waren: sneeuwpakken aan, handschoenen aan en als alles klaar stond moest er een naar de toilet en begon alles weer opnieuw. Nee, dan hier, een t-shirt en een pamper, klaar.Het is voor kinderen heerlijk om hier op te groeien, daar zal ik nooit spijt van hebben. Drie kinderen wonen/studeren nu in Florida, en drie in Illinois, maar een van hen zal ook binnenkort naar Florida gaan. Florida is het dichtst bij Curaçao, ook wat het klimaat betreft. De kinderen hebben een hele goede band met Curaçao".

Diana Blanchard: "Ik ben ook naar Florida geweest naar college. Ik kon niet tegen die kou meer naar het noorden".

Linda Samander: "Maar ik ben nu zelf zover dat ik terug wil naar de seizoenen. Er komt altijd een tijd om weer terug te gaan".

Dit jaar bestaat de club 50 jaar en dat moet gevierd worden.

Linda Samander: "Jazeker, dit is een 'extra speciaal' jaar. Niet veel clubs halen zo'n verjaardag! Dat toont ook de waarde van onze club, we hebben goed gediend. We zijn werkelijk een 'Helpende hand' geweest voor een heleboel mensen. Op vrijdag 7 en op zaterdag 8 februari zal Harold Martina een pianoconcert geven in het Avila Beach Hotel. Voor zaterdag zijn nog kaarten te koop, voor vrijdag zijn we al uitverkocht. Daarna zal de week van 5 tot 11 april onze feestweek zijn. Op 5 april houden we een receptie op het Fortplein en dan zullen we ook een cadeau aan het eiland aanbieden. Gedurende de week hebben we allerlei activiteiten waarbij we o.a. onze oud-voorzitsters zullen eren. Zaterdag is dan ons grote Charity-ball. Dit jaar onder de titel: 'A Touch of Gold'. De American Women's Club hoopt dat de hele gemeenschap zal deelnemen aan hun feestprogramma.

'Een muzikale duizendpoot'

Vervolg van pag. 1

muzikale terrein van enkele balletscholen en sinds kort werkt hij aan de stichting Theatrum mee, een stichting ter bevordering van jeugdmusical en -toneel op Curaçao. In 1986 richtte hij Cumisco op.

"Als docent aan de muziekschool merkte ik dat er heel veel leerlingen van de middelbare scholen ook op een muziekschool zaten, maar zelden samen speelden. Dat vond ik erg jammer, want juist dat samenspel is zo leuk. Dus richtte ik het Cumisco (Curaçaose Middelbare Scholieren Orkest) op. Met dat orkest heb ik in totaal drie reizen gemaakt. Onder andere naar het muziekfestival van Santo Domingo, waar we de eerste prijs kregen in de categorie lichte muziek. We speelden er onder andere 'Für Elise' als merengue".

Op het MIL trachtte Williams vergeefs een jeugdkoor op te richten. Zoals gebruikelijk bij de jeugd meldden zich meer meisjes dan jongens aan. "Tot ik begreep dat ik daarvan moest profiteren. Zo ontstond het meisjeskoor Music Integration and Love, een koor dat er beslist mag zijn. Met hen ben ik ook naar Santo Domingo geweest, en naar Valencia en Maracay.

Ook buiten Curaçao is hij actief. Behalve de vele muziekconferenties die hij overal ter wereld bezoekt, geeft hij ook cursussen in het gebruik van Orff-instrumenten aan de Jamaican School of Music. Ook de Stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten wist hem te vinden. Voor de geestelijk gehandicapte bewoners van Trinitaria verzorgt hij wekelijks een middag muziektherapie. "Dat is heel zwaar werk. Je hebt geen idee wat het betekent om met mensen te werken die eigenlijk al afgeschreven zijn. Maar ik vind het wel leuk werk. Het geeft veel bevrediging". En daar gaat het om. Williams wil meer dan alleen maar docent zijn. Daarom doet hij er zoveel naast. Toen de *Asosiashon di Musiko* hem vroeg om in de jury van het Tumbafestival plaats te nemen, accepteerde hij maar al te graag. Hij beoordeelt de groepen al zes jaar op melodie en/of arrangement. "Ik ben weliswaar niet in de carnavalscultuur opgegroeid, dat betekent nog niet dat ik niet over de melodie kan oordelen. Bovendien vertoont het ritmepatroon in alle Caribische landen raakvlakken. Ik vind het enig werk. Het zou alleen prettig zijn als er een voorselectie kwam, waarbij de groepen op toonzuiverheid en microfoontechniek worden beoordeeld. Dan kun je het aantal zangers en begeleiders tot de helft terugbrengen".

Hij filosofeert wat verder over de positie die de muziek op Curaçao inneemt. "De *Asosiashon* doet enorm veel voor de Antilliaanse artiest. Vooral voor de populaire muziek. Maar het is jammer dat er niet meer aandacht aan het onderwijs wordt besteed".

Williams doelt hierbij op een onderwijssysteem zoals dat in de VS functioneert. Vanaf de kleuterschool staan daar gespecialiseerde krachten voor de klas, voor alle disciplines. "Daardoor hebben de expressievakken daar veel meer status. Talenten worden eerder ontdekt en in de juiste richting gestuurd".

Hij pleit er sterk voor dat ook Curaçao naar een dergelijk onderwijssysteem gaat. "Daarnaast zou het prettig zijn als er een afdeling van een internationale muziekorganisatie op Curaçao gesticht werd. Op die manier kunnen we als afdeling invloed op het beleid uitoefenen. We hebben dan ook meer inspraak in en informatie over wat er op muziekgebied in de wereld gebeurt. Vooral ook op onderwijskundig gebied. Daar zijn de conferenties tenslotte voor. Maar ja, het komt niet van de grond".

"Vier jaar geleden heb ik samen met Landheer al een leerplan voor een Bachelor's opleiding bij de UNA ingediend. Er zijn ook al gesprekken geweest, de universiteit van Ohio en het Utrechts conservatorium zijn bereid gastdocenten te leveren. Maar ik heb er nooit meer iets van gehoord".

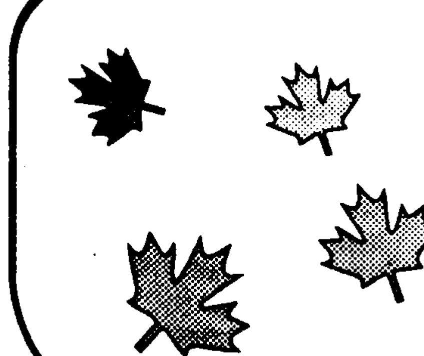
Het zou de eerste opleiding voor muziekonderwijs in het hele Caribische gebied worden (op een Spaanstalige opleiding in Puerto Rico na). Het grote voordeel is volgens Williams dat de studenten hier direct met hun eigen ritme en de Caribische muziekcultuur geconfronteerd worden.

BEZETEN

Hij is duidelijk bezeten van de muziek en van de muziek op Curaçao. Daarom vindt hij het ook zo moeilijk om het aanbod uit Amerika aan te nemen. "Ik heb het gevoel dat ik het eiland en de mensen hier in de steek laat".

"Niet dat ik de enige ben. Gelukkig niet. We hebben hier veel enthousiaste mensen. Neem nou Harry Moen van het PSC. Zo iemand hebben we op elke middelbare school nodig; dan hebben we nog Rignald Yankee, die jaarlijks het korenfestival organiseert; en het muziekinstituut Landheer dat met de groep Adjadjo heel goed bezig is; Edsel Provence van de Muziekacademie; en ga zo maar door".

De jongste activiteit van Ramon Williams betreft een cabaretcompetitie voor leerlingen en studenten. Op 2 en 3 april kunnen jongeren een komische act op de planken brengen, die door een deskundige jury beoordeeld zal worden. "Er wordt te weinig gelachen", zegt hij met een serieus gezicht.

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Bo Banko Amigu

VOEDING:
EEN BELANGRIJKE ROL
Wat is lactose intolerantie?

= door Olivia Wong Loi Sing =

EEN ANDERE NAAM voor lactose is melksuiker. Lactose-intolerantie is een autosomale erfelijke stofwisselingsstoornis. Het wordt veroorzaakt door een enzymgebrek Lactase in de dunne darm waarbij lactose niet wordt gesplitst. Lactose komt voor in melk en melkprodukten zoals yoghurt, vla, pudding, ice cream etc. Het gevolg hiervan is dat lactose in de dikke darm terecht komt. De aanwezige bacteriën zorgen ervoor dat de lactose gaat gisten waardoor de omgeving in de darm heel zuur wordt. De patiënt heeft als gevolg hiervan meestal last van krampen en darmrommelingen. De ontlasting heeft ook een specifieke zure geur. De hoeveelheid en de frequentie van de ontlasting is ook toegenomen.

De gisting, in de dikke darm, ten gevolge van lactose-intolerantie heeft tot gevolg dat er heel veel water in de dikke darm wordt vastgehouden en de ontlasting daardoor ook dun tot waterdun (gistingsdiarree) is. De ontlasting kan schuimen en de kleur is meestal geel tot groen. De ontlasting kan ook slijm bevatten.

Bij zuigelingen kunnen kolieken optreden waardoor de zuigeling zich niet prettig voelt en meestal zal gaan huilen. Bovengenoemde symptomen komen alleen maar voor wanneer de voeding lactose bevat.

Wanneer de lactose-intolerantie een aangeboren stofwisselingsziekte is, komen de symptomen vanaf de geboorte voor. Dan heet het primaire lactose-intolerantie. Lactose-intolerantie komt ook wel eens voor op latere leeftijd, bij patiënten met een maag-darmaandoening. De patiënt heeft dan ook last van bovengenoemde symptomen.

Bij een lactosevrij dieet, zal de primaire lactose-intolerantie verdwijnen, waarna de patiënt weer normaal lactose kan verdragen.

DIEET-PRINCIPE

Het dieet-principe is een lactose-vrije voeding of een lactose-arme voeding waarbij het lactosegehalte maximaal 4.5 gram per dag mag zijn, wike goed over de dag verdeeld moet worden. De algemene richtlijn voor een lactose-vrije voeding luidt: alle melkprodukten zijn verboden evenals de daarvan afgeleide produkten.

Lactose komt voornamelijk voor in melk en melkprodukten. Alle soorten melk zijn verboden, evenals de melkprodukten en levensmiddelen waarin melk is verwerkt, zoals koekjes, gebak etc. Ook bepaalde medicijnen en tandpasta bevatten lactose. Het is heel belangrijk om aan uw dokter na te vragen welke dit zijn alvorens ze te gebruiken.

RICHTLIJNEN

Borstvoeding en alle zuigelingenvoedingen op melkbasis bevatten lactose en zijn dus niet geschikt voor de zuigeling met een lactose-intolerantie. Als vervanging komen alleen de volledige zuigelingenvoeding op sojabasis in aanmerking, zoals Nutrisoja en Similac Isomil.

Het nadeel van het weinig gebruiken van lactose-vrije melk in de voeding is een tekort aan calcium, riboflavine en ook eiwit. Wanneer deze niet worden gecompenseerd door een ruim kaasgebruik moeten ze in preparaatvorm worden gegeven. De lactose-vrije sojamelk is gevitamineerd.

Wat mag je wel eten en wat niet?

Alle broodsoorten zijn lactose-arm met uitzondering van melkwitbrood, beschuit, knackebrot e.d. Deze bevatten wel veel lactose. Roggebrood bevat geen lactose. Alle ongemengde graansoorten kunnen worden gebruikt. Als de samenstelling van gemengde graansoorten niet bekend is, kan het beter niet worden gebruikt.

Vetten, olie, reuzel en rundvet zijn lactose-vrij en kunnen worden gebruikt. Verder zijn de meeste (dieet)margarines en -halvarines lactose-arm. Roomboter bevat wel lactose. Melksoorten zoals sojamelk, nutrisoja en Similac-Isomil zijn lactose-vrij en mogen dus wel worden gedronken. Verder bevatten alle andere melksoorten lactose. Melkprodukten zoals kaas, vla, pap, kwark, slagroom, yoghurt, karnemelk etc. zijn verboden. Harde Hollandse kaassoorten zijn toegestaan. Waterijs kan wel worden gegeten en roomijs niet.

VLEES EN VIS

Van vlees, wild, gevogelte en vis kunnen alle soorten worden gebruikt met uitzondering van gebruiksklaar vlees b.v. vlees in blik, gepaneerd vlees. De meeste ongemengde vleeswaren bevatten geen lactose. Lever, leverworst en leverkaas moet men liever niet gebruiken. Van het zoet beleg kan appelstroop, honing of stroop worden gebruikt.

Chocoladepasta en hagelslag mogen niet worden gegeten. Ei kan worden gebruikt. Wees voorzichtig met ommelet waar melk is aan toegevoegd of welke gebakken is in margarines die lactose bevatten.

Dranken zoals koffie zonder melk, thee, frisdrank, limonade, siroop, waterchocolade of gemaakt van sojamelk kunnen gewoon worden gedronken. Yoghurtdranken niet.

Soepen, sauzen uit blik of pakje, fritessaus, mayonaise, slasaus en yogonaise niet gebruiken als de samenstelling niet bekend is. Zelf gemaakte soepen kunnen gewoon worden gegeten.

Alle groenten die niet zijn aangemaakt kunnen worden gegeten. Aangemaakte groente bv spinazie à la creme, bevatten lactose. Alle fruitsoorten kunnen worden gegeten.

Dit is een korte opsomming van produkten die wel of niet kunnen worden gebruikt bij een lactose-intolerantie. Er komen steeds nieuwe produkten op de markt, het is daarom belangrijk om steeds etiketten goed te lezen. Voor meer informatie omtrent deze rubriek: tel:54530.

= door Elisabeth Hollander

ONDERWIJS ANDERS BEKEKEN

Oude waarden - nieuwe waarden

Het tijdperk van de 'Kinderen van de fraters' is definitief voorbij. Op deze archieffoto fra... met de drumband van de Jonge Wacht op de binnenplaats van Huize Scherpenheuvel waar... de kantoren van het R.K.Schoolbestuur zijn gevestigd.

"HET IS NIET genoeg om hard te werken en goed je best te doen. Je moet precies weten, waar je aan werkt". Dat was de boodschap die de Amerikaanse consultant W. Edwards Deming desgevraagd de Japanse industriëlen aanreikte in de jaren '60. Deze eenvoudige richtlijn is door de Japanners niet alleen begrepen, maar ook met succes in praktijk gebracht.

Wellicht zal ook het R.K. Centraal Schoolbestuur zijn voordeel kunnen doen met dit zo praktische advies, want de katholieke kerk mag dan reeds in 1971 de media-mens met zijn flexibiliteit als een nieuw menstype ontdekt hebben,......... heeft de kerk de grootste moeite om dit denken ook te realiseren.

UNIFORM DENKEN

Veel bisschoppen, priesters, maar ook leken verlangen terug naar het veilige uniforme denken en kunnen daar heel moeilijk afscheid van nemen. Dit zal dan ook alleen maar lukken op voorwaarde, dat we ophouden met jammeren en de afbraak van het eenzijdig dogmatische denken ... aanvaarden als iets goeds.

Laten we bijvoorbeeld niet meer zeggen, het onderwijs staat op instorten, maar laten we er van uitgaan dat het al in elkaar gestort is. Dat hoeft op zich helemaal geen ramp te zijn.

"Laat de doden hun doden begraven zegt Jesus ergens in het evangelie, "maar gaat gij het koninkrijk verkondigen".

EIND TIJDPERK

Wij zijn aan het einde van een tijdperk gekomen en het mooie daarvan is, dat er onmiddellijk daarna een ander tijdperk begint. We moeten er vanuit durven gaan dat op Curaçao een tijdperk definitief voorbij is. En wel, het tijdperk van "De Kinderen van de fraters" zoals Jules de Palm het noemde in zijn in 1986 verschenen boek ter gelegenheid van 100 jaar Fraters op Curaçao. Een tijdperk van hoogstaande Katholiek onderwijs waar velen vol heimwee naar terugverlangen.

Als wij in de leer gaan bij de fraters van vroeger, dan zien wij dat zij hun visie niet afhankelijk maakten van hun tijd en hun tijdgenoten. Zij had... een roeping gehoord en... op weg gegaan in een sch...pende trouw aan God en... evenmens, die hen deed... groeien tot visionisten ... een heel eigen stijl en b...dering van onderwijs.

TAALKWESTIE

Een duidelijk voorbe... hiervan is de taalkwestie. - De paters en de zus... gebruikten vanaf het be... de landstaal, het papiam... De fraters gingen er ec... van uit dat het omvan... onderwijsprogramma da... wilden afwerken alleen in... Nederlands mogelijk was...

- Dit leidde tot een sch... confrontatie tussen de pa... enerzijds en de fraters an... zijds. Op 20 februari 1... hield pater Stephanus va... Paters in de St. Anna... twee preken: één in het ne...lands en één in het pa...ments, waarin hij uitvoer t... het onderwijs in het holl... Onder bedekte woor... evenwel duidelijk voor... maar iets van de zaak a... ging het tegen de fraters ... zijn vuur noemde de p... "karakterloos" al degen... zich door een "vreemd... hun moedertaal lieten ... nemen.

Het gaat hier niet o... vraag of de beslissing ... het nederlands te onderw... achteraf juist was; het ... om het feit dat de fraters ... visie hadden en in ... kwamen.

REORGANISATIE

Het Amerikaanse tijdschrift ... ness Week beschreef ... een reorganisatie waarin ... gers in een filiaal nog s... strategisch planning-fo... lieren zaten in te vullen ... het hoofdkantoor al lang ... afgeschaft. Ze moesten ... bijna uit hun handen ruk...

Het is niet moeilij... begrijpen waarom. Als ... actie komt kun je pl... fouten maken en lelijk ... gezicht vallen. Geen wo... dus dat iedereen zo ... nadenkt over wat er g... zou moeten worden en ... zitting neemt in de zov... kommissie.

Niemand kan imme... schuld krijgen voor een ... dat de mist ingaat. Na ... tien jaar zal er zelfs nie... meer zijn die weet w... oorspronkelijke stuk heeft ... steld.

Nieuwe ideeën, nieuwe ...rieën, andere manieren ... denken — als ze meer ... zijn dan luchtkastelen ... moeten voortkomen uit ... vuldige en zorgzame h...ling van oude ideeën. Plus ... change, plus c'est la m... chose. Met andere woord... wat we in elk geval ... kunnen doen is, de klok te... zetten en de oude waar... ten koste van alles b... doordrukken.

Maar als die oude waar... werkelijk essentieel ... zullen ze ook langs de nie... we... wegen, vanzelf opduiken.

TUINIEREN IN DE TROPEN

Magdaleentje of kotomisi?

= door Jeannette van Ditzhuijzen =

ER IS IN elk geval één plant in mijn tuin die er helemaal geen bezwaar tegen heeft dat de regentijd voorbij is. Die plant geniet van de felle zonnestralen op haar bladeren en heeft absoluut geen behoefte aan grote hoeveelheden regenwater. Hoe hèter, hoe beter, lijkt haar devies te zijn. De plant met deze voor ons droge klimaat ideale eigenschap staat op de Benedenwinden bekend onder de naam Magdaleentje.

Ach, wat heeft die plant in die korte regentijd geleden. Vreselijk vond ze het, iedere keer die plensbui over haar heen. En ook nog eens zo weinig zon in december! Ze reageerde dan ook al snel op al dat ongemak: haar takken werden bruin en stierven af. Er waren zelfs Magdaleentjes die het in de strijd tegen het overvloedige novemberwater helemaal hebben opgegeven. De ene tak na de ander werd lelijk en bruin, totdat de hele plant verdord was. Aan het einde van de regentijd kon ik de puinhopen van deze mooie planten opruimen. Wat overbleef, waren een paar kale plekken in de tuin.

Maar gelukkig staan er her en der door de tuin verspreid weer genoeg zaailingen die de volgende generatie Magdaleentjes gaan vormen. Ik heb ze goed nat gemaakt en voorzichtig uitgegraven. Daarna heb ik ze op strategische plekken in de tuin uitgezet en het zal wel niet lang meer duren, of ik heb weer van die mooie bossen roze en witte bloemen, die het zelfs een paar dagen in een vaas uithouden.

Dat natmaken van de jonge planten lijkt misschien raar bij een plant die zo weinig met de regen op heeft. Maar als je een plant verpot, heeft zij toch wel water nodig om de eventueel beschadigde wortels te helpen met het vochttransport. Opname en transport van vocht geschiedt immers via de wortelharen, en bij het overplanten raken er altijd wel een paar beschadigd. Een flinke hoeveelheid water voor en na het overplanten voorkomt dat de bladeren door vochtgebrek slap gaan hangen.

Ik leerde deze makkelijke en dankbare plant voor het eerst kennen toen ik in Suriname woonde. Daar staat zij bekend onder de naam Kotomisi. En eerlijk gezegd noem ik de plant nog steeds zo, ik kan maar niet wennen aan de naam Magdaleentje. In Suriname zag je vooral de zuiver witte en de zuiver rose vorm. Op Curaçao kom ik de zuiver witte niet tegen, maar wel weer de witte met een roze hart.

Gelukkig trof ik tijdens een vakantie op Jamaica midden in de Blue Mountains bossen witte Magdaleentjes aan. De zaden die ik daarvan plukte zijn hier keurig opgekomen en zo beschik ik nu ook over de witte vorm, die ik eigenlijk de mooiste vind. Bovendien is zij voor mijn gevoel sterker, maar dat kan ik vooralsnog niet bewijzen. Misschien stonden ze er wat gunstiger en heb ik daarom zo weinig slachtoffers onder de witte Magdaleentjes aangetroffen.

De officiële naam van deze vrijwel continu bloeiende plant is *Catharantus roseus*, hoewel zij ook onder een andere naam, *Vinca rosea*, bekend staat. Ook al komt de plant in het hele Caraïbische gebied, eigenlijk overal in de tropen voor, oorspronkelijk is zij uit Madagascar afkomstig, vandaar de Engelse bijnaam *Madagascar Periwinkle*.

Behalve de genoemde kleuren bestaan er ook hele aparte tinten roze, die voor de liefhebber bij tenminste een van de tuincentra op Curaçao verkrijgbaar zijn. Of die ook uit zaad weer terugkomen, weet ik niet. De 'ordinaire' kleuren, roze, wit en wit met roze, zaaien zich in elk geval rijkelijk uit. Het is net onkruid, zeg ik in zo'n geval, maar daarmee bedoel ik uitsluitend dat een plant zich net zo makkelijk voortplant als sommige minder door de mens gewenste planten. Want 'onkruid' bestaat natuurlijk helemaal niet.

Nogmaals Thunbergia

= door Jeannette van Ditzhuijzen =

Twee weken geleden is door een vergissing het laatste deel van de tuinrubriek weggevallen. Hieronder volgt het hele laatste stuk.

EEN ANDERE Thunbergia is de *Thunbergia grandiflora*, een blauwbloeiende klimmer, die ook in het wit voorkomt. Het is moeilijk om je voor te stellen dat deze twee Thunbergia's familie zijn van de bekende *Susanne met de mooie ogen* (*Thunbergia alata*).

De blauwe *Grandiflora* zag ik onder andere in het centrum van Santo Domingo in volle kleurenpracht. Helaas kon ik aan de plant daar geen zaden vinden; en in de catalogus van mijn zaadleverancier (*Thompson & Morgan* in Ipswich, Engeland) stond de *Grandiflora* vorig jaar ineens niet meer vermeld. Ik had het al opgegeven, toen ik de plant op Curaçao bij iemand in de tuin zag staan. Boordevol lichtblauwe bloemen klom zij tegen een houten hekwerk omhoog. Ik heb de stoute schoenen maar aangetrokken en gevraagd of ik zaden en/of een stek zou mogen hebben. Ik had namelijk ... inmiddels gelezen dat deze plant zich ook goed door stekken laat vermeerderen.

Ik trof een buitengewoon vriendelijke dame, die mij meteen een paar stekken meegaf. Zij had hem zelf ook als stek gekregen. Maar daarna was het haar nooit meer gelukt om een stek te laten wortelen. Geen prettig vooruitzicht, temeer daar ik, zoals gezegd, niet altijd een succesvol ben met stekken.

Maar goed, mijn stekken staan nu in verschillende potten en ik hoop maar dat één van hen wortels gaat maken. Ik heb ze eerst in stekkenpoeder gedoopt (stekkenpoeder bevordert de wortelvorming; het is in potjes bij tuincentra te koop) en vervolgens in goede, geïmporteerde potaarde gezet, met een plastic zak om de stekken heen, zodat alles goed vochtig blijft. Enfin, we zullen zien, het blijft toch een kwestie van geluk met stekken.

Als dit niet lukt, moet ik maar op de nieuwe zaadcatalogus uit Engeland wachten. Wellicht kan ik ze dan alsnog zaaien. Ik weet in elk geval zeker dat de Thunbergia Grandiflora het doet op Curaçao, ik heb hem zelf gezien.

Kook mee met May

DEZE WEEK een recept voor het bereiden van een heerlijke kippesoep. U heeft hiervoor nodig:

500 gram kippevleugels
3 liter water
een stukje wortel en het groene deel van een prei
een takje selderij
kleine stukje witte of Chinese kool
1 teentje knoflook
en een beetje zout.

Voor de vulling is nodig:
1 flinke wortel
1 grote aardappel
1 zoete aardappel
1 stukje pompoen (200 gram)
1 prei
1 maïskolf in 5 stukken gesneden
een beetje vermicelli en
1/2 kippe Knorblok.

U wast de vleugels. Opzetten in 3 liter water met wortel, prei, selderij, kool, knoflook en zout. Tot het kookpunt brengen (niet laten koken!). Het vuur heel laag draaien en de bouillon 2 à 3 uur laten trekken. Bouillon zeven en weer aan de kook brengen. Intussen snijdt U alle groenten in stukken, de prei in ringen. U voegt eerst de prei toe, dan de wortel en aardappel, wat later de pompoen en zoete aardappel en tot slot de maïs, de vermicelli en het Knorblokje. Doorkoken tot alle groenten gaar zijn. Kippevleugels schoonmaken en weer bij de soep voegen. Eet smakelijk.

MAY

'Amerikaanse Nederlandse' observeert alledaagse leven

Ethel Portnoy is trots op plek aan de zijlijn

"IK BEN UIT Amerika weggegaan omdat ik op zoek wilde naar de bron van al die mooie cultuur waarmee ik in mijn studie kennis had gemaakt. Maar nooit met het idee om te blijven. Ik had introductiebrieven voor de grote joodse Franse families op zak. Zo ben ik ook bij Claude Lévi-Strauss van de jeans, jazeker, de Dreyfuss-familie, ik heb ze allemaal leren kennen. Er was één hoogleraar (Leroi-Gourhan) die onmiddellijk vertrouwen in mij had. Even later ontmoette ik mijn aanstaande man, we werden verliefd, we trouwden. Zo zat dat. Ik ben dus gebleven".

"Dat was in de jaren vijftig. Toen ik naar Europa vertrok verklaarden ze me voor gek. In Amerika ging het heel goed. Tijdens de oorlog was de grote boem gekomen, er werd enorm geproduceerd. Iedereen vroeg me: waarom ga je in Godsnaam naar Europa? Het is daar nog steeds zo arm. Ze stuurden me pakjes met voedsel en kleding. Ze hadden geen flauw benul wat hier in Europa gebeurde".

"Iedere twee jaar ging ik terug om mijn familie op te zoeken. Dan hadden ze weer een nieuwe auto, een nieuwe wasmachine. Dat ging maar door. Dingen die voor mij nog ver in de toekomst lagen. Daar hadden ze in die tijd al een afwasmachine, ik moest wachten tot 1972. Dat soort dingen. Zij hadden pamperluiers, ik kon me dat niet permitteren. Ik moest ze in een emmer op het gas zetten en laten koken. Daarna uitwringen, spoelen, uitwringen".

"Toen ik veertien was keek ik tegen de wereld aan met de ogen van een onschuldige - om niet te zeggen die van een imbeciel". Zo begint *'De eerste zoen'*, een kort verhaal van Ethel Portnoy uit haar gelijknamige bundel. En zo gaat het verder: *"Met de intuïtie van een stom dier had ik het gevoel dat het leven meer te bieden moest hebben dan het lezen van boeken uit de bibliotheek - maar wat?*

Wie geeft zich na deze regels nog niet gewonnen? En precies daarover gaat dit korte verhaal, over de macht van het Woord. Een meisje leest in de klas haar opstel voor over 'mijn eerste zoen' en ontdekt dan dat die klas aan haar lippen hangt. De pen als verleider, het woord als erogene zone. Ethel Portnoy publiceert al twintig jaar. Essays, korte verhalen, schetsen, alles in glasheldere conversatiestijl geschreven. 'Broodje aap' is haar bekendste titel, een verzameling sterke verhalen die ze met de speurzin van een cultureel anthropologe verzamelde. Eind vorig jaar verscheen de verhalenbundel 'De eerste zoen', in mei ligt er een nieuw boek en in het najaar het tweede deel van 'Broodje aap'. Het tijdschrift *Opzij* bekroonde haar essays onlangs met de Annie Romein-prijs. Ethel Portnoy werd geboren in de VS (1927). Haar ouders waren joodse immigranten uit Oost Europa. Na de oorlog kwam ze naar Parijs om te studeren. Ze trouwde met Rudy Kousbroek. In 1970 verhuisde het gezin - twee kinderen inmiddels - naar Den Haag. Daar woont de schrijfster nog steeds. Ze is nu gescheiden. "Kinderen en man opgehoepeld, ik heb eindelijk zeeën van tijd om te schrijven".

Ethel Portnoy zit met de kat op schoot. Het beest lijdt aan een verkoudheid, die hem tot ongecontroleerde keelgeluiden brengt, wat zijn vrouwtje op haar beurt weer geamuseerde kreten doet slaken.

"Ik heb geen zogenaamd privéleven meer. Ik leef voor het schrijven. Alles is weg. Alleen mijn kat is er nog, hè kat. Ik zie mensen, ik ken mensen, vrienden, maar ik ben nergens meer echt bij betrokken", schetst ze haar huidige levensfase. Schrijven is haar levensvervulling, maakt ze duidelijk. Toch verschenen haar eerste boeken pas rond haar drieënveertigste. Een van haar eerste verhalen heette 'Melk' en werd gepubliceerd in *Hollands Maandblad*.

"De basis voor dat verhaal was een brief aan W.F.Hermans, met wie wij toen bevriend waren. Poll wilde graag wat van mij publiceren, want hij wist dat ik ook verhalen schreef en toen dacht ik dat dat wel wat was". Het verhaal gaat over een vrouw die ervaart dat haar melkproduktie niet meer de overvloed heeft van de jeugd. Kousbroek vertaalde aanvankelijk haar eerste verhalen, "maar invloed op de inhoud heeft hij nooit gehad, want ze lagen er al". De feiten van haar levensloop wekken de indruk dat Ethel Portnoy, voordat ze daadwerkelijk schrijfster zou worden, minstens twee briljante carrières heeft laten schieten. Eén in de universitaire wereld en één bij de internationale organisatie Unesco, waar ze lange tijd werkte. Op haar tweeëntwintigste was ze al afgestudeerd in de Engelse literatuur. Ze vertrok naar Parijs met een beurs om de decadente literatuur te bestuderen, maar het werd antropologie (bij de beroemde Claude Lévi-Strauss) en archeologie. Niet omdat ze niet kiezen kon. Ethel Portnoy, nu: "Ik heb altijd naar het schrijven toegewerkt, werkelijk, tegelijk wilde ik ook zo lang mogelijk om me heen kijken. Op een gegeven ogenblik heb ik nog kunnen promoveren in de antropologie. Zelfs mijn proefschrift was bijna af. Alle voorexamens had ik achter de rug. Achteraf ben ik blij dat ik niet in dat academisch wereldje ben beland. Want dan ga je je daarop concentreren en lig je vast".

"Nu besef ik dat ik dat altijd afgehouden heb omdat mijn geheime wens was schrijfster te worden. Maar al het werk in de antropologie en de archeologie - ik heb ook opgravingen gedaan - komt allemaal weer van pas. Het is niet voor niets geweest. Alleen kan het bij mij twintig, dertig jaar duren voor ik ergens over schrijven kan".

Over haar jeugd in de Bronx, New York: "Ik was een echt straatkind, speelde altijd buiten. ja, toen kon dat nog, *of course* de Bronx was nog zo rustiek, zo landelijk! We woonden tegenover het park. Ik was altijd maar in bomen aan het klimmen en dat soort dingen". Dan naar het Den Haag van nu, waar ze woont in een stille wijk. "Van die buurten hou ik. Ik heb er altijd gewoond. Ergens aan de rand van het centrum. Naar Amsterdam heb ik nooit gewild. Voordat je het weet ben je verstrengeld in het leven daar. Iedereen weet waarmee je bezig bent". "De Bronx was een stille buurt, met mooie ouderwetse flatgebouwen. Daarna kwam een rustig universiteitsstadje in Wisconsin, Madison. En in Parijs woonden we in de Boulogne-Billancourt, een wijk aan de rand van de stad. Dat was echt een pover buurtje indertijd, de wijk waar de industriële wasserijen waren. Grote platte gebouwen, waar de hele tijd wasmachines draaiden voor hotels. Ik ben altijd in de marge, ook in de steden". "In de Nederlandse literatuur neem ik een marginale positie in, dat ervaar ik zelf ook zo. Maar het is in zekere zin mijn trots. Het zijn altijd de marginalen die de meest interessanten zijn". Ze lacht. "Zo voel ik dat. Die lopen niet mee. De beste gedachten ontstaan meestal in de zijlijn. Ik vind het niet erg dat ik er wat bijhang".

Portnoy is redacteur van het literaire tijdschrift *Maatstaf*. Een vrouw met haar kennis van de Engelse en Franse literatuur vraag je graag naar haar oordeel over de Nederlandse literatuur. Ze blijkt een groot bewonderaarster van Gerrit Komrij en A.F.Th. van der Heijden. "De Nederlandse literatuur doet niet onder voor enige andere literatuur. Het probleem is de vertalingen. Zo lang er geen goede vertalingen komen, zal men dat in het buitenland niet weten. En goede vertalingen komen er alleen als je de vertaler een pot goud voor zet. Ik weet het, ik zou zelf de aangewezen persoon zijn om te vertalen, maar ik begin er niet aan. Voor 9,3 cent per woord, pieker ik er niet over. Voor 50 cent ja, dan wel".

COBRA

In hun Parijse tijd leerde het paar Kousbroek/Portnoy vele Vijftigers kennen, die culturele zwier van Franse hoofdstad zochten, op de vlucht voor de bloemkooldampen van het naoorlogse Nederland. Remco Campert werd een goede huisvriend. Over haar observaties van de Vijftigers wil Ethel Portnoy een boek schrijven. "Niemand van hen wist toen dat zij de Vijftigers waren. Later is die naam er op geplakt. Er waren velen bij die nu wat in de vergetelheid zijn geraakt, maar die toen wel degelijk meededen. Zelfs in dat huis waar de Cobra-kunstenaars woonden, Appel en Corneille, in de Rue d'Auteuil, daar woonden ook Bram Bogart, Kees van Bohemen, daar was een Lottig van der Gaag, de beeldhouwster, daar was Dora Tuynman, de schilderes. Allemaal wel degelijk mensen die er zijn mochten". "Ik wist natuurlijk dat het in Nederland een beetje bedompte bedoening was. Als we hier in Nederland kwamen, zag ik Elsevier nog wel eens in, dat was nog een krant toen, de ouders van mijn man lazen die. Ik vond wat daarin stond weliswaar vreselijk ouderwets, maar die schilders en dichters, die ik in Parijs had leren kennen, hadden niets revolutionairs voor mij. Zo hoorde dat gewoon, vond ik, dat vrije". "Het was een beetje de Amerikaanse spirit om vrij te doen. Ik kon mij daar heel goed in vinden. Vond het niet eng, of vreemd, in tegendeel. Het paste bij mij. Wat ze deden vond ik gewoon mooi. Toen ik Lucebert voor het eerst hoorde voordragen, was dat prachtig. Of het nieuwe vormen waren, ach, daar lette ik niet op. Men deed maar. Ik wist niet dat er iets achter zat, welnee".

AMERIKA

Van de Amerikaanse cultuur lijkt ze steeds meer afstand te nemen. In 'De eerste zoen' staat een verhaal over het wedervaren van haar broer die als jongeman een lijstenfabriekje begon, opklom tot een welvarend zakenman en vervolgens haast ten onder ging in de financiële crisis van oktober 1987. De geschiedenis van haar broer is de geschiedenis van Amerika in een notedop, een verhaal dat hier en daar herinneringen oproept aan de hallucinerende waanzin van 'Het vreugdevuur der ijdelheden' van Thom Wolfe. *'Mijn broer. Mijn kleine broertje...'* Zo begint het verhaal 'De lijstenmaker'. "In zijn manier van aanpakken is mijn broer Amerika. In hem zie je in wat voor crisis Amerika is beland. De industrie is er aan het afsterven. Voor de lijsten die mijn broer maakte is hij, gedwongen door de concurrentie en de drang hoge winsten te maken, steeds meer goedkope onderdelen gaan importeren uit derde wereld landen. Zo hebben ze daar in de VS hun eigen industrie de nek omgedraaid". "Veel zakenmensen zijn de geldhandel ingegaan en hebben de produktie kapot laten gaan. Alleen in de geldhandel kon je gigantische winsten maken. Op een zeker moment was iedereen in Amerika aan het speculeren, zelfs mensen als mijn broer, die dat eigenlijk niet hoefde te doen, omdat hij gelukkig altijd zijn fabriek heeft gehouden. Ik ben er echt faliekant tegen. Dat speculeren met geld leidt tot hele slechte ontwikkelingen voor het land. Het werkt naar een crisis toe. Ik zet zelf mijn geld gewoon op de Postbank. Met een beetje rente. Zo hoort het, vind ik". "Na de beurskracht bleek mijn broer er voor 150.000 dollar in te zitten. Dat viel mee, het bedrag is nog te overzien. Maar de tweede man van mijn ex verloor 25 miljoen dollar. Moet je je voorstellen, dat zijn toch ongelofelijke bedragen, vijf-en-twintig-miljoen... Daar heb je eenvoudig geen weet meer van. Die man is door zijn vrienden weer met vijf miljoen op de been geholpen".

Het is, zoals ik in mijn verhaal zeg: Als mensen niet zelf meer dingen produceren is het eind zoek. Die geldhandel is dorre bladeren, lucht. Ik ben er heel erg tegen. Ik ben daarin heel ouderwets. Je moet dingen beet kunnen pakken. Al het andere bestaat niet. Daar moet je je niet mee inlaten".

DRIETALIG

"De kinderen zijn drietalig opgegroeid. Thuis spraken we Engels, op school was het Frans, maar er kwam altijd veel bezoek uit Nederland zodat ze ook Nederlands leerden. In 1970 zijn we naar Nederland gegaan. Mijn dochter heeft hier het Franse lyceum afgemaakt. Dat was een strenge opleiding hoor. Mijn zoon was vijf toen we hierheen kwamen. Die hebben we meteen in het Nederlandse schoolsysteem laten glijden. Montessorilyceum. Hij heeft een hele gelukkige jeugd gehad, dankzij het feit dat wij naar Nederland zijn gekomen, denk ik nu wel eens". "Zoon en dochter, het zijn twee heel verschillende mensen geworden. Zij heeft een strenge, zeer klassieke scholing achter de rug. Ze gebruikt haar opleiding nu als vertaalster. Mijn zoon is in de creatieve vakken beland. Hij is beeldillustrator en toneeldecorbouwer. Hij heeft een zeer zuivere smaak. Hij is de enige die ik wel eens een stuk laat lezen ter beoordeling. Al is hij pas 26, ik heb vertrouwen in zijn smaak en hij geeft altijd een eerlijk antwoord".

"Ik schrijf in een zeer degelijk en klassiek Engels. Ik kom van een hele sjieke meisjesschool, dus dat zit wel goed. Maar ik schrijf ook heel snel. En omdat ik tijdens het schrijven ideeën uit de lucht moet kunnen plukken, zou het me belemmeren als ik moest nadenken: hoe zeg ik dit of dat precies in het Nederlands". "Daarom heb ik allerlei mensen die me vertalen. Die sturen mij altijd hun tekst terug. Dan controleer ik of het absoluut, precies weergeeft wat ik wou zeggen. Maar mijn ingrepen hebben eigenlijk alleen te maken met nuances en precisie, een woord hier en daar".

Wanneer komt haar grote roman?

"In het begin was het een opwindende dronkenschap dat ik emoties teweeg kon brengen. Nu weet ik dat dat zo is. Alles in het schrijven is een truc of een techniek, of een vorm. Ik hou van uitproberen, kijken of ik het ook kan. Dus misschien schrijf ik nog wel eens een grote roman, wie weet. Avontuur is altijd mijn belangrijkste drijfveer geweest". "Maar de diepste drijfveer om te schrijven überhaupt ben ikzelf. Je bent er om te schrijven. Als ik dat niet zou doen zou ik me een overbodig mens voelen. Dan zou ik voortdurend beseffen dat ik lucht in zat te ademen en voedsel tot me te nemen dat misschien beter aan een ander was besteed".

Langste straat van Berlijn

De Leninallee, de **langste straat van Berlijn**, is vrijdag omgedoopt in haar vooroorlogse naam: Landsberger Allee. De naamswijziging vormt onderdeel van een beleid om verwijzingen naar het communistische bewind te verwijderen uit de herenigde hoofdstad van Duitsland.

Oost-Berlijn was 41 jaar lang de hoofdstad van de communistische DDR, terwijl West-Berlijn een ommuurde westerse enclave was. De stad werd weer een na de Duitse eenwording in 1990.

Gemeentefunctionarissen onthulden het nieuwe straatnaambord van de Landsberger Allee tijdens een feestelijke bijeenkomst langs de 14 km lange boulevard. Het Leninmonument aan de voormalige Leninallee wordt afgebroken.

Vandorp - Eddine n.v.

Altijd bij U in de buurt.

Schottegatweg Oost 185

Winkelcentrum Promenade

OTRABANDA
Roodeweg 13

PUNDA
Breedestraat

HATO

PRINCESS BEACH HOTEL

VAN DER VALK PLAZA HOTEL

HOLIDAY BEACH HOTEL

CARIBBEAN HOTEL

SEALION

VANDORP-EDDINE N.V.
speelgoed - souveniers - kantoorbehoeften - boeken - tijdschriften - platen - kaarten - cosmetica - snoepgoed - zegels - sigaretten - pockets.

net even............iets beter

PIERSON, HELDRING & PIERSON (N.A.) N.V.

Pierson verleent ook op Curaçao financiele diensten aan particuliere- en institutionele beleggers, en aan grotere bedrijven.

Pierson Curaçao is gespecialiseerd in internationaal vermogensbeheer, de handel in valuta's en depositos, en bijzondere krediet arrangementen zoals handels financieringen.

Als echte merchant bank beschikt Pierson Curaçao op ons eiland over de deskundigen en de know how om voor iedere cliënt afzonderlijk de meest geëigende oplossing te vinden.
want ... sommige zaken verlangen een Pierson benadering.

Voor nadere informatie, bel ons eens op telefoonnummer 639300

Wereldraad: Besluit indertijd fundamenteel onjuist

Voldoening over intrekken Antizionisme-resolutie

GENEVE - Als een belangrijke stap naar vrede in het Midden-Oosten heeft de Wereldraad van Kerken de opheffing van de VN-resolutie tegen het Zionisme begroet. De Algemene vergadering van de Verenigde Naties heeft hiermee een belemmering voor het vredesproces weggenomen, aldus de secretaris-generaal van de wereldraad, Emilio Castro. Van kerkelijke zijde elders werd ook over het algemeen positief gereageerd op dit besluit. De joodse rabbi Van de Kamp gaf te verstana dat hij de nacht na deze VN-beslissing "veel beter" had kunnen slapen.

De resolutie uit 1975, waarin het Zionisme een "vorm van racisme" werd genoemd, was volgens Wereldraad-secretaris Castro "fundamenteel onjuist". De VN begingen daarmee een beslissende fout door het conflict in het Midden-Oosten op het niveau van het racisme te brengen. Het gaat echter om een politiek conflict tussen twee naties. "Het Zionisme is geen racisme," zei Castro tegen het Duitse persbureau EPD. De Zionistische beweging, in 1895 door Theodor Herzl gesticht, heeft het joodse volk een vaderland gegeven. De Wereldraad, die in 1975 de resolutie scherp veroordeelde, heeft ook altijd het recht van de Palestijnen op een eigen staat ondersteund. De oecumenische organisatie, waarbij 320 orthodoxe, protestantse en Anglicaanse kerken aangesloten zijn, heeft de laatste jaren scherpe kritiek op het beleid van Israel in de bezette gebieden uitgeoefend. Castro sprak de hoop uit dat nu een politieke oplossing van het conflict en verzoening tussen Israel en de Palestijnen mogelijk is.

LOYALITEIT

De Nederlandse raad van kerken is "zeer verheugd" over het VN-besluit. "Ik ben bijzonder blij", aldus secretaris ds W.R. van der Zee. Nogal wat Israeli's waren behoorlijk gebeten op de VN wegens deze uitspraak. Die hindernis is nu weggenomen, aldus Van der Zee. "Kritiek op het beleid van Israel jegens de Palestijnen houdt niet in dat Zionisme gelijk te stellen is aan racisme." Op de Algemene vergadering van de Wereldraad van Kerken, afgelopen februari in Canberra, pleitte Van der Zee namens de Nederlandse kerken voor meer begrip voor Israel.

De raad van kerken in Nederland heeft een dubbele loyaliteit, zowel ten aanzien van Israel als ten aanzien van de Palestijnen. Dit heeft enige malen tot stevige botsingen tussen de raad en de joodse gemeenschap in Nederland geleid. Vorig jaar zijn de moeilijkheden uitgesproken tussen voorzitter dr. D.C. Mulder van de raad van kerken en voorzitter dr. S. Schoon van het Overlegorgaan van joden en christenen in Nederland.

PRIJS

De Amsterdamse rabbijn I.B. van de Kamp heeft "veel beter geslapen" nadat de VN de Antizionisme-resolutie had ingetrokken. "Maar ik weet niet welke prijs Israel hiervoor op het politieke slagveld nog moet betalen." Zowel het besluit uit 1975 als de intrekking zegt meer over de politieke verhoudingen in de wereld dan over het Zionisme. De VN-leden hebben toen en nu niet gekeken naar wat de betekenis van het Zionisme is. De internationale steun voor Israel die uit de intrekking blijkt, dwingt de gesprekspartners hun beleid een beetje bij te stellen. "Politiek is de intrekking misschien heel belangrijk, maar nogmaals, ik weet niet welke prijs Israel hiervoor moet betalen."

De VN hebben met het herroepen van de Antizionisme-resolutie "een historisch onrecht jegens het joodse volk" ongedaan gemaakt. Dit zeggen het Centrum informatie en documentatie Israel en de Nederlandse Zionistenbond in een gemeenschappelijke reactie op het VN-besluit Resolutie 3379 van 10 november 1975 "perverteerde het begrip racisme, belemmerde het functioneren van de VN, was aanleiding voor antisemitische campagnes en ontkende in feite het bestaansrecht van de staat Israel," aldus CIDI en NZB. De jaarlijkse komst van tienduizenden joden naar Israel toont aan dat de smadelijke resolutie er nimmer in is geslaagd de werkelijke betekenis van het Zionisme aan te tasten.

De herroeping, die met 111 stemmen voor, 25 tegen bij 13 onthoudingen werd aangenomen, zal het vredesproces in het Midden-Oosten bevorderen. In 1975 verkreeg de resolutie een meerderheid door de steun van het toenertijd grote aantal dictaturen. De zeer ruime meerderheid, waarmee tot de intrekking is besloten, is derhalve ook als een overwinning van de democratie te beschouwen, aldus CIDI en NZB.

Voorstel vereniging zwarte priesters in VS

Mogelijkheid onderzoeken Afro-Amerikaanse ritus

WASHINGTON - Zwarte priesters in de Verenigde Staten willen dat de bisschoppen een onderzoek instellen naar de invoering van een Afro-Amerikaanse ritus in de Rooms-katholieke kerk. "De katholieke kerk is een kerk die overal het snelst groeit behalve bij de zwarten in de VS", zegt pater Al McKnight van de Vereniging van zwarte priesters.

"De kerk moet haar identiteit van een kerk van blanken en Europeanen veranderen. Een Afro-Amerikaanse ritus zou daaraan meewerken. Ze is ook een noodzakelijk stap om meer zwarte priesters te krijgen", denkt McKnight. De Vereniging van Zwarte priesters dringt al sinds 1983 aan op invoering van een liturgie waarin elementen uit de Afrikaanse cultuur zijn opgenomen. Zij verwacht daarvan een nieuwe manier van kerk-zijn.

De zwarte hulpbisschop mgr Wilton D. Gregory van Chicago is het eens met het voorstel van de zwarte geestelijken, maar waarschuwt dat het onderzoek er ook toe kan leiden dat de ritus niet moet worden ingevoerd. De hulpbisschop waarschuwde voor de "strikte en vaak veeleisende" rituelen in de Afrikaanse ritus. Voorstellen om wijzigingen in die ritus aan te brengen, worden al snel gezien als kritiek op de Afrikaanse cultuur en haar tradities.

Volgens Gregory moet ook rekening worden gehouden met de wensen van de vele Haitiaanse en zwarte Spaanssprekenden binnen de Amerikaanse kerk.

VS-episcopaat vol lof milieubeweging

Evenwicht nodig tussen natuur-behoeften mens

WASHINGTON - De bischoppen van de Rooms-katholieke kerk in de Verenigde Staten hebben de leefwijze van hun landgenoten bekritiseerd en zich uitgesproken tegen een ongeremde economische groei ten koste van de natuur.

De bisschoppen bieden in hun rapport 'Het aanschijn van de aarde vernieuwen' een katholieke milieu-ethiek, waarin evenwicht tussen de behoeften van de mens en van de natuur voorop staat. De bisschoppen geven aan dat materiele vooruitgang nooit alleen het doel van de kerk is geweest. Een zinvolle ontwikkeling houdt in dat men zich matiging oplegt in het gebruik van de natuurlijke hulpbronnen. Dat is in de eerste plaats de morele plicht van de 'rijke naties', waaronder de VS.

De bischoppen erkennen in hun rapport dat de milieuorganisaties een onschatbare bijdrage hebben geleverd aan de bewustwording van de bedreigingen voor het milieu. Tijdens de presentatie van het rapport liet de voorzitter van de bisschoppenconferentie, aartsbisschop Daniel Pilarczyk, zich kritisch uit over de houding van veel Amerikanen. "Velen denken dat ze volgens de Amerikaanse levenswijze moeten leven, maar dat is in het geheel niet wenselijk."

Ecuadoriaanse indianen bij bezoek aan Nederland

Schande dat er geen inheemse kerk bestaat in Latijns Amerika

ROTTERDAM - "Het is een schande dat er geen inheemse kerk in Latijns Amerika is. Jezus heeft heel anders gehandeld dan de Rooms-katholieke kerk na 1492. Hij wiste het joodse verleden niet weg, maar bouwde erop voort."

Carlos Amboya uit Ecuador heeft weliswaar respect voor het werk van sommige missionarissen, zoals Bartolome de Las Casas, maar vindt dat de kerk in het algemeen haar plicht heeft verzaakt om de Blijde boodschap te brengen. "De kerk bracht een slechte boodschap, de indianen werden uitgeroeid." Amboya is samen met twee andere indianen, Rosa Pagala en Delfin Tonesaca, uit Ecuador voor een verblijf van drie weken naar Nederland gekomen op uitnodiging van de katholieke missie-organisatie Missio Nederland.

Amboya en Tonesaca hebben een zesjarige opleiding gevolgd aan een vormingscentrum in Riobamba, dat is genoemd naar de in 1988 overleden bisschop Leonidas Proano. Deze bisschop was een der weinige kerkleiders die zich zeer hebben beijverd voor verbetering van de levensomstandigheden van de bijna vier miljoen indianen in Ecuador. Pagala, die haar tien maanden oude dochter naar Nederland heeft meegenomen, is halverwege de opleiding.

WORTELEN

Alle drie doen ze pastoraal werk onder de indianen, waarbij Pagala zich concentreert op de indiaanse vrouwen. "Vooral vrouwen leven in grote armoede, zij zijn nog meer gemarginaliseerd dan de mannen. Tot voor kort werd het vanzelfsprekend geacht, dat de vrouw er was voor het huishouden en het vee, niet dat ze cursussen volgde."

Latere kardinaal De Lubac in rapport van 1944:

Franse episcopaat onder oorlog slaafs tegen Nazi's

PARIJS - De meeste Rooms-katholieke bisschoppen in Frankrijk hebben zich tijdens de Tweede Wereldoorlog vaak slaafs tegenover de bezetter gedragen.

Tot deze conclusie kwam de pater Jezuiet Henri de Lubac die later tot kardinaal vergeven werd, eind 1944 in een vertrouwelijk rapport dat deze maand is gepubliceerd door de 'Revue des deux mondes'. De bisschoppen hebben een houding aangenomen die praktisch neerkwam op een veroordeling van de christelijke verzetsstrijders. De Lubac, die in september vorig jaar overleed, heeft het rapport, dat de titel draagt 'De kwestie van de bisschoppen onder de bezetting', geschreven op verzoek van de christelijke filosoof Jacques Maritain, destijds ambassadeur van Frankrijk bij de Heilige Stoel.

De Lubac schetst een weinig heldhaftig beeld van de Franse kerk. Onder de Duitse bezetting zagen allen de kerk als een instelling die "op een afschuwelijke manier profiteerde van een afschuwelijke situatie", schrijft hij. Hij veroordeelt "het schandaal van deze vier jaren (van bezetting), waarin de kerk zo vaak tevreden scheen, terwijl het recht alom werd geschonden, het geweten werd gefolterd en het christendom door het slijk werd gehaald".

Vorige maand bleek uit een rapport van een commissie van historici, ingesteld door de aartsbisschop van Lyon, dat verscheidene vooraanstaande geestelijken de oorlogsmisdadiger Paul Touvier na de oorlog hebben geholpen zich schuil te houden voor de Franse justitie.

Boris Jeltsin en Mikhail Gorbatsjov hebben beide pogingen ondernomen om in het 'nieuwe Rusland' de betrekkingen tussen Kerk en Staat te verbeteren.

Mogelijk bemiddelende rol weggelegd voor orthodoxen en Vaticaan:

Jeltsin: Heb respect voor alle geloofsovertuigingen

ROME - Ruim een jaar na zijn tweede ontmoeting met de inmiddels ambteloos burger geworden Michail Gorbatsjov ontving paus Johannes Paulus II onlangs de nieuwe sterke man, de Russische president Boris Jeltsin. De toekomst van Rusland, de betrekkingen tussen het Vaticaan en Rusland, de slechte relatie tussen de Russisch-orthodoxe kerk en de Rooms-katholieke kerk en het bezoek dat de paus aan Rusland wil brengen waren toen onderwerpen van gesprek.

In een interview met de Italiaanse krant La Republica beleed Jeltsin eerder duidelijker dan ooit zijn geloof. "Ik heb respect voor alle geloofsovertuigingen en alle godsdiensten. Ik ga tamelijk geregeld naar de kerk, naar de mis, en ik voel veel emotie als ik het huis van God binnenga. Zij hebben geprobeerd om me het atheisme tegen elke prijs op te leggen, maar zij zijn er niet in geslaagd", zei Jeltsin. De Russische leider heeft uit handen van zijn moeder het doopsel ontvangen.

OECUMENISCHE ROL

Een van de gesprekspunten was de status van de pauselijke gedelegeerde in Moskou, aartsbisschop Francesco Colasuonno. Hij was indertijd benoemd als een persoonlijk afgezant bij Gorbatsjov. Verder lijkt voor Jeltsin misschien een 'oecumenische' rol weggelegd om de paus en de Russisch-orthodoxe patriarch Aleksej dichter bij elkaar te brengen. De toch al moeizame verhoudingen tussen de Rooms-katholieke kerk en de Russisch-orthodoxe kerk zijn sedert verleden voorjaar sterk verslechterd, nadat de paus apostolische administrators in Moskou en Novosibirsk had benoemd.

De orthodoxen beschouwen Rusland als hun evangelisatieterrein en beschuldigen het Vaticaan van proselytisme (zieltjeswinnerij). Ook de spanningen tussen de orthodoxen en de Oekrains-katholieke kerk, die een orthodoxe ritus volgt maar de paus als hoofd van de kerk erkent, hebben tot de slechte relatie geleid.

BETERE RELATIES

De Russisch-orthodoxe kerk weigerde een vertegenwoordiger te sturen naar de bisschoppensynode over Europa in Rome. Tijdens de synode herhaalden de paus en de bisschoppen hun wens naar betere betrekkingen tussen beide kerken, maar kardinaal-staatssecretaris Angelo Sodano, die over de buitenlandse betrekkingen van het Vaticaan gaat, maakte tegelijkertijd duidelijk dat de orthodoxe kritiek geen pas geeft. De paus heeft de apostolische administratoren uitsluitend om pastorale redenen benoemd, aldus Sodano. De Rooms-katholieken, die vaak zwaar te lijden hebben gehad van de deportaties onder Stalin, hebben ook recht op een minimum aan pastorale zorg.

De paus maande tijdens een oecumenische dienst alle kerken zich te onthouden van ongefundeerde beschuldigingen. "Alleen zo kunnen vooroordelen worden voorkomen die vaak een bron van bitterheid en beschuldigingen zijn", waarschuwde de paus, die de Russisch-orthodoxe kerk niet bij name noemde, maar kennelijk wel voor ogen had. Colasuonno heeft dezer dagen patriarch Aleksej een boodschap van de paus overhandigd. Over de inhoud zijn geen mededelingen gedaan.

ONWAARSCHIJNLIJK

De spanningen tussen beide kerken maken een bezoek van de paus aan Rusland op korte termijn onwaarschijnlijk, zei de apostolische administrator van Moskou, Tadeusz Kondrusiewicz, enige tijd geleden. De uitnodiging voor het bezoek was afkomstig van Gorbatsjov, president van een land dat sindsdien opgehouden heeft te bestaan. Jeltsin zal er overigens weinig problemen mee hebben de uitnodiging te herhalen. Hij werd in ieder geval door het Vaticaan als een staatshoofd ontvangen.

Chileens episcopaat bezig met aanpassing

Democratisch Chili vergt andere aanpak

SANTIAGO - De leiders van de Rooms-katholieke kerk in Chili zijn er nog niet uit, hoe zij moeten reageren, nu hun land van een dictatuur op weg is naar een democratie. Het blijkt verre van gemakkelijk een nieuwe rol te vinden.

Sommige problemen hebben te maken met de 'beschermde democratie' die Chili nu kent, andere vloeien voort uit de druk van conservatieven, die met steun van het Vaticaan kerkelijke hervormingen, na het tweede Vaticaans concilie ingevoerd, willen terugdraaien.

Tijdens de militaire dictatuur van 1973 tot 1989 speelde de kerk een belangrijke rol in de verdediging van de mensenrechten. Vooral het Vicariaat van de Solidariteit, dat deel uitmaakte van het aartsbisdom Santiago, heeft op dit gebied grote bekendheid gekregen. In die tijd stond de kerk vooral bij de armen en vervolgden in hoog aanzien. "Het was een tijd van moedige, op het Evangelie gebaseerde hervormingen", zegt de theoloog prof. Sergio Silva. "Wij kwamen dichter dan ooit tevoren bij de armen te staan."

BESCHERMING

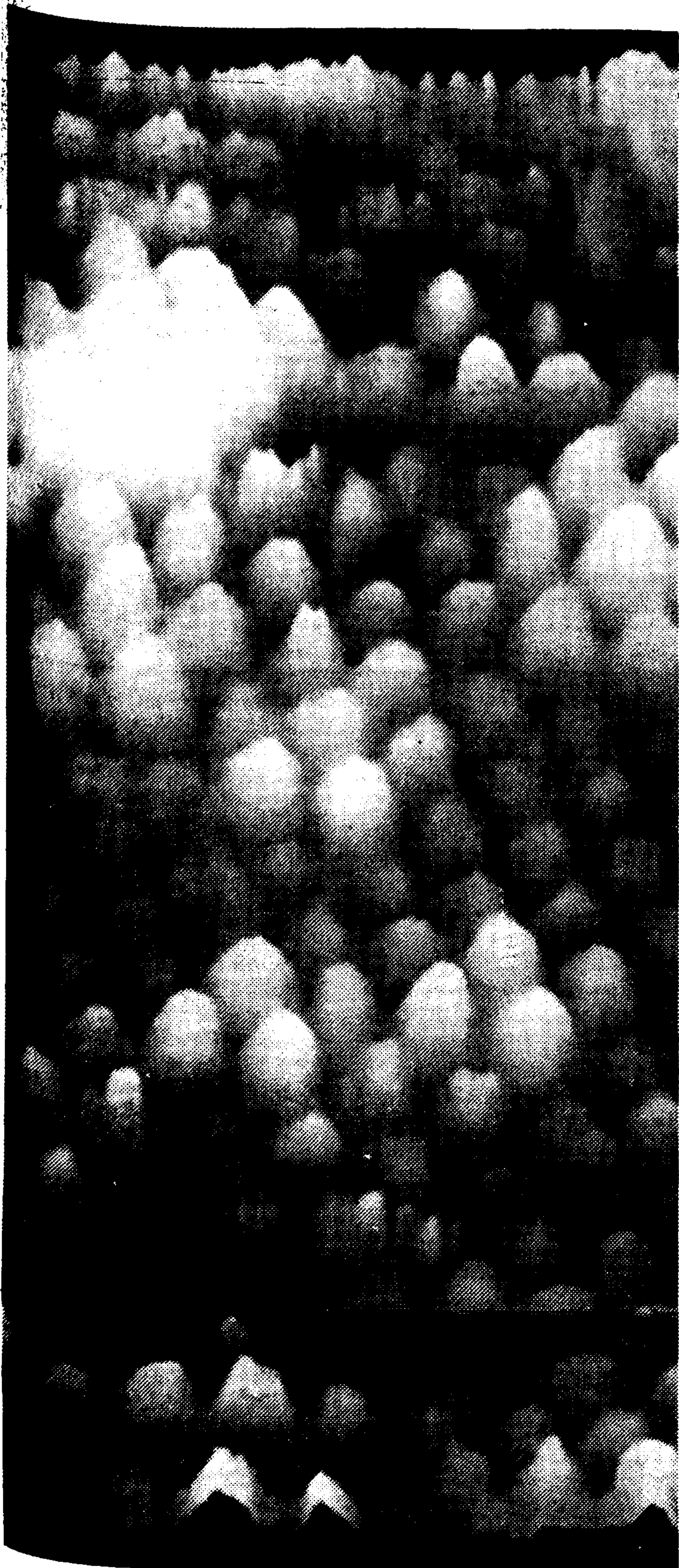
Sinds de installatie van president Patricio Aylwin in maart vorig jaar hebben de bisschoppen de neiging om de bemoeienis van de kerk met de mensenrechten op een lager pitje te zetten. Politieke partijen en buurtorganisaties genieten weer vrijheid van handelen en hebben niet zoveel behoefte meer aan bescherming door de kerk.

Bovendien roept de overgangsfase waarin Chili zich bevindt, bijzondere dilemma's op. Dictator Augusto Pinochet werd bij voorbeeld niet afgezet, maar trok zich als president terug na onderhandelingen over politieke hervormingen. Hij bleef echter opperbevelhebber van het leger. De regering van Aylwin heeft geen enkel individu wegens schending van de mensenrechten onder de dictatuur voor de rechtbank gesleept. Het rapport van de commissie 'Waarheid en verzoening' over de schendingen van de mensenrechten ten tijde van het bewind van Pinochet, onthulde niet de naam van degenen die voor de misdaden verantwoordelijk waren. Niemand is na de publikatie van het rapport in maart dit jaar voor de rechter gedaagd om zich te verantwoorden voor martelingen of andere inbreuken op de mensenrechten.

Het is duidelijk dat de katholieke kerk zich in een onwennige positie bevindt en soms niet weet hoe men moet optreden. Moet men vervolging eisen van de schuldigen uit de militaire periode. Of moet men verzoening preken. Moet men uitspraken doen over de toepassing van de sociale rechtvaardigheid of moet men zich voorlopig op dit gebied rustig houden. Het is blijkbaar een moeilijke keuze. De periode van de heldhaftigheid tegenover het overmachtige militaire bewind is (gelukkig) voorbij.

Moleculaire voetballen, nieuwe vorm van koolstof

WETENSCHAPPERS over de hele wereld zijn vorig jaar in de ban geraakt van een nieuwe klasse van koolstofmoleculen. Tot aan de jaren tachtig kende men twee vormen waarin zuivere koolstof in de natuur voorkwam. Op de eerste plaats grafiet, het spul in potloden, de meest voorkomende vorm van pure koolstof. Wordt grafiet onder hoge temperatuur en druk gebracht (zoals bijvoorbeeld in het binnenste van de aarde) dan worden de koolstofatomen tot zeer stabiele kristallen samengeperst en ontstaat de tweede vorm van koolstof, tevens de hardste stof die wij kennen: diamant.

Opname van een Raster Tunneling-microscoop. De donkere ballen zijn C60 moleculen, de lichter gekleurde ballen zijn C70 moleculen en hebben de vorm van een ei. Dr. Meijer: "C70 is eigenlijk een langgerekte C60. Je maakt C70 door een C60 in het midden open te snijden en er vijf paren koolstofatomen tussen te zetten".

Bij de nieuwe klasse gaat het om driedimensionale gesloten netwerken van koolstofatomen, bestaande uit precies twaalf vijfhoeken en een aantal zeshoeken: exact de vorm van een voetbal. Hoewel de eerste experimentele aanwijzingen voor het bestaan van een dergelijke vorm van koolstof al in 1985 verkregen waren, kwam midden vorig jaar de doorbraak toen men er in slaagde dit materiaal op grote schaal (grammen per dag) en in zeer zuivere vorm te maken.

Dr. Gerard Meijer, verbonden aan de afdeling Molecuul- en Laserfysica van de Katholieke Universiteit Nijmegen, werkte twee jaar in Amerika onder meer aan de detectie van het nieuwe molecuul in roetmonsters en stond daardoor in de kraamkamer van de buckbybal. Hij werkt daar thans ook in Nijmegen aan. Van alle elementen in het universum is koolstof het belangrijkste - althans vanuit het standpunt van de levende wezens op de planeet aarde. Koolstofatomen vormen immers de basisbouwstenen van de organische chemie en daarmee van het leven. Dat juist koolstof deze onmisbare rol speelt, is niet toevallig. Het koolstofatoom is namelijk ongelooflijk veelzijdig. Het kan door zijn structuur allerlei verbindingen aangaan - met zichzelf en met al van andere elementen in elke denkbare combinatie. Daarvan maakt niet alleen het leven dankbare gebruik, maar ook bijvoorbeeld de plastic-industrie. De meeste kunststoffen bestaan namelijk uit lange ketens van koolstofatomen die in combinatie met andere stoffen tot reuzemoleculen zijn samengevoegd. Maar ook als 'puur' element, zonder verbindingen aan te gaan met andere stoffen, is koolstof een uitzonderlijk interessante stof. Men kan zich dan ook gemakkelijk de opwinding voorstellen van chemici en fysici toen halverwege de jaren tachtig koolstof in een geheel nieuwe gedaante werd aangetroffen. De nieuwe ontdekte moleculen bestonden uit zestig koolstofatomen, die tot één *bal* waren samengevoegd, een vorm die eigenlijk te mooi was om waar te zijn.

Dr. Gerard Meijer: "In 1985 werd de eerste experimentele aanwijzing verkregen dat zoiets als zestig koolostofatomen (C60) in één klontje aan elkaar zouden bestaan. Dat werd ontdekt door een Amerikaanse groep onder leiding van prof.dr. Richard Smalley, samen met de Britse hoogleraar Kroto". "Kroto was degene die voorstelde om eens met een laser op grafiet te schieten en te kijken wat er dan gebeurt. Tot hun verbazing zagen ze iets waarin zestig koolstofatomen voorkwamen. Daar snapten ze niets van, het was totaal onverwacht". "Ze kregen het fenomeen ook maar fracties van seconden te zien. Als je met laser op grafiet schiet ontstaat er een wolkje. In dat wolkje werd gemeten, in de gasfase dus, omdat je daarin heel gevoelige technieken kunt toepassen. Zo'n wolkje is echter heel snel weg en daarmee ook die fantastische koolstofmoleculen, dacht men". "Uiteindelijk bleek dat de moleculen gewoon aan de kanten gaan zitten. Maar daar hebben ze in eerste instantie niet gekeken".

VOETBAL

In een artikel in het wetenschappelijk tijdschrift *Nature* heeft de onderzoeksgroep van Smalley in 1985 het bestaan van een nieuwe klasse van koolstofmoleculen gepostuleerd. In het artikel stelden de onderzoekers niet alleen dat C60 bestaat, maar beschreven ook hoe het molecuul er uit ziet: als een voetbal, opgebouwd uit vijfen zeshoeken. Ze konden het echter aan niemand laten zien. Dr. Gerard Meijer, in Nijmegen gepromoveerd, ging in januari 1989 naar het onderzoekslaboratorium van IBM in Californië. Dr. Meijer: "Ik heb daar samen met anderen gewerkt aan de opbouw van een heel gevoelige massa-spectrometer. Toen kwamen we op het idee om eens te kijken of wij met onze zeer nauwkeurige apparatuur C60 konden meten. Wij lieten het roetwolkje neerslaan op een oppervlak en we slaagden er inderdaad in niet alleen C60 aan te tonen, ook dat je het op kunt vangen, dat het stabiel is, dat je ermee in je hand door het laboratorium kunt lopen". "Ons grote probleem bleef dat we het spul maar heel moeilijk konden maken. In hoeveelheden van slechts milligrammen. Dat is voor onderzoek veel te weinig".

BIOSCOOPLAMP

Dr. Meijer: "De doorbraak kwam van de onderzoekers Krätchmer en Huffman, die bij toeval ontdekten dat als je een boogontlading maakt tussen twee koolstofelektrodes, iets wat in bioscooplampen heel gebruikelijk is, en je doet dat op een bepaalde manier, dan is twintig procent van het roet C60. Dat is nog onbegrepen eigenlijk". "Want dat je een molecuul, waar sinds 1985 een hele mensen fanatiek mee bezig zijn geweest, op een dergelijke triviale manier kunt produceren, kwam als een volslagen verrassing. Thans maken we hier op de universiteit in tien minuten een paar gram C60, nog altijd goed voor zo'n 5000 dollar per gram buckyballen of fullerenen".

De naam van het nieuwe koolstofmolecuul is een eerbewijs aan de Amerikaanse architect Buckminster Fuller, die in zijn 'geodetische koepels' hetzelfde principe van een combinatie van vijf- en zeshoeken toepaste. Volgens Buckminster Fuller vormt zo'n (half-)bolvormige structuur van vijf- en zeshoeken de sterkste constructie die je maar kunt bedenken. De toepassingsmogelijkheden van de buckybal lijken intussen haast onbegrensd. Reden voor het Amerikaanse tijdschrift *Science* om hem uit te roepen tot 'molecuul van het jaar'. Buckyballen, schrijft het blad, is in 1991 de lievelingssport geworden van fysici en chemici over de hele wereld.

Dr. Meijer: "Wat wij in Nijmegen doen is met steun van het FOM (Stichting Fundamenteel Onderzoek der Materie) de buckinsterfullereen bestuderen, we maken het, chemici halen de verontreinigingen eruit, de afdeling Vaste Stofchemie groeit uit de gasfase kristalletjes, die door de afdeling Vast Stoffysica bekeken worden op eigenschappen, terwijl de afdeling Toxicologie onderzoek doet naar de giftigheid. Het is echt multi-disciplinair onderzoek, buitengewoon interessant voor mensen van verschillende onderzoeksgroepen. We hebben elkaar nodig om het materiaal te maken, te zuiveren, kristalletjes te groeien en onderzoek op verschillende gebieden te doen. Het is fantastisch, nieuw materiaal, waaruit een heel nieuwe chemie zal ontstaan".

SMEERMIDDEL

Dr. Meijer: "De vraag is nu natuurlijk wat je er mee kunt doen. De fullerenen zijn een fantastisch smeermiddel, een laagje van die dingen is als lopen over knikkers, dat wil wel. Het is nog een beetje duur, maar fullerenen zal zeker gebruikt worden als smeermiddel in fijn-mechanische apparaten, uiteraard niet in locomotieven, smering dus door slechts een paar laagjes moleculen". "Verder hebben de nieuwe moleculen heel vreemde eigenschappen, het kan bijvoorbeeldheel gemakkelijk elektronen opnemen en lijkt in de nabije toekomst goed bruikbaar in batterijen. Ook zijn de individuele moleculen zeer hard, maar is een stapeltje buckyballen net zo zacht als een stapel sinaasappels". In het wetenschappelijk tijdschrift *Nature* beschrijft de Argentijnse onderzoeker Manuel Nunez Regueiro dat door fullerenen op een bepaalde manier samen te drukken er zelfs diamantjes ontstaan. Gewoon in kamertemperatuur en zijn verrassende vondst is vermoedelijk bruikbaar om industriële diamanten te gaan produceren. Ook supergeleiding (het vermogen om een elektrische stroom zonder weerstand te laten passeren) kan een belangrijke eigenschap van de fullerenen blijken te zijn, ook al kunnen zij voorlopig niet concurreren met de keramische supergeleiders die de afgelopen jaren zijn ontwikkeld.

Dr. Gerard Meijer van de afdeling Molecuul- en Laserfysica van de Katholieke Universiteit Nijmegen: "Een buckminsterfullereen is net een voetbal. Het is een gesloten structuur, bestaande uit twaalf vijfhoeken en twintig zeshoeken met op alle hoekpunten een koolstofatoom. In het aldus geconstrueerde koolstofraamwerk zijn alle koolstofatomen identiek, ze zijn op geen enkele manier van elkaar te onderscheiden en dat is een unieke eigenschap. Voorwaarde is dat je altijd twaalf vijfhoeken moet hebben, niet één meer, niet één minder. Die vijfhoeken mogen niet aan elkaar zitten, anders werkt het niet. Het aantal zeshoeken doet er niet toe. C70 is het volgende molecuul dat aan de eisen voldoet en vanaf C70 beantwoorden ze er allemaal aan".

Ulf Merbold onderzocht gewichtloosheid

ESA-astronauten keken naar paddeëtjes en muizebotjes

= door Piet Smolders =

VOOR HET EERST sinds 1985, toen de Nederlander Wubbo Ockels zijn ruimtevlucht maakte, zat er vorige week weer een astronaut van Europa's ruimtevaartorganisatie ESA in de ruimte. Ditmaal viel de eer te beurt aan de Duitser Ulf Merbold (50), in het gezelschap van vijf Amerikanen en een Canadees. Ulf maakte zijn eerste ruimtevlucht al in 1983, toen hij aan boord van de space shuttle Columbia werkte. Net als in 1983 en 1985 werd het merendeel van het werk gedaan in het Europese Spacelab. Dit ruimtelaboratorium bleef tijdens tijdens de vorige week donderdag beëindigde vlucht in het laadruim van de space shuttle Discovery. De vlucht was grotendeels gewijd aan het onderzoek van de invloed van gewichtloosheid op zowel levende als onbezielde materie. De officiële benaming van de missie was IML -1 (International Microgravity Laboratory 1)

Ulf Meerbold: Europees onderzoeker in een Europeesruimtelab aan boord van de Amerikaanse space shuttle.

Ruimtevaartdeskundigen spreken liever niet over gewichtloosheid maar over microzwaartekracht. Echt gewichtloos zou een lichaam pas zijn als het zich alleen in de ruimte bevond. Maar sinds Isaac Newton (1642-1727) weten we dat alle dingen elkaar aantrekken. Dus ook de shuttle oefent enige aantrekkingskracht uit op alles wat zich aan boord bevindt. Daarom is er toch nog sprake van gewicht, maar wel heel weinig: zeker minder dan een duizendste van het aardse gewicht. Vandaar het woord 'microzwaartekracht'.

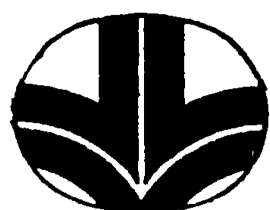
Het onderzoek in ESA's Spacelab, ongeveer zo groot als een stacaravan, concentreerde zich enerzijds op levende materie (de astronauten zelf en allerlei diertjes en levende weefsels) en anderzijds op vloeistoffen, metalen en kristallen. In gewichtloze toestand blijkt de materie verrassend te reageren. Zo kun je bij gewichtloosheid vloeibare gesmolten metalen mengen, die dat op aarde niet zouden doen: het lichtste metaal zou dan boven gaan drijven. Zelfs vloeibare metalen en lucht zijn te mixen, waardoor bij afkoeling een soort metalen brosreep ontstaat: licht en toch sterk.

VLOEISTOFFEN

Ook vloeistoffen gedragen zich bij gewichtloosheid heel anders dan op aarde. Astronauten kunnen tijdens hun ontbijt een bal sinaasappelsap vrij in de ruimte laten zweven en die vervolgens met een rietje opzuigen. Onderzoek naar het gedrag van vloeistoffen bij nulzwaartekracht is ondermeer van belang voor de kennis van het gedrag van vloeibare raketbandstoffen in een baan om de aarde. De interessantste experimenten hadden betrekking op het leven zelf. Zo werd in Spacelab ondermeer het gedrag van rode en witte bloedlichaampjes bestudeerd en probeerde men er achter te komen waarom bloedcellen zich soms tot leukemiecellen ontwikkelen met alle gevolgen van dien. Er zijn aanwijzingen dat in een baan om de aarde bacterieën en virussen zich sneller ontwikkelen dan onder normale zwaartekracht. Astronauten zouden sneller een infectie op kunnen lopen, mar het waarom is nog onduidelijk. Ook is al bekend dat de nieren van de astronauten, die lang gewichtloos zijn, meer mineralen uit het bloed halen, waaronder kalk, dat aan de beenderen wordt onttrokken. Botontkalking is een proces dat ook op aarde - vooral bij oudere vrouwen -optreedt. Experimenten in Spacelab, bedacht door dr.J.Veldhuyzen van de Universiteit van Amsterdam, met ondermeer kraakbeen van muizen, moeten meer inzicht geven in deze processen.

NIEUW LEVEN

Hoe beïnvloedt gewichtloosheid het ontstaan en de ontwikkeling van nieuw leven? Om dat te onderzoeken werden paddeëitjes in het ruimtelab worden bevrucht. Ook was het de bedoeling om fruitvliegjes te kweken, maar door een fout in het begin van de experiment gingen praktisch alle vliegjes dood. Het experiment met de paddeëitjes is afkomstig van de biologe dr. G.Ubbels, verbonden aan het Hubrecht-laboratorium in Utrecht. In 1985 mislukte haar proef door een technisch mankement en ze kreeg nu dus een herkansing. Omdat de landen van ESA (waaronder Nederland) vanuit de shuttle werden gefotografeerd, maakte de baan van de shuttle dit keer een grotere hoek met de evenaar: 57 in plaats van 28 graden. Dat betekende dat de shuttle ook regelmatig over Nederland kwam en bij helder weer te zien was. Er wordt trouwens ook een Nederlands wetenschappelijk experiment uitgevoerd, dit keer aan boord van het Russische ruimtestation Mir. Men gaat proberen kristallen te verkrijgen van het eiwit rhodopsine, dat de lichtgevoeligheid van het oog verzorgt. De bedenker van de proef, de biochemicus dr.W.Grip van de Katholieke Universiteit Nijmegen, hoopt dat de afwezigheid van zwaartekracht grotere en zuiverder kristallen oplevert. Daardoor wordt het mogelijk de structuur van het eiwit beter vast te stellen. Het experiment van dr.Grip gaat twee maanden duren.

REFINERIA
ISLA (CURAZAO) S.A.

Rene van Nie kan het ook in tweede boek niet laten

'Met een knipoog op andere macamba's katten'

WIE DENKT DAT de op Aruba wonende cinaest en schrijver René van Nie het rustig aan heeft gedaan na zijn grote hit *'Kouwe kak in tropenland'*, heeft het mis. Rond 20 februari is zijn tweede boek *'Een strand vol witte billen'* te koop in de boekhandel. Net zoals 'Kouwe kak' schrijft hij in *'Witte billen'* korte verhalen en belevenissen waarin de Nederlander in de tropen centraal staat. In september van dit jaar wil hij een derde boek op de markt brengen. Verder heeft Van Nie, naar aanleiding van het boek *'Schilden van leem'* van Boeli van Leeuwen, de afgelopen twee jaar een filmscript geschreven dat deze week werd afgerond en voor financiering naar Nederland wordt gestuurd. Als alles goed verloopt, worden de eerste filmbeelden in december van dit jaar vastgelegd.

= door Eef Hermers =

Van Nie, een op het eerste oog ongecompliceerd, eenvoudig en vrolijk man, houdt ervan korte verhalen uit het dagelijks leven te schrijven. Van Nie: "Je weet wel, net zoals Simon Carmiggelt en Kees van Kooten dat doen. Het verschil is alleen dat zij literaire hoogstandjes afleveren. Dat kan ik niet. Ik schrijf wel aardig, geloof ik, maar meer ook niet." Hij houdt er van om Nederlandse vakantiegangers en landgenoten die voor langere tijd op de ABC-eilanden verblijven, een spiegel voor te houden. "Ik vind het fantastisch om de hebbelijkheden en onhebbelijkheden van Hollanders in de tropen te beschrijven. Ik kijk natuurlijk eerst zélf in die spiegel, stel mezelf voorop. Want als ik dat doe, mag ik ook lekker op andere macamba's katten".

MACAMBA

Hij krijgt overigens absoluut geen nare smaak in zijn mond bij gebruik van het woord macamba. Van Nie las vorige week in de Amigoe met verbazing over de lichte commotie die ontstond omdat minister-president Nel Oduber het woord macamba in de mond zou hebben genomen. Van Nie: "Ik zie het gewoon als een bijnaam voor 'de Hollander', zonder er wetenschappelijk op in te gaan. Vroeger had het misschien wel een licht onvriendelijke bijsmaak maar dat is er volgens mij inmiddels afgesleten. Arubanen en Antillianen kijken er van op met wat voor gemak ik het woord zelf gebruik. Leuk toch? Iedereen mag tegen mij macamba zeggen, geen probleem, ik vind het een prima woord. Kijk, mijn vrouw is een Arubaanse. Tijdens een woordenwisseling zegt zij ook wel eens: "Hè René, je bent ook een échte macamba!". Nou, en dat klopt ook. Ze heeft toch gelijk? Ik ben nou eenmaal een Nederlander met al die eigenaardige trekjes".

KRITIEK

Van *'Kouwe kak in tropenland'* zijn inmiddels op de ABC-eilanden al tienduizend exemplaren verkocht, in Nederland tweeduizend. Van Nie is blij dat zowel Nederlanders als Antillianen en Arubanen zijn boek hebben gekocht. "Ik geloof dat Arubanen en Antillianen het wel leuk vinden dat er wat wordt gekat op Nederlanders. Ik heb al leuke reacties van ze gehad". Een minder leuke reactie kreeg hij op een verhaal over Van der Valk dat in een dagblad werd gepubliceerd. Van Nie: "Ik heb eens overnacht in het Van der Valk hotel op Curaçao. Dat was een slechte ervaring. Ik vond het daar smerig en het eten was slecht. Bovendien waren de Nederlanders er veel te luidruchtig. Die gegevens verweefde ik in een ironisch verhaal. Daarbij vroeg ik me ook af of Curaçao dat soort toerisme wel nodig heeft: van die busladingen Nederlanders die worden aangevoerd. Bovendien zijn het geen 'big spenders'. Volgens mij verdient Curaçao helemaal niks aàn dat soort toerisme. Zuinigheid is nu eenmaal een typisch kenmerk van een Hollander. Ik noem het altijd 'knierterigheid'. De Amerikanen gebruiken niet voor niks het gezegde 'Go Dutch'. Ik heb eens een keer aan tien serveersters gevraagd tussen wie ze zouden kiezen als er een groep Nederlanders of een groep met een onwillekeurige andere nationaliteit binnen zou komen. Niet één koos voor de Nederlanders. 'Die geven geen stuiver fooi', zeiden de meisjes. 'Maar ze zijn wél heel aardig die Nederlanders', vonden ze".

Van Nie probeert in zijn verhalen overigens 'vriendelijk spottend' te zijn, zoals hij zelf zegt. "Iedere bevolkingsgroep heeft nu eenmaal zijn karaktereigenschappen, dat hoeft niemand onder stoelen of banken te steken. Daar moet je een beetje de draak mee steken en om lachen. Dat is gewoon gezonde humor".

De onderwerpen voor zijn verhalen liggen volgens de schrijver "gewoon op straat". Van één situatie en drie zinnen maakt hij een verhaal. Van Nie: "Een voorbeeld. Ik zit op een terrasje in Oranjestad. Daar komt een Hollandse moeder met een anderhalf jaar oud, vervelend, blèrend kind aanzeulen. Alle gesprekken vallen plotsklaps stil, de rust is verstoord en moeder vindt het schijnbaar fantastisch dat haar knulletje de hele tent binnen dertig seconden heeft geterroriseerd. Tot overmaat van ramp moet dat jongetje ook nog zelf bestellen. Zeer tijdrovend en nutteloos als blijkt dat het kind nog geen woord spreekt en enkel wat Russisch-geassocieerde brabbels kan uitbrengen. Tja", lacht Van Nie, "dan zit ik natuurlijk met mijn oortjes gespitst die hele toestand in de gaten te houden. Uit dit soort alledaagse taferelen put ik mijn informatie. Zeer amusant!".

Maar ook over eigen belevenissen schrijft Van Nie graag. Over zijn vrouw die hij leerde kennen dankzij zijn artisitieke beroep schrijft hij in 'Kouwe kak':

'Tijdens filmopnamen van een begrafenis in een kerkje in San Nicolas zag ik haar staan in de deuropening. Naar haar toegaan was onmogelijk, want ik stond naast de overledene, die in een open kist lag opgebaard, en diende me overeenkomstig de plechtige situatie te gedragen. Gelukkig had ik ook een fotocamera met telelens bij me en tussen de bedrijven door kiekte ik enkele close-ups van haar. De volgende dag maakte ik vijftig uitvergrotingen met daarop de tekst KENT U DEZE VROUW? Daaronder schreef ik mijn telefoonnummer. Die foto's verspreidde ik over het eiland. Na zes dagen was het raak en werd ik gebeld door een van haar leerlingen. Nog geen vier weken later waren we verloofd en weer vier maanden later getrouwd'.

FILMWERELD

Van Nie volgde in Nederland de middelbare school en kwam als zeventienjarige in de filmwereld terecht. Hij werkte acht jaar als cameraman en maakte in Nederland nieuwsprogramma's voor de Amerikaanse, Engelse en Canadese televisie. Daarna werkte hij vier jaar voor de NOS en maakte voor alle omroepen zo'n honderdvijftig documentaires. Daarna schreef en regisseerde hij vijf films: *'Kind van de zon'*, *'De vijf van de vierdaagse'*, *'Een stille liefde'*, *'Doodzonde'* en *'Sabine'*.

In 1986 kwam hij op Aruba wonen. Van Nie: "Op een gegeven moment las ik het boek *'Schilden van leem'* van Boeli van Leeuwen. Dat boek geeft een perfecte situatie weer over het leven van twee broers, hun ouders en een inwonende huishoudster. Een prachtig intrigerend verhaal. Ik was eigenlijk al jaren op zoek naar een boek met zo'n typisch Antilliaans thema, het zou perfect zijn om een speelfilm mee te bewerken. Vervolgens ben ik, met toestemming van Van Leeuwen, twee jaar geleden begonnen het boek te verwerken in een script. Tijdens het schrijven heb ik ontzettend veel steun van Boeli gehad. Het laatste half jaar ben ik praktisch om de drie à vier weken naar Curaçao gegaan om daar alles met hem door te spreken. Hij gaf op- en aanmerkingen die meestal meedogenloos waren. Ik weer terug naar Aruba en maar weer herschrijven. Keer op keer. Totdat we deze week allebei tevreden en enthousiast waren over de negende versie van het script. We hadden allebei het gevoel: ja, dít moet het worden. Het is een gigantisch karwei geweest. En ik had het niveau van dit uiteindelijke script nooit bereikt zonder de professionele hulp van Boeli. Die man is niet alleen een groot schrijver maar ook van onschatbare waarde als 'Peetvader' van mijn filmscript. Maar ook aan Eddy Marchena, produktiemedewerker en verkoopleider voor de boeken, heb ik ontzettend veel te danken," aldus Van Nie.

FILM

De film kost 2.1 miljoen gulden. Tachtig procent daarvan moet van Nederlandse financiers worden verkregen. De hoofdsom moet komen van het produktiefonds voor Nederlandse films. De NOS (Nederlands Omroep Stichting) is al zeer geïnteresseerd in de film. Als er een akkoord wordt gesloten, krijgt de NOS het recht om de film, twee jaar nadat deze in het theater is vertoond, uit te zenden. Van Nie verwacht dat als de onderhandelingen goed verlopen, in december van dit jaar gestart kan worden met de opnames. Veertig procent wordt in Nederland opgenomen, vijftig procent op Curaçao en tien procent in Venezuela.

Van Nie vindt deze film een uitdaging. Vooral omdat het geen typisch Nederlandse produktie is. De filmwereld in Nederland is volgens hem al jaren hetzelfde en hij vindt het spannend om nu eens een zogenaamd Caribisch produkt af te leveren. "Ik zou trouwens ook niet terug willen naar Nederland", lacht hij. "Ik heb het naar mijn zin op Aruba en de Nederlandse Antillen. De mensen hier zijn zo ontzettend aardig. Het gevoel dat ik met rust gelaten word vind ik enorm belangrijk. Dat is voor mijn werk essentieel. In de zes jaar dat ik nu al op Aruba woon heb ik me nog nooit aan één ding gestoord. Dit is voor mij een klein paradijsje op aarde en ik wil hier nog een tijd lang blijven wonen en werken".

Cineast Van Nie aan het werk voor een promotiefilm over Aruba in Charlie's bar te San Nicolas.

Rene van Nie met Boeli van Leeuwen op Curacao: Boeli is niet alleen een groot schrijver, maar ook van onschatbare waarde als 'Peetvader' van mijn filmscript.

ORANJESTAD — Als voorbereiding voor de Hawaiï-presentatie sponsort de Aruba Tourism Authority (ATA) op 17 februari een seminar genoemd Destination Seminar. Het wordt gepresenteerd door SITE (Society of Incentive Travel Executives) World Headquarters.

In 1992 is Aruba gastheer van de SITE University en in juni 1992 zal Aruba de luncheon voor dezelfde University op Hawaiï verzorgen. Het seminar op 17 februari begint om acht uur 's morgens en duurt tot twaalf uur 's middags.

Groeiend protest tegen psychologische test

= door ANP-verslaggever Carel Wiemers =

AMSTERDAM - Psychologische tests voor beroeps- en schoolkeuze ontmoeten een groeiend verzet, niet alleen onder mensen die ze moeten ondergaan maar ook onder psychologen. Het verwijt luidt dat aan de uitslagen teveel waarde wordt gehecht. Daardoor zouden de tests, die wetenschappelijk onvoldoende onderbouwd zijn, te veel schade aanrichten.

De commissie voor de rechten van de mens, die onlangs een klachtenlijn voor psychologische tests opende, heeft een brief geschreven aan minister d'Ancona van WVC met het verzoek dit soort instrumenten voor de beoordeling van kinderen op de basisschool af te schaffen. De commissie zegt vele klachten te hebben ontvangen van mensen die slechte ervaringen met psychologische tests hebben.

De commissie is van oordeel dat de potentiële mogelijkheden van kinderen voor een vervolgopleiding door de psychologische tests vaak te laag worden ingeschat. Ook bij de beroepskeuze en sollicitaties hebben de tests dikwijls tot gevolg dat in de verkeerde mensen wordt geïnvesteerd en kandidaten met aantoonbare kwaliteiten worden afgewezen.

Deze stelling wordt onderschreven door dr. J. van Minden, directeur van het bureau Psycom in Amstelveen. Hij onderricht mensen hoe ze met een psychologische test moeten omgaan en de gestelde vragen het best kunnen beantwoorden. De psycholoog heeft daar al twee boeken over geschreven.

WEINIG BETROUWBAAR

Van Minden noemt de validiteit en betrouwbaarheid van tests laag. "Er zijn nauwelijks objectieve manieren om iets ingewikkelds als de persoonlijkheid van een persoon vast te stellen. Daardoor is hun voorspellende waarde voor iemands toekomstig functioneren zeer gering", aldus de psycholoog.

Vanuit wetenschappelijk oogpunt zijn deze instrumenten om iemands intelligentie of persoonlijkheid vast te leggen volgens hem uiterst zwak. "We weten ontzettend weinig van iemands persoonlijkheid. Het is daarom praktisch niet te meten hoe iemand in elkaar zit, zeker niet met het beperkt aantal simpele en soms zeer doorzichtige vragen." De psychologische tests zijn ten dode opgeschreven, meent Van Minden. De pretentie die zij hebben is niet waar te maken. Daarom is er steeds meer verzet tegen dergelijke meetinstrumenten. Er zijn veel klachten. De directeur van het adviesbureau waarschuwt zijn klanten dan ook voor de valkuilen van psychologische tests.

Door vele collega's, die wel geloven in de waarde van deze instrumenten, wordt hem dit niet in dank afgenomen. Hij weet echter het gelijk aan zijn kant. Mensen die regelmatig aan een psychologische test worden onderworpen, scoren steeds beter, zo blijkt uit de praktijk. Dit betekent volgens Van Minden een sterke waardedaling van het meetinstrument.

DOODLOPEND PAD

"Psychologen zouden hun testwinkel moeten sluiten, omdat het meetinstrument een doodlopend pad is", zegt dr. E. Vervaet van de stichting Histos. De psycholoog en natuurkundige vindt evenals Van Minden dat de tests wetenschappelijk onvoldoende onderbouwd zijn. "De aanspraak dat tests een status hebben die vergelijkbaar is met die van exacte vakken is op geen enkele manier waar te maken. Zinvolle uitspraken over intelligentie en persoonlijkheid zijn niet mogelijk. Geen enkel onderzoek heeft kunnen aantonen dat psychologische tests waarde hebben."

De psychometrische tests werken met getallen die niets over iemands persoonlijkheid of intelligentie zeggen. "Net", beweert de psycholoog, "als het weer blijft een test onvoorspelbaar." Daarom moeten dergelijke instrumenten de wereld uit, vindt Vervaet die een groeiende groep kritische psychologen om zich heen ziet. Zij hebben inmiddels een werkgroep opgericht om de waarde van psychologische tests ter discussie te stellen.

Ook in het buitenland zijn deskundigen te vinden die kritische kanttekeningen plaatsen bij de waarde van psychologische tests. De Britse psychologen S. Blinkhorn en Ch. Johnson noemen persoonlijkheidstests 'waardeloos en gebouwd op wiskundig drijfzand'. Ze betitelen de psychologie die zich bezig houdt met dit soort instrumenten, als een 'pseudowetenschap'.

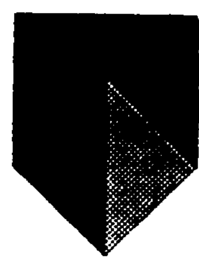
NIET EENS

De Utrechtse psycholoog J. ter Laak, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), is het met de kritiek niet eens. Hij was voorzitter van de commissie test-aangelegenheden (Cotan) van het NIP. Psychologische tests hebben, zo geeft hij toe, geen absoluut voorspellende waarde. De uitkomsten zijn niet alleen zaligmakend. "het ligt er maar aan wat je van een dergelijk instrument verwacht. Het is slechts een van de middelen die een rol spelen bij de beoordeling van personen."

De psychologen die het meetinstrument hanteren gaan volgens Ter Laak zorgvuldig om met de beschikbare tests. De beroepsvereniging geeft een soort 'Michelingids' uit onder de titel *Test, testresearch*, waarin ongeveer 270 van de meest gebruikte psychologische tests op hun waarde worden beoordeeld. Van Minden merkt echter op dat de meeste instrumenten daarin als onvoldoende worden aangemerkt.

Jaarlijks wordt ongeveer een half miljoen mensen op de psychologische snijtafel gelegd in verband met een sollicitatie (150.000), school- en beroepskeuze (150.000), militaire keuring (125.000), cito (80.000) en andere doeleinden (25.000).

CREATING THE STANDARD IN BANKING

ABN-AMRO Bank

Een graf, reggae, ganja en de wanhoop van arme zwarten

Op bedevaart naar Bob Marley

= door Rob Ruggenberg =

DE WITTE KAPEL staat op een heuveltje, waarop wat armetierige marihuana is geplant. Van ruime afstand is te horen dat binnen reggae-muziek dreunt. Als de rastafari plechtig de deur opent, wordt de grote, witmarmeren graftombe van Bob Marley zichtbaar. Daarnaast: een gigantische luidspreker, een portret van Haile Selassie, wat oude foto's van Marley, zijn gitaar, een grammofoonplaat en een verdorde plant.
Brenton Clark, de rastafari die hier de baas is, schudt zijn zwarte leeuwemanen en rolt een verse joint. Hij zegt: "Lucifer leidt de mensen de duisternis in, maar Marley bracht ons naar het licht, man". Hij is hardstikke stoned.

Nine Miles, een gehucht diep in het bergachtige binnenland van Jamaica, is een van de merkwaardigste bedevaartplaatsen ter wereld. Honderdduizenden zijn er al heen gereisd, uit politieke-, religieuze- of ,muzikale motieven. Opmerkelijk is de stroom Nederlanders. Uit de dikke gastenboeken die de rastafari's van Nine Miles bijhouden, blijkt dat de laatste jaren met name Nederlanders, Britten en Italianen Bob Marley's graf bezoeken. "Misschien staan jullie opener voor Marley's liefde en vrede dan Amerikanen, want die blijven gewoon weg, man. Want Jah komt in vele gedaanten, zoals Bob Marley zong".
De immens populaire reggaezanger Bob Marley, die tien jaar geleden op slechts 36 jaar overleed aan kanker in de hersenen, de lever en de longen, was de bekendste profeet van het rastafarisme. De teksten van zijn reggaesongs waren er van doortrokken - hoewel velen van zijn miljoenen fans in het Westen dat nauwelijks doorhadden.

BIZAR

Rastafarisme is een voor de meeste westerlingen nogal bizarre vorm van religieus fanatisme, gepaard gaande met vergaande sociale en politieke ideeën van gelijkwaardigheid en rechtvaardigheid. De sekte vindt vooral aanhangers onder de arme zwarten in de sloppenwijken van de grote steden. Rastafari's zijn - en worden - nogal eens vervolgd, maar vooral worden ze belachelijk gemaakt. Marley kon zich daar woedend over maken. Ze vormen een van de meest geridiculiseerde sekten ter wereld, deze aanhangers van het zestig jaar geleden geboren geloof dat Ras Tafari - de latere keizer Haile Selassie van Etiopië - de ware Messias is. De rastafari's dwepen zo met wijlen Selassie dat zij hun haar nooit kammen, om zo de manen te imiteren van de 'Leeuw van Judah', zoals de Etiopische keizer zich liet noemen. En in de straten van Jamaica kijkt niemand er van op als rasta's in hun loop de sluipgang van een leeuw nabootsen. In tegenstelling tot wat vaak wordt aangenomen, houden de rasta's vol dat zij niet worden gedreven door rassenhaat. Integendeel, iedereen die de goddelijkheid van Ras Tafari erkent, is welkom in ons midden, zeggen zij. Waar de rasta's wel strikt aan vasthouden is rasbewustzijn: "Wij haten de blanken niet, maar wij houden meer van ons eigen ras dan dat van anderen", zong ook Marley.

BAARD EN BIJBEL

Het heet dat een echte rastafari nergens bang voor is, behalve voor het verlies van zijn baard en zijn bijbel. De baard is een teken van zijn pact met Jah (God) en de bijbel is zijn bron van kennis. Omdat vrouwen geen baard hebben, vind je nauwelijks vrouwelijke rasta's. Dat laatste kan verder ook wel te maken hebben met het nogal vrouw-onvriendelijke karakter van het rastafarisme. Vrouwen moeten zich beperken tot het baren van kinderen, het koken van eten en het bedienen van de mannen, behalve als ze ongesteld zijn, want dan moeten ze uit hun buurt blijven. Ze mogen geen make-up opdoen, niet discussiëren, ze mogen alleen zedige kleding dragen en ze moeten altijd het hoofd bedekt houden - tenzij ze bereid zijn zich kaal te scheren. Niet zo verwonderlijk dus dat we op Nine Miles alleen mannelijke rastafari's aantreffen. Brenthon Clark legt omstandig uit dat het leven voor de mannelijke rasta's evenmin gemakkelijk is: "Rasta verbiedt het eten van vlees, roofvissen, schelpdieren, zuivelprodukten, brood van wit meel en alles waar zout in zit. We mogen geen alcohol drinken, man, zelfs geen frisdranken".

GANJA

De gesprekken met Clark, Salomon en hun rasta-broeders verlopen moeizaam, omdat zij in een andere wereld lijken te verkeren. Misschien is dat een gevolg van het feit dat ze het ene stickie na het andere roken, ondanks dat het pas 10 uur in de ochtend is. De rasta's beschouwen ganja (marihuana) als het 'heilige kruid van de wijsheid' en het stikt dan ook van de illegale ganja-plantages in Jamaica. Veel rastafari's belanden in de gevangenis, omdat het verbouwen en het roken van ganja verboden is. Het is de enige wet van Babylon (zoals zij de vijandige buitenwereld noemen), die de rasta's massaal negeren. Clark breekt bijna zijn nek als hij bovenop Marley's graftombe klimt om een tak ganja te bereiken die daar hangt te drogen. Het drie meter hoge blok marmer is glad en met een klap tuimelt hij omlaag.

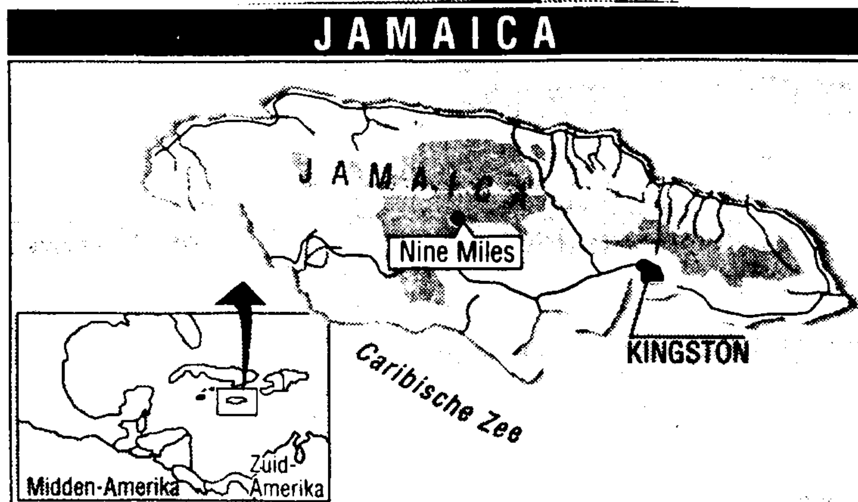
"Gelukkig spaart Jah mij. Hij heeft nog een taak voor mij, man". Met een pijnlijk gezicht verfrommelt hij de droge ganja-bladeren en draait zijn zoveelste joint. "Hoe kan ganja slecht zijn man, als Jah de plant gemaakt heeft?", vraagt hij slim. We werpen tegen dat God ook giftige planten heeft geschapen. "Ja, maar Jah heeft mensen het verstand gegeven om onderscheid te maken", antwoordt Clark. "Christenen drinken toch ook alcohol als een van hun sacramenten? Waarom dan ons het recht ontzeggen ganja te gebruiken?" Hij pauzeert even en lanceert dan zijn doorslaggevende argument: "Marley componeerde zijn mooiste muziek hier, zittend op deze steen, terwijl hij ganja rookte. Bob is ook een zoon van Jah, net als Jezus, maar je ziet dat je met ganja beter met de mensheid kan communiceren dan met wijn. Marley schiep de reggae, man, en die verbindt de volkeren pas echt".

Een gesprek over Marley en het rastafarisme wordt, behalve door de ganja, verder bemoeilijkt doordat de rasta's aan de lopende band bijbelteksten declameren, bij voorkeur uit het Oude Testament. Wat dat betreft doen ze niet onder voor de Jehova's Getuigen, met wie de rasta's overigens niet goed overweg kunnen. Maar hun grootste vijand zien ze in de katholieke kerk, die met oude koloniale machten en onderdrukkende regeringen samenspant tegen arme zwarten.

Het was de Jamaicaanse activist 'Mose' Garvey die in de jaren twintig in Psalm 68 las dat de zwarte misdeelden hulp uit zwart Afrika konden verwachten: 'Prinselijke gezanten zullen komen uit Egypte. Moreland zal zich haasten zijn handen tot God uit te strekken'. Vervolgens maakte zijn Amerikaanse medestander ds. James Webb er in september 1924 dit van: "Onze redding is nabij, kijk goed naar Afrika, wacht op de kroning van een Zwarte Koning". En toen in Etiopië in 1930 een zekere Ras Tafari Makonnen zich liet uitroepen tot keizer Haile Selassie, Leeuw van Judah, Koning der Koningen, beschouwden de bewoners van de zwarte sloppenwijken dit als de bevestiging van Garveys en Webbs profetieën van hun bevrijding. Rastafari's zijn tegenwoordig nog overal ter wereld te vinden, maar de meesten - misschien wel honderdduizenden - wonen in de krottenbuurten van het eiland Jamaica, een van de armste landen van Midden-Amerika. De ellende en daarmee gepaard gaande criminaliteit in deze getto's is onbeschrijfelijk. Het rastafarisme was toen, en is dat nog altijd, het geloof van de wanhopigen, de hopelozen.

Dat Haile Selassie inmiddels, net als Marley, dood is maakt voor de rasta's geen verschil. "Ze leven door, man, als zaadjes van een plant, als de zonneschijn die elke dag terugkomt. Het christendom is toch ook niet aan het kruis gestorven?"

In de jaren zeventig leek het er echter op dat het rastafarisme zijn langste tijd gehad had - slechts een paar kluizenaars en enkele duizenden paria's uit de krottenwijken hingen het geloof nog aan. Maar toen kwam Bob Marley, in 1945 geboren in Nine Miles in het Jamaicaanse binnenland, als kind van een negerin en een blanke zeeman. Als 6-jarige jongetje kwam Marley terecht in de loopgravenstad Trench Town, een van die getto's bij de hoofdstad Kingston, een broeinest van criminaliteit. Hij groeide er op tot een gevreesd straatvechter, met als bijnaam Tuff Gong (later zou hij zijn eigen platenmaatschappij zo noemen). Met geleende instrumenten maakten Bob Marley en zijn vrienden aanvankelijk opgewekte muziek, eerst als de groep The Teenagers; later minder vrolijk als The Wailers: de weners, die huilden om de wereld. Zij borduurden voort op de ska, een muziekvorm die de wereld veroverde toen de 15-jarige Jamaicaanse zangeres Millie Small in 1964 het ska-liedje 'My Boy, Lollipop' zong. Marley en zijn vrienden lanceerden in hetzelfde jaar een ska-versie van het oude calypso-succes 'Shame and scandal in the family'. Van sociale bewogenheid was in hun liedteksten toen nog weinig te merken.

Het was zijn vriendin en latere echtgenote Rita Anderson, die Bob Marley vertrouwd maakte met het rastafarisme. Rita had in 1966 een paranormale ontmoeting met Haile Selassie toen die een staatsbezoek aan Jamaica bracht. Rita had de Etiopische keizer tijdens diens rijtoer een seconde lang diep in de ogen kunnen kijken, vertelde zij later, en ze had hem op dat moment telepatisch gevraagd: "Bent U het werkelijk? Bent U de Ware God?" -en toen had Haile Selassie langzaam en plechtig geknikt. Rita vertelde Bob herhaaldelijk over die ervaring. Marley werd daarna 's nachts bezocht door *duppy's*, demonische droombeesten, die hem probeerden mee te slepen. Uiteindelijk kreeg Bob een droom waarin een oude man hem een ring met een zwarte steen - een geheime opdracht - gaf. Dat moet hem over de brug hebben geholpen. Bob liet zijn haar groeien en stopte met kammen.

REGGAE

Het was echter niet Bob Marley, zoals de rastafari's graag claimen, maar de Jamaicaan Frederick 'Toots' Hibbert die in het midden van de jaren zestig als eerste met reggae naar buiten trad. Het was een vervolg op de blues, de calypso en de ska, en geïnspireerd door Ray Charles en Otis Redding. "Reggae betekent armoede, lijden, Ras Tafari, getto, het is de muziek van de opstandigen, van de mensen die niet hebben wat ze willen hebben", zei Toots. Ook muzikaal was reggae opmerkelijk, in vierkwartsmaat, met steeds het accent op de tweede en vierde maat, en met een merkwaardig baspatroon en een ongelijke gitaar. In 1970 scoorden Bob Marley en zijn Wailers hun eerste reggae-hit: 'Trench Town Rock', een aanklacht tegen het leven in de sloppenwijk waar ze waren opgegroeid. Een jaar later brak de groep internationaal door met 'Stir it up'. Het optreden van Marley werd een act op zichzelf: hij zong, soms zacht, soms rauw, hij danste en hoste over het toneel en schudde zijn ruige rasta-manen. Zijn populariteit groeide even hard als zijn sociaal bewustzijn. Hij schreef zijn liedteksten bijna allemaal zelf tijdens korte rustperioden in zijn geboortedorpje Nine Miles. Zo ontstonden albums met titels als Rastaman Vibration, Exodus en Survival. Marley werd een superster.

MESSIAS

Terwijl hij commercieel de grootste successen boekte in Amerika en Europa, begroetten de armen van de zwarte wereld hem als een nieuwe messias. Zimbabwe nodigde hem uit om te zingen op de dag dat dit land onafhankelijk werd. Jamaica gaf hem de hoogst mogelijke onderscheiding: het Kruis van Verdienste. En dat allemaal vanwege teksten als deze (uit 'African Unite'): *"How good and pleasant it would be / Before God and man / To see the unification of all Africans / As it's been said already / Let it be done right now"*.
De rastafari's idealiseerden Afrika en vooral Etiopië. De Jamaicaanse rasta's kondigden zelfs hun massale terugkeer naar Etiopië aan. Maar toen Bob Marley tijdens een tour Afrika bezocht, trof hij daar dezelfde vreselijke krottenwijken aan als thuis in Kingston. En toen hij in Etiopië arriveerde was Haile Selassie dood en in een anoniem graf onder de grond gestopt. Het land was in een burgeroorlog gewikkeld, en Marley merkte tot zijn ontzetting dat de Etiopiërs met openlijke afkeer spraken over de man die hij als een god vereerde.

Na terugkeer op Jamaica deed Marley verslag van zijn bevindingen. Daardoor bekoelde het enthousiasme van de rastafari's om naar Etiopië af te reizen aanzienlijk, hoewel het gevoel dat alle zwarten in Afrika verenigd moeten worden nog altijd leeft. Op de vraag wat de rasta's van Nine Miles er nu van denken, geeft Brenthon Clark een veelzeggend antwoord: "Alle zwarten vormen één volk, we zijn één bloed, maar het maakt niet uit waar je bent, man, het maakt alleen uit wat je doét".

KANKER

Bob Marley had maar kort te leven. In 1978 hoorde hij dat hij kanker had, maar hij wilde niet bestraald of geopereerd worden. "Rasta verdraagt geen amputatie", zei hij. "Geen scalpel zal mijn vlees uitsnijden. Jah, de levende God, de keizerlijke majesteit Haile Selassie, Ras Tafari, de zegevierende Leeuw van de stam Judah, de Koning der Koningen, Hij zal mij genezen met de meditaties van mijn ganja - of Hij zal mij als een zoon in Zijn Koninkrijk toelaten".
Het werd het laatste. Tijdens een tour door Amerika op het moment dat zijn ster het hoogst was gerezen, stortte Marley in. De kanker had zijn hersenen bereikt. Hij stierf kort daarop op 11 mei 1981 in het Cedars of Lebanon-ziekenhuis in Miami. Zijn begrafenis veroorzaakte de grootste verkeersopstopping aller tijden op Jamaica. De stoet was 120 kilometer lang: de hele weg van Kingston door de bergen, naar Nine Miles, stond vol. Velen bereikten het graf pas na dagen.

GRAFTOMBE

We lopen nog een keer rond de witte graftombe. Op de cd-speler draait nogal toepasselijk: 'Get up, stand up', een van Marley's bekendste reggae-songs: *'Preacher man don't tell me / Heaven is under the earth / I know you don't know / What life is really worth'*.
Brenthon Clark legt devoot een hand tegen de tombe. "Bob ligt een meter tachtig boven de grond. Hier liggen dus Bobs voeten", legt hij uit. Vervolgens loopt hij naar de andere kant. "En hier, precies hier, ligt Bobs hoofd, man". Hij vleit een wang tegen het marmer, zijn ogen draaien weg. Even zijn we bang dat hij flauw valt. Maar dan begint Clark te bidden: "Jah, laat iedereen die geld heeft om Kerstmis te vieren gelukkig zijn, en geef hen die geen kalkoen kunnen kopen de hoop op rechtvaardigheid".

ennia
Wat kan het leven toch fijn zijn, als je weet dat je goed verzekerd bent.

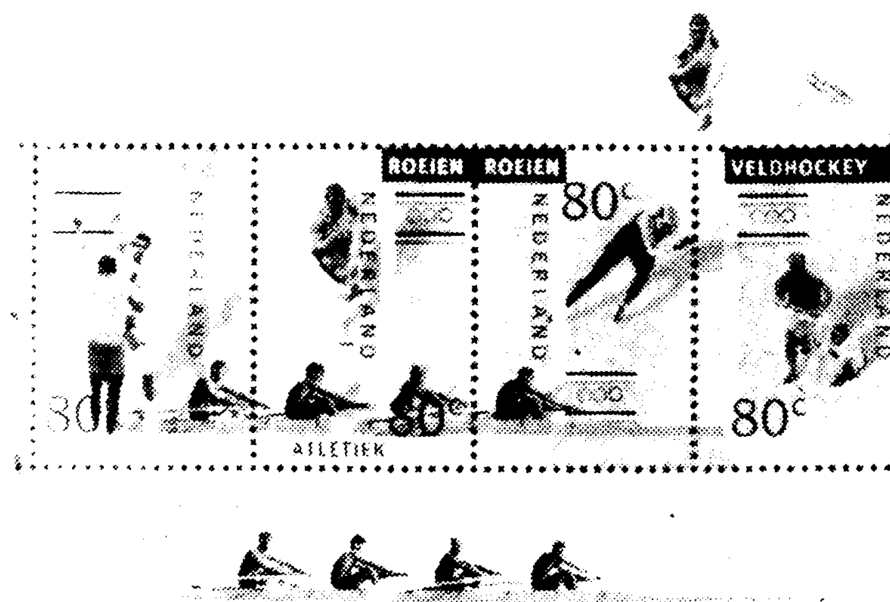
Olympische zegels voor IOC-president

ONDER DE LOUPE

= door Victor Hafkamp =

EEN KLEIN GEZELSCHAP van de Nederlandse PTT onder aanvoering van algemeen directeur post A.J. Scheepbouwer, reisde deze week naar Albertville om de voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité, Juan Antonio Samaranch, de Nederlandse Olympische postzegels aan te bieden. De vier zegels (van elk 80 cent) zijn samengebracht in een blokje dat dinsdag uitkwam. Het internationale karakter van de zegels wordt nog eens geaccentueerd door de Duitse ontwerper: Erik Spiekermann uit Berlijn.

Hij beeldde op zijn blokje vijf sporten af: volleybal, kogelstoten, roeien, schaatsen en veldhockey. Op de achtergrond is een afbeelding opgenomen van het speelveld of de wedstrijdbaan, waarin de afgebeelde sporten worden beoefend. De zegels zijn ook voorzien van de Olympische ringen. De kleuren zijn grijs, blauw, zwart, rood, geel en groen. Van de velletjes zijn vier miljoen stuks gedrukt.

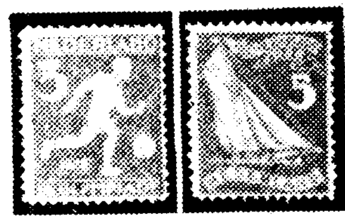
Het zijn de eerste Olympische zegels die Nederland sinds twintig jaar uitgaf. Voor de Olympische Zomerspelen van 1972 (München) kwam de Nederlandse post met drie zegels (20, 30 en 45 cent) met de afbeeldingen van resp., een atleet, een zwemster en een wielrenner.

De Spelen van München werden ontsierd door de aanslag op een groep Israelische sportlieden door een Palestijns moordcommando. Ook de Olympische Spelen van 1956 in Melbourne (Australië) werden niet onder een gunstig gesternte gehouden. Kort voor het evenement vielen Sovjet-troepen Hongarije binnen. Die gebeurtenis bracht het Nederlandse Olympisch comité er toe — als een van de weinige landen — de Spelen van Melbourne te boycotten.

1972. Olympiade-zegels

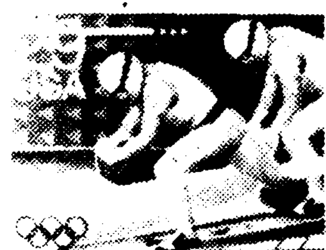
De postzegelemissie voor die Spelen werd wel gehandhaafd. Er kwamen vijf mooie zegels uit met toeslagen: zeilen (2+3 cent), hardlopen (5+3 c.) een amfora met hardlopende atleten (7+5 c.), een hockeyer (10+5 c.) en een waterpolospeler (25+8 c.).

De allereerste Nederlandse Olympische zegels dateren van 1928, toen de Zomerspelen in het Olympisch Stadion van Amsterdam werden gehouden. De acht Olympische zegels vormen samen nog altijd een van de meest klassieke Nederlandse postzegelseries. Roeien, schermen, voetballen, zeilen, kogelstoten, hardlopen, paardrijden en boksen waren de afgebeelde sporten op zegels met waarden, waarom we nu nog kunnen glimlachen: $1^1/_2$+1, 2+1, 3+1, 5+1, $7^1/_2$+$2^1/_2$, 10+2, 15+10 en 30+3 cent.

MEER LANDEN

Inmiddels hebben zich verscheidene andere posterijen met Olympische zegels gemeld. De Verenigde Staten

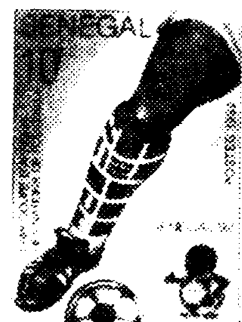
gaven 11 januari vijf zegels (elk 29 cents) uit met afbeeldingen van ijshockey, kunstrijden, schaatsen, alpineskieën en bobsleeën. Canada kwam gisteren eveneens met vijf zegels (elk 42 c.) voor de Spelen van Albertville. De onderdelen op de Canadese zegels zijn op een na dezelfde als op de Amerikaanse emissie. In plaats van schaatsen kozen de Canadese posterijen voor schansspringen.

Monaco gaf vorige maand nog eens twee Olympische zegels uit. Een van zeven francs voor de winterspelen (bobsleeën) en een van acht francs voor Barcelona (voetbal). Finland zal 4 maart ook twee Olympische zegels uitbrengen: een van 2.10 mark met een skieër en een van 2.90 mark met zwemmen als sportonderdeel. Een nummer van de Spelen van Albertville (de slalom voor mannen) komt voor op een van de vier sportzegels met toeslagen die Duitsland deze week in omloop bracht.

De zegel heeft een frankeerwaarde van 170+80 pfennig. De andere exemplaren tonen afbeeldingen van een schermwedstrijd (floret vrouwen - 60+30 pf.).

Twee Franstalige eilandgebieden kwamen ook met zegels voor de Olympische Winterspelen: Saint Pierre en Miquelon (bij Canada) een van vijf francs en Wallis en Futuna (in de Pacific) met een van 150 francs.

Om in de sfeer van de sport te blijven: voetbal is weer een belangrijk thema op zegels dit jaar. Dankzij de Europese voetbalkampioenschappen in Stockholm in juni, maar ook dankzij de wedstrijden om het kampioenschap van Afrika in Senegal die vorige maand

werden afgewerkt. Senegal gaf voor dat toernooi vier zegels uit: 10, 145, 200 en 220 francs. Burkina Faso (vroeger Opper-Volta) kwam met twee zegels met bekende nationale voetbalsterren, Yousouf Fofana en François-Jules Bocande (50 en 100 francs). Er kwam een blokje met een zegel van 100 fr. uit.

NATUURMONUMENTEN

Een van de taken van de UNESCO, de opvoedkundige, wetenschappelijke en culturele organisatie van de Verenigde Naties, is de bescherming van cultuur- en natuurschatten overal ter wereld. Twintig jaar geleden ondertekenden 117 lidstaten van de VN de conventie tot behoud van het werelderfgoed, waarbij ze zich sterk maakten om cultuurschatten en nationale parken voor het nageslacht te bewaren. De postdiensten van de Verenigde Naties gaven 24 januari zegels uit om de twintigste verjaardag van de conventie onder de aandacht te brengen.

De zes zegels (twee van elke postdienst) laten zes van die beschermde monumenten en parken zien. Op de zegels die in New York verschijnen zien we het Nationale Park Uluru in Australië (30 cents) en de bekende Grote Chinese Muur (50 c.). Voor Genève viel de keuze op het Nationale Park van Sagarmatha in Nepal (50 c.) en de megalitische monumenten in Stonehenge (Engeland) (1.10 fr.).

Het Nationale Park Iguazú in Brazilië en de tempel van Aboe Simbel in Egypte zijn de afbeeldingen op de zegels van 5 en 9 schilling van de VN-postdienst in Wenen.

De in Parijs gevestigde UNESCO geeft regelmatig dienstzegels uit, waarop eveneens beschermde monumenten worden afgebeeld. De meest recente serie (van 25 november j.l.) toonde de tempel van Nyatapola in Bagdaon (Nepal) en de Citadel van Hèrat in Afghanistan (2.50 en 3.40 francs).

Zoals ik al eerder schreef is er voor de liefhebbers van schepen op postzegels veel te koop dit jaar. Want behalve de onstuitbare stroom Columbuszegels is er ook nog een aantal uitgiften dat de reis van de Groninger Abel Tasman tot onderwerp heeft. Tasman werd in 1603 geboren in Lutjegast een Gronings gehucht, en overleed in 1659 in wat toen Batavia was en nu Jakarta heet.

In dienst van de Verenigde Oostindische Compagnie maakte hij in 1642 en 1644 grote reizen naar de Indische en Grote Oceaan. Tijdens de eerste reis ontdekte hij Van Diemenland dat later naar hem Tasmanië werd genoemd, verder Nieuw-Zeeland en de Tonga-archipel.

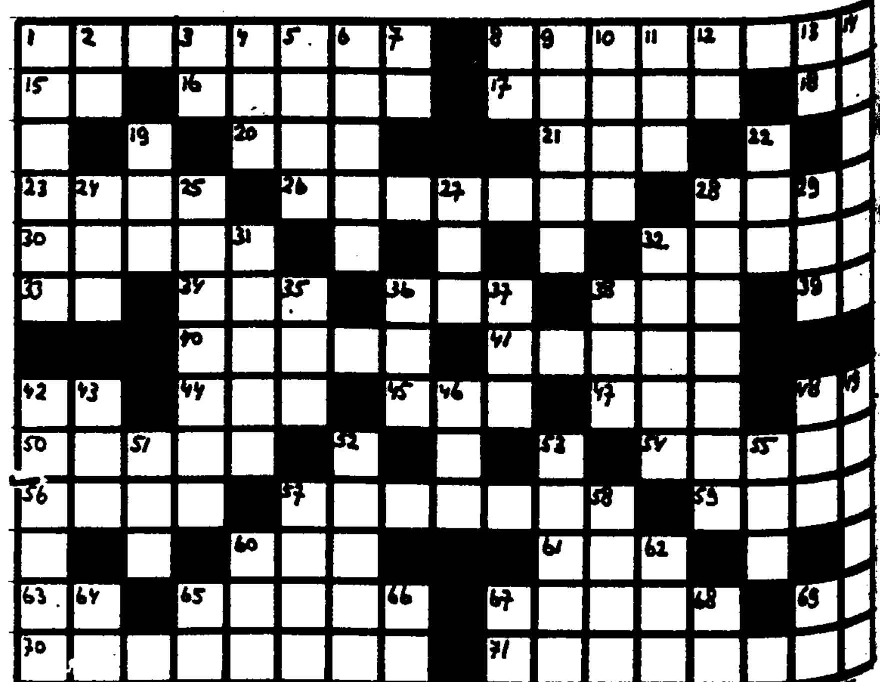
In maart komen zowel in Nederland als in Nieuw-Zeeland zegels uit die Tasman's ontdekkingsreis zullen memoreren. Nieuw-Zeeland combineert de Tasman- en Columbus-uitgiften. Er komen vier zegels met afbeeldingen van Tasman's schepen, de "Heemskerck" en de "Zeehaen" (45 en 80 cents) en de bekende drie van Columbus, de Pinta, de Niña en de Santa Maria (1. en 1.50 dollar).

Nieuw-Zeeland kwam verder met vier zegels (45, 80 c., 1 en 1.50 dollar) met de zeilwedstrijd om de "America's Cup" als onderwerp. Op de plaatjes vier zeilschepen die een belangrijke rol speelden of nog spelen in deze monsterzeilregatta.

Australië bracht 15 januari voor de "Dag van Australië" vier zegels uit (2x45 cents, 1.05 en 1.20 dollar) met schepen. Drie ervan zijn in het Australische Scheepvaartmuseum te zien. De vier zegels zijn ook nog eens verwerkt in een miniatuurvelletje ter gelegenheid van het Columbusjaar. Het is daarom op de rand bedrukt met afbeeldingen van de drie schepen van Columbus. Op de Fär Oer, de Schapeneilanden, tussen Schotland en IJsland, verschenen vier zegels met afbeeldingen van postschepen (200, 370, 550 en 800 öre).

Het Frans Antarctisch Gebied. (Terres Australes et Antarctiques Françaises) kwam in januari weer met een aantal uitgiften, waarvan er enkele met schepen zijn bedrukt. Dit jaar o.a. een voor het Columbusjaar (22 francs) met de schepen van Columbus en het portret van de zeevaarder.

KRUISWOORD PUZZEL

HORIZONTAAL: 1. Puist; 8. Toorts; 15. Spil; 16. Arm; 17. Schepenbouwer; 18. Muzieknoot; 20. Vreemde munt; 21. Voorwaarde; 23. Rond stuk hout; 26. Herhaling; 28. Weekdier; 30. Pausenkroon; 32. Drank; 33. Oude lengtemaat; 34. Mannelijk dier; 36. Boom; 38. Biljartstok; 39. Voegwoord; 40. Rivier in Siberie; 41. Soort Giraf; 42. Voorzetsel; 44. Vrucht; 45. Berg; 47. Vals; 48. Sportterm; 50. Gif; 54. Zeilterm; 56. Hoogachten; 57. Telwoord; 59. Voorzetsel; 60. Engelse titel; 61. Nieuw; 63. Voormiddag; 65. Lawaai; 67. Gemeenschappelijke weide; 69. Muzieknoot; 70. Drank; 71. Borduurgaas.

VERTIKAAL: 1. Evenmens; 2. Boom; 3. In persoon; 4. Duin; 5. Voorzetsel; 6. Wal; 7. Gewicht; 8. Vreemde munt; 9. Taille; 10. Groet; 11. Wapen; 12. Bronium; 13. Bijbelse plaats; 14. Arbeiden; 19. Slang; 22. Groente; 24. Dierenverblijfplaats; 25. Wapen; 27. Paard; 28. Heimelijk voortbewegen; 29. Vlaktemaat; 31. Schatten; 32. Soort stof; 35. Plantje; 36. Tijdperk; 37. Speelgoed; 38. Keukengerei; 42. Alom; 43. Via; 46. Bestemming; 48. Vogel; 49. Vuil; 51. Precies; 52. Behouden; 53. Spaans rijpaard; 55. Ton; 57. Gevierde vrouw; 58. Omlaag; 60. Vreemde munt; 62. Familielid; 64. Muzieknoot; 65. Onderwijs; 66. Neon; 67. Burgerlijke Stand; 68. Lengtemaat; 69. Persoonlijk voornaamwoord.

WINNAAR VORIGE WEEK

UIT HET GROTE aantal inzendingen van de Amigoe Puzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

L. Leenheer
Kaya Mangusa 5C
Curaçao

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe, Scherpenheuvel z/n, tot drie uur n.m.
Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdag middag vijf uur.
Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden:

AMIGOE PUZZEL

Curaçao: POB 577, Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110 en Bonaire: Kaya Gobernador Debrot 152 t.n.v. Hubert Linkels.

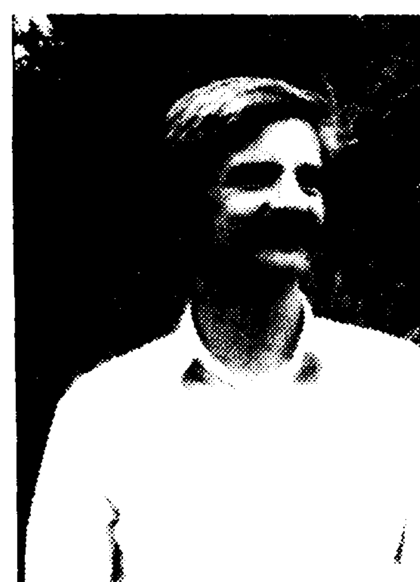
OPLOSSING VORIGE WEEK

HORIZONTAAL: 1. Voornaam; 7. Overgang; 14. Ido; 15. Aak; 17. Eer; 18. Dar; 19. Nerf; 21. Regeren; 24. Vete; 25. Dak; 27. Ruwen; 28. Bar; 29. Eg; 31. Tin; 33. Lel; 34. Wit; 35. Mi; 36. Nar; 38. Pos; 40. Het; 41. Vijg; 42. Rok; 43. Poneren; 44. Bad; 45. Tel; 46. Bel; 47. Lek; 49. Let; 51. En; 52. Bon; 53. Alm; 55. Nap; 57. Nu; 58. Sul; 59. Broei; 61. Pip; 63. Rats; 65. Armoede; 67. Noen; 69. Ale; 70. Aai; 71. Eis; 73. Spé; 74. Struinen; 75. Gekietel.

VERTIKAAL: 1. Vinden; 2. Ode; 3. Oord; 4. Na; 5. Aar; 6. Aker; 8. Veen; 9. Een; 10. R.r.; 11. Ader; 12. Nat; 13. Gretig; 16. Gewetenloos; 20. Fat; 22. Gul; 23. Rel; 24. Vat; 26. Kip; 28. Bit; 30. Garen; 32. Nopen; 34. Wenen; 35. Mijden; 37. Rol; 39. Sol; 40. Hel; 41. Val; 45. Terras; 46. Bol; 48. Kap; 50. Tunnel; 52. Bus; 53. Arm; 54. Mee; 56. Pin; 58. Ster; 59. Brie; 60. Idee; 62. Post; 64. Alt; 65. Aan; 66. Eik; 68. Epe; 70. Ai; 72. Si.

Schaken

Timman verliest van Ivanchuk

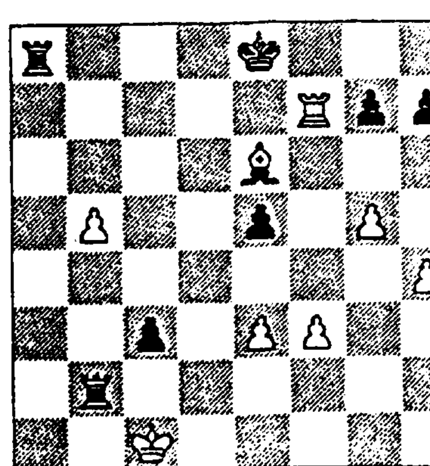
= door Jules Welling =

JAN TIMMAN (2630) HEEFT de tiende — en helaas waarschijnlijk laatste — KRO-match in Hilversum met $2^1/_2$-$3^1/_2$ verloren van de Oekrainse grootmeester Vassily Ivanchuk (2735), achter wereldkampioen Gary Kasparov de nummer twee op de wereldranglijst.

De 21-jarige grootmeester uit Beressani in de buurt van Lvov (het vroegere Lemberg) sloeg zijn slag in het begin: hij won de eerste twee partijen met ogenschijnlijk verbluffend gemak. Daarna volgden drie fel bevochten remises, waarmee Ivanchuk zijn zege veilig stelde ($3^1/_2$-$1^1/_2$) en zich zeker wist van de vetste prijs (f.18.000,-). Door in de laatste partij te winnen gaf Timman de eindscore nog een dragelijke aanblik ($3^1/_2$-$2^1/_2$). Hij incasseerde er 12 mille voor en mocht ook nog 5 Elopuntjes laten bijschrijven.

De tiende KRO-match zal niet gauw vergeten worden. In iedere partij werd er op leven en dood gevochten. De partijen spreken voor zich zelf: Timman - Ivanchuk, tiende KRO-schaaktweekamp. Partij 1: maandag 16 december 1991: Wit: Timman, zwart: Ivanchuk:

1.	d2-d4	d7-d5
2.	c2-c4	e7-e6
3.	Pb1-c3	Lf8-e7
4.	Pg1-f3	Pg8-f6
5.	Lc1-f4	0-0
6.	e2-e3	c7-c5
7.	d4xc5	Le7xc5
8.	Dd1-c2	Pb8-c6
9.	a2-a3	Dd8-a5
10.	0-0-0	Lc8-d7
11.	g2-g4	Tf8-c8
12.	h2-h3	Ld7-e8
13.	Pf3-d2	Lc5-f8
14.	Lf1-e2	Pc6-e7
15.	h3-h4	b7-b5
16.	g4-g5	Pf6-e4
17.	Pc3xe4	d5xe4
18.	Lf4-d6	Pe7-d5
19.	Ld6xf8	Kg8xf8
20.	Pd2xe4	b5xc4
21.	Td1xd5	Da5xd5
22.	f2-f3	Ta8-b8
23.	Th1-d1	c4-c3
24.	b2-b4	Dd5-f5
25.	Td1-d4	a7-a5
26.	Pe4-d6	Df5xc2+
27.	Kc1xc2	a5xb4
28.	a3xb4	Le8-a4+
29.	Kc2-c1	e6-e5
30.	Td4-e4	Tc8-d8
31.	b4-b5	Td8xd6
32.	Te4xa4	Td6-d2
33.	Le2-c4	Tb8-c8
34.	Lc4-a2	Tc8-b8
35.	La2-c4	Td2-b2
36.	Ta4-a7	Tb8-c8
37.	Ta7xf7+	Kf8-e8
38.	Lc4-e6	Tc8-a8

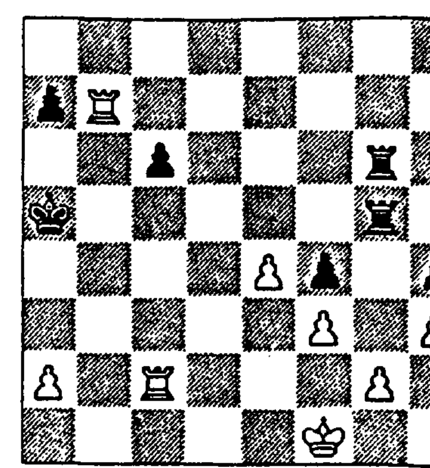

Wit geeft het op

Partij 2: dinsdag 17 december 1991: Wit: Ivanchuk, zwart: Timman:

Wit : Ivantsjoek
Zwart: Timman

1.	d2-d4	Pg8-f6
2.	c2-c4	e7-e6
3.	Pb1-c3	Lf8-b4
4.	e2-e3	b7-b6
5.	Pg1-e2	Lc8-a6
6.	Pe2-g3	Lb4xc3+
7.	b2xc3	d7-d5
8.	Lc1-a3	La6xc4
9.	Lf1xc4	d5xc4
10.	Dd1-a4+	Dd8-d7
11.	Da4xc4	Dd7-c6
12.	Dc4xc6+	Pb8xc6
13.	c3-c4	0-0-0
14.	Ta1-c1	Kc8-b7
15.	Ke1-e2	h7-h5
16.	f2-f3	h5-h4
17.	Pg3-f1	Th8-h5
18.	La3-b2	Pc6-a5
19.	e3-e4	b6-b5
20.	Pf1-e3	b5xc4
21.	d4-d5	e6xd5
22.	Lb2xf6	g7xf6
23.	Pe3xd5	c7-c6
24.	Pd5xf6	Th5-b5
25.	Tc1-c2	Td8-d6
26.	Pf6-g4	f7-f5
27.	Pg4-f2	Td6-g6
28.	Th1-g1	f5-f4
29.	Pf2-h3	Tg6-f6
30.	Tg1-d1	Kb7-c7
31.	Ke2-d2	Tb5-c5
32.	Td1-c1	Tf6-f8
33.	Kd2-e1	Kc7-b6
34.	Ph3-f2	Tc5-g5
35.	Ke1-f1	Kb6-b5
36.	Pf2-d1	Tf8-g8
37.	h2-h3	Kb5-b4
38.	Tc1-b1+	Kb4-a4
39.	Pd1-b2+	Ka4-a3
40.	Pb2xc4+	Pa5xc4
41.	Tb1-b3+	Ka3-a4
42.	Tc2xc4+	Ka4-a5
43.	Tc4-c2	Tg8-g6
44.	Tb3-b7	

Zwart geeft het op

CITCO
CURAÇAO INTERNATIONAL TRUST CO.